

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

MERKEZ BANKASI

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

SAYI: 2024/I

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2024/I

I: ÖNSÖZ

OECD tarafından 2024 yılı Mayıs ayında yayınlanan Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel büyümenin 2024 yılında yüzde 3,1 seviyesinde gerçekleşeceği, 2025 yılı için ise küresel büyüme hızının yüzde 3,2'ye yükseleceği öngörüsüne yer verilmiştir. Ekonomik Görünüm Raporu'nda gelişmiş ekonomilerde hanehalklarının ve şirketlerin salgın sırasında biriktirdikleri tasarruflardan yararlanmalarının talep artışının beklenenden daha güçlü olmasına neden olabileceği ve işgücü piyasasının büyümesine katkı sağlayarak küresel ekonomik büyüme üzerinde yukarı yönlü bir katkı oluşturacağı belirtilmiştir.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK), 2024 yılı Mart ayı toplantısında politika faiz oranında 500 baz puan artış yaparak bir haftalık repo faiz oranını yüzde 45 seviyesinden, yüzde 50'ye çıkartmıştır. 2024 yılı Nisan ve Mayıs ayında gerçekleştirilen toplantılarda ise politika faizi yüzde 50 seviyesinde sabit tutulmuştur. Toplantı sonrası yayımlanan metinde aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sıkı para politikası duruşu sürdürülecektir ifadesine yer verilmiştir.

2024 yılı birinci çeyreğinde KKTC'de bir önceki aya göre enflasyon oranları Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde 3,84, yüzde 4,59 ve yüzde 6,91 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon oranları Ocak ayında yüzde 85,81, Şubat ayında yüzde 85,71 ve Mart ayında ise yüzde 94,45 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı Mart ayı sonunda yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu sektörler yüzde 125,94 ile eğitim, yüzde 113,6 ile konut, su ve elektrik, yüzde 108,13 ile lokanta ve oteller ve yüzde 107,33 ile giyim ve ayakkabı kalemleri olmuştur. 2024 yılı Mart ayı sonu itibarıyla yıllık bazda en düşük fiyat artışı ise yüzde 61,26 ile alkollü içecekler ve tütün kaleminde olmuştur.

Hava ve deniz yolu ile ülkeye gelen yolcu sayısı 2024 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla 136.905, 170.325 ve 149.123 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının ilk çeyreğinde, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 957.930 iken 2024 yılının aynı döneminde bu rakam 1.076.366 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk çeyreğinde kara kapılarından girişlere bakıldığında Güney Kıbrıs uyruklu kişilerin 674.069, diğer ülke vatandaşlarının girişlerinin ise 402.297 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

2024 yılı Ocak ayı itibarıyla sosyal sigortalara kayıtlı çalışan sayısı 144.736'ya ulaşmıştır. 2022 yılı Kasım ayı ile 2024 yılı Ocak ayı arasında çalışma izinli sigortalı çalışan sayısı yüzde 22,17 artarak, 54.355'den, 66.405'e, KKTC vatandaşı sigortalı çalışan sayısı ise yüzde 7,57 artarak, 72.817'den, 78.331'e yükselmiştir. 2020 – 2024 yılları arasında çalışma izinli sigortalı sayısındaki değişimde en büyük pay üçüncü ülke uyruklu sigortalılardan kaynaklanmaktadır. Üçüncü ülke uyruklu sigortalı sayısı, 2022 yılı Kasım ayından 2024 yılı Ocak ayına kadar olan sürede yüzde 46,05 artarak 27.525 seviyesine yükselmiştir. Aynı dönemde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sigortalı çalışanların sayısı yüzde 9,49 artarak 35.509'dan 38.880'e yükselmiştir. Yaşanan bu değişimlerle birlikte 2008 yılında yüzde 3,6 olan üçüncü ülke uyruklu kayıtlı çalışanın toplam sigortalı çalışanlar içindeki payı 2024 yılı Ocak ayına gelindiğinde yüzde 19'a ulaşmıştır.

2024 mali yılının birinci çeyreğinde bütçe gelirleri 15.393,7 milyon TL ve bütçe giderleri 13.786,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının birinci çeyreğinde 80,2 milyon TL açık veren bütçe, 2024 yılının aynı döneminde 1.607,3 milyon TL fazla vermiştir. Bütçe gelirlerinden TC yardım ve kredilerinin çıkarılması sonucu oluşan yerel gelirler toplamının bütçe giderlerini karşılama oranı 2024 yılının birinci çeyreğinde yüzde 103,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2024 yılının birinci çeyreği içerisinde tamamı kamu kurum ve kuruluşlarına ikrazen ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) yoluyla toplam 372,1 milyon TL borçlanılmış, 230,8 milyon TL DİBS geri ödemesi yapılmış ve böylece 141,4 milyon TL net borçlanma gerçekleştirilmiştir. 2024 yılının birinci çeyreğinde Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na 2.031,3 milyon TL tutarında kısa vadeli avans(KVA) kullanılmıştır. DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 2023 yılsonunda 865,5 milyon TL iken, 2024 yılı birinci çeyreği sonunda 2.958,8 milyon TL olmuştur.

Bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2024 yılının Mart ayı sonunda, 2023 yılsonuna göre, yüzde 11,1 artarak 254.106,1 milyon TL'ye yükselmiştir. 2024 yılı Mart ayı itibarıyla sektörün krediler toplamı 103.100 milyon TL, mevduat toplamı ise 205.433 milyon TL olmuştur. 2024 yılının birinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 40,57 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 30,51'lik payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 19,07'lik payla MDC ve yüzde 9,85'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir. 2024 yılı Mart ayı itibarıyla, pasif toplamının yüzde 80,85'ini mevduat, yüzde 7,94'ünü özkaynaklar, yüzde 5,64'ünü bankalara borçlar ve yüzde 5,57'sini ise diğer pasifler oluşturmaktadır. 2024 yılı Mart ayı itibarıyla 70.513,5 milyon TL olan işletme kredileri kredi türleri içerisinde ilk sırada, 17.377,3 milyon TL olan tüketici kredileri ise ikinci sırada yer almaktadır. 2024 yılı Mart ayı itibarıyla mevduatın yüzde 84,59'u YP, yüzde 15,41'i TP cinsinden olup, TGA hariç TP mevduatın krediye dönüşüm oranı yüzde 109,2, YP mevduatın krediye dönüşüm oranı ise yüzde 37,03 olarak gerçekleşmiştir. Bankacılık sektörünün öz kaynakları 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 96,43 artış göstererek 20.183,8 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bankacılık sektörünün sermaye yeterliliği standart rasyosu (SYSR) 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre 0,79 puan artarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 16,83 seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka grupları bazında incelendiğinde 2024 yılı Mart ayı itibarıyla SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 17,56, özel sermayeli bankalarda yüzde 11,02 ve şube bankalarında ise yüzde 23,01 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı birinci çeyreği itibarıyla seçilmiş ekonomilere ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün detaylı şekilde yansıtıldığı bu bültenin konuya ilgi duyanlara fayda sağlamasını umar, hazırlanmasında emeği geçen çalışanlarımıza teşekkür ederim.

Rifat GÜNAY

Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2024/I

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Web Sitesi

<http://www.kkctcmerkezbankasi.org>

E-posta

ileti@kkctcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdeki veriler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkündür. Kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
ATM	Otomatik Vezne Makinesi/Bankamatik
BPP	Bankalararası Para Piyasası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
Brexit	Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden çıkışı
DİBS	Devlet İç Borçlanma Senedi
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
EA 19	Avro Bölgesi
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi
ESA	Avrupa Hesaplar Sistemi
Fed	ABD Merkez Bankası
FOMC	ABD Merkez Bankası Açık Piyasa İşlemleri Komitesi
GLP	Geç Likidite Penceresi
GSMH	Gayrisafi Milli Hâsıla
GSYH	Gayrisafi Yurt İçi Hâsıla
IMF	Uluslararası Para Fonu
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
KVA	Kısa Vadeli Avans
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
ONS	Birleşik Krallık Ulusal İstatistik Ofisi
OPEC	Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü
OVP	Orta Vadeli Program
PMI	Satın Alma Yöneticileri Endeksi
PPK	Para Politikası Kurulu
RAV	Risk Ağırlıklı Varlıklar
RG	Resmi Gazete
SYSR	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TC	Türkiye Cumhuriyeti
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyatları Endeksi
TÜK	Toprak Ürünleri Kurumu
UBB	Uluslararası Bankacılık Birimi
UEA	Uluslararası Enerji Ajansı
YP	Yabancı Para
YEP	Yeni Ekonomik Program
Yİ-ÜFE	Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi
\$/USD	Dolar, ABD doları
€/EUR	Euro, Avro
£/GBP	Sterlin

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	v
III: TANIMLAR	v
İÇİNDEKİLER	vii
IV: TABLO LİSTESİ	ix
V: GRAFİK LİSTESİ	xi
1 ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1 Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2 Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1 Büyüme	2
1.2.2 Enflasyon	3
1.2.3 Politika Faizleri	3
1.2.4 Döviz Kurları	4
2 İSTİHDAM VE FİYATLAR	5
2.1 İstihdam	5
2.2 Sosyal Sigortalara Kayıtlı Çalışanlar	5
2.3 Enflasyon	6
3 DIŞ TİCARET ve TURİZM	9
3.1 İhracat ve İthalat Gelişmeleri	9
3.2 Turizm	12
4 BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1 2024 Yılı Birinci Çeyrek Sonuçları	15
4.2 Gelirler	15
4.3 Giderler	16
4.4 Finansman Dengesi	17
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	19
5.1 Bankacılık Sektörünün Genel Görünümü	19
5.1.1 Finansal Derinleşme	19
5.1.2 Bankacılık Sektörünün Performans Rasyoları	19
5.1.3 Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	20
5.1.4 Banka, Şube, Personel ve ATM Sayısı	20
5.2 Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	22
5.2.1 Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	23
5.2.2 Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	25

5.2.3	Krediler	26
5.2.4	Menkul Değerler Cüzdanı	28
5.2.5	Mevduat	29
5.2.6	Özkaynaklar	32
5.3	Para Arzı	33
5.4	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm	34
5.5	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları	37
6	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>	39
6.1	Sermaye Yeterliliği	39
6.2	Tahsili Gecikmiş Alacaklar	40
6.3	Aktif ve Özkaynak Kârlılığı	42
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>	43
EK B.	<i>İSTATİSTİKİ VERİLER</i>	45
EK C.	<i>NOTLAR</i>	89

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri.....	1
Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)	7
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....	9
Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları).....	10
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)	11
Tablo 3.4: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	11
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı	12
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler	12
Tablo 3.7: Uyruklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler	13
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	16
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)	16
Tablo 4.4:Finansman Dengesi (Milyon TL)	17
Tablo 5.1: Performans Rasyoları	19
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%).....	20
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler	20
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	21
Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler	21
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL).....	22
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)	23
Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL).....	24
Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)	24
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL).....	25
Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)	26
Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL).....	29
Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL).....	30
Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	31
Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet – Hesap Adeti)	31
Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)	32
Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	33
Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi.....	34
Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000).....	35
Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)	36
Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)	37
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar(Milyon TL).....	39
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)	41
Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%).....	42
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....	43
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler.....	44
Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL).....	46
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	47
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	48
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)	49
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)	50
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	51
Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	52
Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)	53
Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	54

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	55
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	56
Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet).....	57
Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar).....	58
Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Adet).....	59
Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Tutar).....	59
Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet).....	59
Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar).....	59
Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet).....	60
Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar).....	60
Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL).....	61
Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	62
Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	63
Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	64
Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	65
Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL).....	66
Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL).....	67
Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	68
Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%).....	69
Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL).....	70
Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	71
Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	71
Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL).....	72
Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	72
Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	73
Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL).....	73
Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL).....	74
Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar.....	75
Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler.....	76
Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL).....	77
Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı.....	78
Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL).....	79
Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	79
Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları).....	80
Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim.....	80
Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları.....	81
Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100).....	81
Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri.....	82
Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları.....	83
Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları).....	84
Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları).....	85
Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı.....	86
Tablo B.52: 2023 - 2024 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı).....	86
Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı.....	87

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)	2
Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları	3
Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti	4
Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)	4
Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı	5
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar	5
Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı	5
Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı	6
Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları	7
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat	10
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat + ihracat)	11
Grafik 3.3: 2023 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2022 ve 2019 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması	12
Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)	13
Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi	13
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)	16
Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı	17
Grafik 4.7: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi	18
Grafik 4.8: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi	18
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)	19
Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi	21
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)	23
Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)	24
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi	25
Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)	25
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	26
Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	26
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)	27
Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)	27
Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)	27
Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)	28
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim	28
Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)	29
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)	30
Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi	30
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark	32
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı	32
Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı	32
Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları	33
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı	34
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu	39
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar	39

<i>Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)</i>	<i>40</i>
<i>Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı</i>	<i>40</i>
<i>Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi.....</i>	<i>40</i>
<i>Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı</i>	<i>41</i>
<i>Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA(%)</i>	<i>42</i>

1 ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1 GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

OECD tarafından 2024 yılı Mayıs ayında yayımlanan Ekonomik Görünüm Raporu'nda, küresel GSYH büyümesinin 2024 yılında yüzde 3,1 seviyesinde kalacağı; daha sonra, güçlü reel gelir büyümesi ve düşük politika faiz oranlarının etkisiyle 2025 yılında yüzde 3,2'ye yükseleceği öngörüsüne yer verilmiştir.

OECD raporunda, küresel ekonomik görünüm ile ilgili risklerin dengelenmeye başladığı ancak önemli belirsizliklerin sürdüğüne dikkat çekilmiştir. Örneğin yüksek jeopolitik gerilimlerin, özellikle Orta Doğu'da süregelen çatışmaların enerji ve finans piyasalarını bozması, enflasyonu yukarı çekmesi ve büyümeyi azaltması durumunda yakın vadede önemli bir aşağı yönlü riskin devam edeceği belirtilmiştir. İlave olarak, hizmetler sektöründe maliyet baskılarının ve kâr marjlarının yüksek kalmaya devam etmesi durumunda, enflasyonda beklenen düşüşün öngörülenden daha yavaş olacağına değinilmiştir. Bu durumun finansal kırılganlıkları ortaya çıkararak, işgücü piyasalarında daha keskin bir yavaşlamaya neden olabileceğine vurgu yapılmıştır.

Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonomik görünümü olumlu etkileyebilecek durumlardan da bahsedilmiştir. Gelişmiş ekonomilerde hane halklarının ve şirketlerin salgın sırasında biriktirdikleri tasarruflardan yararlanmalarının talep artışının beklenenden daha güçlü olmasına neden olabileceği ve işgücü piyasasının büyümesine katkı sağlayarak küresel ekonomik büyüme üzerinde yukarı yönlü bir katkı oluşturacağı belirtilmiştir.

İlgili raporda uzun vadede üretim ve verimlilik artışı için gerekli altyapıların güçlendirilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Eğitimi iyileştirmek, kalifiye eleman gelişimini ve inovasyonu artırmak ve işgücü piyasalarında işgücüne katılımı, ürün piyasalarında ise yatırımı engelleyen kısıtlamaları azaltmak için iddialı yapısal politika reformlarına ihtiyaç duyulduğunun altı çizilmiştir. Kalifiye eleman sayısının artırılması, yeni firmaların piyasaya girişinin ve genişlemesinin önündeki engellerin kaldırılması ve iyi tasarlanmış bilim ve teknoloji politikaları, ülkelerin inovasyon kapasitelerini güçlendirmelerine ve ithal ettikleri teknoloji ve

inovasyon fikirlerini benimsemekten elde edilen faydaları en üst düzeye çıkarmalarına yardımcı olacaktır. Raporda örnek olarak yapay zekâ gibi yeni genel amaçlı teknolojilerin sermayenin verimliliğini artırabileceğinden bahsedilmiştir.

IMF tarafından 2024 yılı Nisan ayında yayımlanan Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda, 2023 yılında yüzde 3,2 olarak tahmin edilen küresel büyümenin, 2024 ve 2025 yıllarında aynı hızda devam edeceği öngörülmüştür. IMF raporunda 2024 yılı tahmini, 2024 yılı Ocak ayında yayınlanan Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda açıklanandan 0,1 puan yukarı yönlü revize edilmiştir. Raporda ekonomik büyüme hızının tarihsel standartlara göre düşük kaldığı belirtilmiştir. Bu durumun altında yatan sebepler hâlâ yüksek olan borçlanma maliyetleri ve mali desteğin geri çekilmesi gibi kısa vadeli faktörler ile COVID-19 salgını ve Rusya'nın Ukrayna'yı işgali gibi uzun vadeli faktörler olarak sıralanmıştır. İlave olarak, verimlilikte zayıf büyüme ve artan jeoekonomik parçalanma da raporda belirtilen diğer etkenler olmuştur.

IMF raporunda orta ve düşük gelirli ülkelerde daha yüksek yaşam standartlarına ulaşma hızının azalmasının, küresel ekonomik eşitsizliklerin devam ettiğine işaret ettiği belirtilmiştir. Raporda küresel ekonomideki zayıf orta vadeli görünümün kişi başına düşen GSYH'deki düşük büyümeyi yansıttığına ve bu durumun sermaye ve emeğin üretken firmalara geçmesini engelleyen kalıcı yapısal sorunlardan kaynaklandığına yer verilmiştir.

Dünya Ekonomik Görünümü Raporu'nda küresel manşet enflasyonun 2023 yılındaki yıllık ortalama yüzde 6,8'den 2024 yılında yüzde 5,9'a ve 2025 yılında ise yüzde 4,5'e düşmesi beklendiği belirtilmiştir. Ayrıca, gelişmiş ekonomilerin enflasyon hedeflerine gelişmekte olan ekonomilerden daha erken ulaşacağı öngörüsüne de yer verilmiştir.

Tablo 1.1: GSYH Gerçekleşme ve Tahminleri

	2022	2023	2024 ¹	2024 ²	2025 ¹	2025 ²
IMF	3,5	3,2	3,1	3,2	3,2	3,2
Dünya Bankası	3,0	2,6 ²	2,7	2,4	2,7	2,7
OECD	3,4	3,1	2,7	3,1	3,0	3,2

Kaynak: OECD, Dünya Bankası, IMF

¹ İlgili yılın ilk tahmini.

² İlgili yılın son tahmini.

TCMB tarafından 2024 yılı Mayıs ayında yayımlanan Enflasyon Raporu'nda, enflasyon oranının 2024 yılında yüzde 38 ve 2025 yılında ise yüzde 14 seviyesinde gerçekleşeceği tahmini yapılmıştır. Bir önceki rapora göre, 2024 yılı için yapılan enflasyon tahminleri yukarı yönlü güncellenirken, 2025 yılı tahminleri aynı seviyede bırakılmıştır. 2024 yılı için enflasyon tahminini yukarı çeken temel faktörler, 2024 yılının ilk çeyreğine ilişkin açıklanan verilere göre talebin dengelenme sürecinin öngörülenden daha gecikmeli olacağı ve iç talepteki bu dirençli seyrin enflasyonun ana eğilimindeki gerilemeyi yavaşlatacağı beklentisi ile emtia ve ithalat fiyatlarına ilişkin varsayımların yukarı yönlü güncellenmesi olmuştur.

Diğer taraftan, TCMB raporunda para politikasındaki güçlü sıkılaştırmanın ve alınan önlemlerle parasal aktarım mekanizmasının desteklenmesinin enflasyon görünümündeki bozulmayı sınırlı tutmasının beklendiğine vurgu yapılmıştır. İlaveten, enflasyon beklentilerinin enflasyon tahminlerine yaklaşarak enflasyondaki düşüşü destekleyeceği, sıkılaştırılan finansal koşulların ise yurt içi talepteki dirençli seyrin zayıflatarak enflasyona negatif yönde etki edeceği değerlendirilmiştir.

İlgili raporda mevcut Enflasyon Raporu döneminde küresel risk iştahı zayıflarken parasal sıkılaştırma sürecinin, Türkiye'nin risk priminin benzer ülkelere pozitif ayrışmasını desteklediği vurgulanmıştır. Raporda belirtildiği üzere gelişmiş ülke para politikalarına yönelik gevşeme beklentilerinin ötelenmesi ve jeopolitik riskler nedeniyle küresel finansal koşulların sıkılaştırılması ve bu durum gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısının bozulmasına neden olmuştur. Bu sebeple gelişmekte olan ülkelerin risk primi göstergeleri yükselirken, Türkiye'nin CDS primi pozitif ayrışarak yeniden 300 baz puan seviyesinin altına gerilemiştir.

1.2 SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1 BÜYÜME

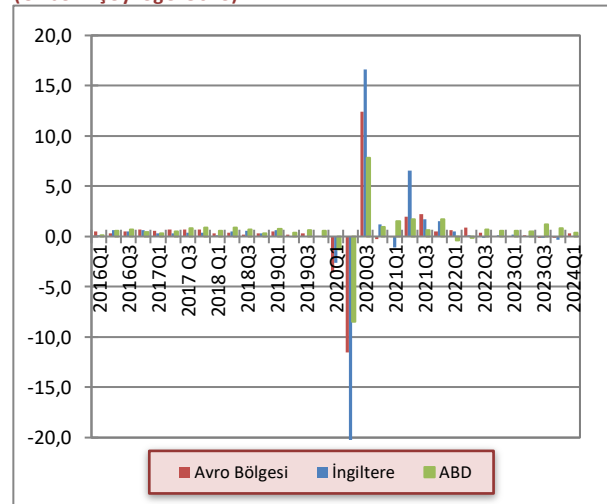
ABD ekonomisinin 2023 yılı dördüncü çeyrek GSYH büyümesi açıklanan nihai verilere göre yukarı yönlü revize edilerek yüzde 3,4 olmuştur. ABD ekonomisi 2024 yılı birinci çeyreğinde yüzde 1,6 ile piyasa beklentilerinin oldukça altında bir seviyede büyüme kaydetmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde ABD

GSYH'sinde yaşanan artış, temel olarak tüketici harcamaları ve konut yatırımları kaynaklı gerçekleşmiş ve stok yatırımındaki düşüşle kısmen dengelenmiştir. İlgili dönemde ithalatta yaşanan artışlar ise GSYH'yi sınırlamıştır.

ONS tarafından açıklanan verilere göre Birleşik Krallık ekonomisi 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla yüzde 0,2 büyüme kaydetmiştir. Üretim yöntemine göre hizmetler sektörü 2024 yılı birinci çeyreğinde yüzde 0,7, imalat sektörü yüzde 0,8 büyürken, inşaat sektörü ise yüzde 0,9 düşüş kaydetmiştir. Harcamalar yöntemine göre ise, net ticaret hacminde, hane halkı harcamalarında ve hükümet harcamalarında artışlar olmuş, ilgili artışlar kısmen sabit sermaye oluşumundaki düşüşlerle dengelenmiştir.

EUROSTAT tarafından açıklanan son verilere göre Avro Bölgesi ekonomisinin 2023 yılı son çeyreğinde GSYH mevsim etkisinden arındırılmış olarak bir önceki çeyreğe kıyasla aşağı yönlü revize edilerek yüzde 0,1 daralma kaydettiği belirtilmiştir. İlgili revize ile 2023 yılı üçüncü ve dördüncü çeyreğinde art arda yüzde 0,1 daralma yaşayan Avro Bölgesi teknik resesyona girmişti. EUROSTAT tarafından açıklanan 2024 yılı birinci çeyreği verilerine bakıldığında ise Avro Bölgesi mevsim etkisinden arındırılmış GSYH'si bir önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0,3 büyüme kaydettiği ve resesyondan çıktığı görülmektedir. İlgili dönemde Avro Bölgesi ekonomisi bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla ise yüzde 0,4 büyüme kaydetmiştir.

Grafik 1.1: Seçilmiş Ülkelerin GSYH Büyüme Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: OECD

Türkiye ekonomisi, zincirlenmiş hacim endeksine göre, 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,7 büyümeye kaydetmiştir. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,4 artmıştır.

Türkiye ekonomisinde 2024 yılı birinci çeyreğinde harcamalar yöntemine göre GSYH'yi oluşturan kalemlerde en yüksek katkıyı 5,5 puan ile özel tüketim harcamaları yapmıştır. Kamu harcamaları 0,5 puan katkı sağlamıştır. Deprem felaketi sonrasında artan inşaat ve makine teçhizat yatırımları 2024 yılı ilk çeyreğinde de ekonomik büyümeyi desteklemeye devam etmiştir. Net ihracat kalemi ise yılın ilk çeyreğinde 1,6 puan ile 2022 yılının üçüncü çeyreğinden bu yana ilk kez büyümeye pozitif katkı sağlamıştır. Bu gelişmede ihracattaki artışın yanı sıra ithalattaki zayıf görünüm de etkili olmuştur.

1.2.2 ENFLASYON

ABD'de 2024 yılında yıllık TÜFE Ocak ayında yüzde 3,1, Şubat ayında yüzde 3,2 ve Mart ayında yüzde 3,5 kademeli olarak artış kaydetmiştir. ABD TÜFE verilerine aylık bazda bakıldığında ise Ocak ayında yüzde 0,3, Şubat ve Mart aylarında ise bir miktar artışla yüzde 0,4 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

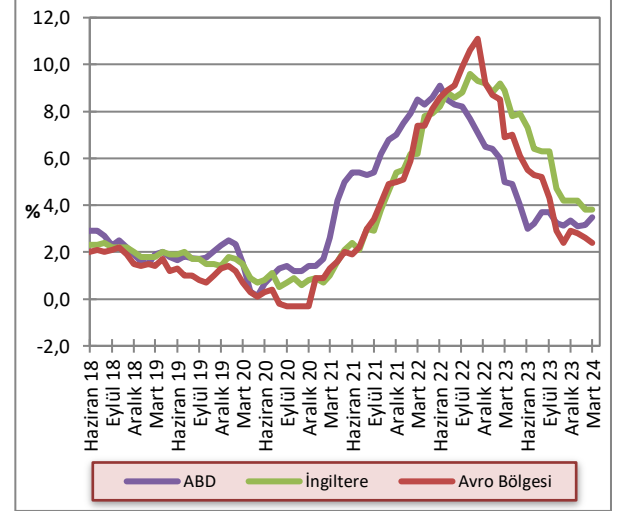
ONS tarafından açıklanan verilere göre Birleşik Krallık'ta yıllık TÜFE 2024 yılı Ocak ayında yüzde 4,2, Şubat ve Mart aylarında ise yüzde 3,8 olarak gerçekleşmiştir. Birleşik Krallık'ta aylık TÜFE ise 2024 yılı Ocak ayında yüzde 0,4 düşüş kaydederken, 2024 yılı Şubat ve Mart aylarında yüzde 0,6 artış göstermiştir. Birleşik Krallık'ta 2024 yılı Mart ayında TÜFE'deki yıllık değişime yukarı yönlü en büyük katkı bu yıl yükselişe geçen yakıt kaleminden gelmiştir.

EUROSTAT verilerine göre 2024 yılı Ocak, Şubat ve Mart aylarında Avro Bölgesi'nde harmonize edilmiş yıllık TÜFE sırasıyla yüzde 2,8, 2,6 ve 2,4 artış göstermiştir. 2024 yılı Mart ayı Avro bölgesi yıllık enflasyon oranı alt kalemler bazında incelendiğinde en yüksek katkıyı 1,76 puan ile hizmetler sektörünün yaptığı görülmektedir. Hizmetleri 0,53 puan ile gıda, alkol ve tütün ve 0,3 puan ile enerji dışı sanayi ürünleri takip ederken, enerji fiyatları ise ilgili dönemde 0,16 puan gerilemesine neden olmuştur.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan verilere göre 2024 yılı Nisan ayında aylık TÜFE artışı yüzde 3,18 olarak gerçekleşmiştir. Yıllık TÜFE enflasyonu ise yüzde 69,80 düzeyine ulaşmıştır. 2024 yılı Nisan ayında Yİ-ÜFE bir önceki aya göre yüzde 3,60 ve yıllık bazda yüzde 55,66 artış kaydetmiştir.

Ana harcama gruplarına göre 2024 yılı Nisan ayında aylık bazda en yüksek fiyat artışı gösteren ana harcama grupları yüzde 9,56 ile alkollü içecekler ve tütün, yüzde 4,69 ile lokanta ve oteller olmuştur. Diğer taraftan 2024 yılı Nisan ayında aylık bazda en düşük fiyat artışı gösteren ana harcama grubu yüzde 1,03 ile sağlık olmuştur. Ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en düşük artış yüzde 51,20 ile giyim ve ayakkabı, en yüksek artış ise yüzde 103,86 ile eğitimde olurken, ikinci en yüksek artış ise yüzde 95,82 ile lokanta ve oteller grubunda olmuştur.

Grafik 1.2: Seçilmiş Ülkelerin Enflasyon Oranları

Kaynak: OECD

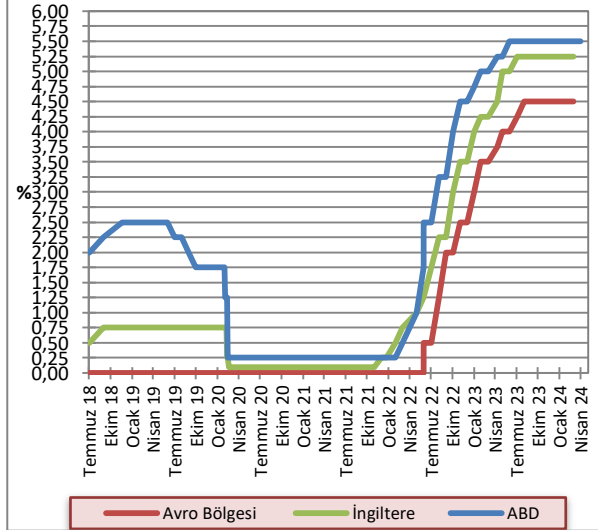
1.2.3 POLİTİKA FAİZLERİ

Fed 2024 yılı Mart ayı toplantısında politika faizinde herhangi bir değişikliğe gitmeyerek piyasa beklentilerine paralel olarak 23 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 5,25-5,50 bandında sabit tutmuştur. Toplantı sonrası yayınlanan metinde enflasyonun gerilemesine rağmen yüksek seyrini sürdürdüğü ifadesi yinelenmiştir. Fed 1 Mayıs 2024 tarihinde gerçekleştirdiği para politikası toplantısında politika faizini yüzde 5,25-5,50 bandında sabit tutmaya devam etmiştir. Fed Başkanı Powell toplantı sonrası yaptığı açıklamalarda ekonomik görünümün belirsiz olduğunu belirtmiş, enflasyonun sürdürülebilir bir şekilde yüzde 2'ye doğru düştüğüne dair daha fazla güven kazanana kadar faiz oranını düşürmenin uygun olmayacağı öngörüsünü yinelemiştir.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) Para Politikası Komitesi (PPK), 2024 yılı Mart ayında gerçekleştirdiği toplantısında politika faiz oranında herhangi bir değişikliğe gitmeyerek son 15 yılın en yüksek seviyesi olan yüzde 5,25 seviyesinde sabit tutmuştur. Toplantı sonrası yayınlanan metinde para politikasının orta vadede enflasyonu sürdürülebilir bir şekilde yüzde 2 hedefine ulaştırmak için gerekli süre boyunca kısıtlayıcı kalmaya devam edeceği belirtilmiştir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) 2024 yılı Nisan ayında gerçekleştirdiği para politikası toplantısında politika faiz oranını piyasa beklentilerine paralel olarak yüzde 4,50 seviyesinde sabit tutmuştur. ECB Başkanı Lagarde toplantı sonrasında yaptığı açıklamada, geçmişte faiz oranlarında yapılan artışların halen daha talep üzerinde baskı yaratmaya devam ettiğini ve bu durumun da enflasyonun aşağı çekilmesine yardımcı olduğuna değinmiştir. Diğer taraftan, Başkan Lagarde hizmet fiyatlarının enflasyona etkisinin halen yüksek olduğunu anımsatarak; enflasyonun yüzde 2'lik orta vadeli hedefe zamanında dönmesini sağlamakta kararlı olduklarına vurgu yapmıştır.

Grafik 1.3: Seçilmiş Gelişmiş Ülkelerin MB Politika Faiz Oranları

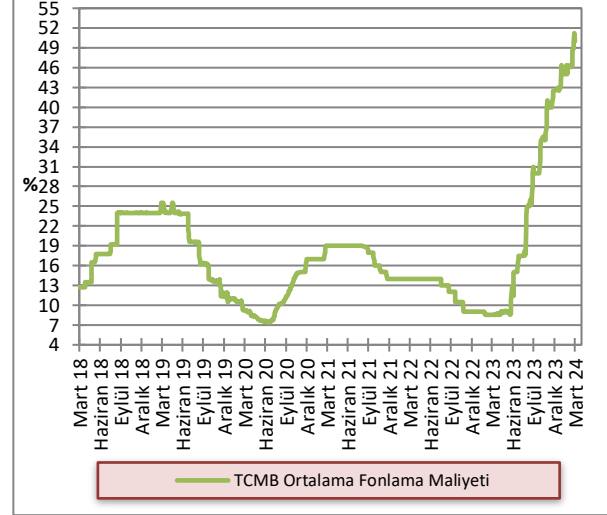

Kaynak: FED, ECB, BoE

TCMB Para Politikası Kurulu 2024 yılı Mart ayında gerçekleştirdiği toplantısında politika faizi olan bir haftalık repo faiz oranını 500 baz puan artışla yüzde 50 düzeyine çıkartmıştır. 25 Nisan 2024 tarihinde gerçekleştirilen TCMB PPK toplantısında politika faiz oranında herhangi bir değişikliğe gidilmeyerek yüzde 50 seviyesinde sabit tutulmuştur. Toplantı sonrası yayımlanan metinde, mart ayında atılan adımların etkisiyle finansal koşulların önemli ölçüde sıkılaştığına

ve bu durumun krediler ve iç talep üzerindeki etkilerinin yakından izlenmeye devam edildiğine vurgu yapılmıştır. İlaveten, aylık enflasyonun ana eğiliminde kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sıkı para politikası duruşunun sürdürüleceği belirtilmiştir.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

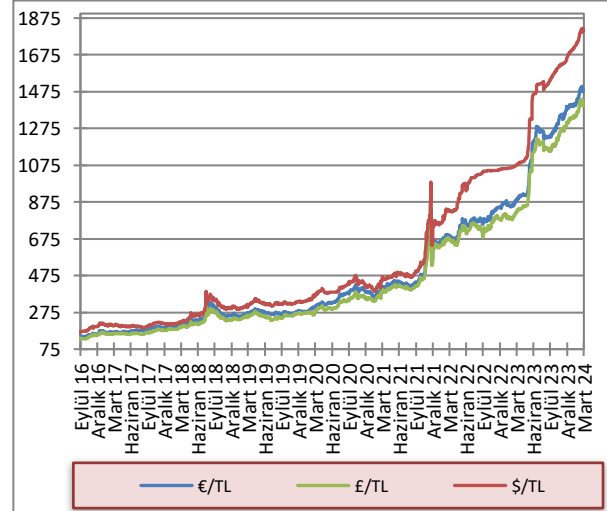

Kaynak: TCMB

1.2.4 DÖVİZ KURLARI

2024 yılı birinci çeyreği sonunda, önceki yılın aynı dönemine kıyasla Türk Lirası, Sterlin karşısında yüzde 71 ve Avro ile ABD doları karşısında ortalama yüzde 65 değer kaybı yaşamıştır. 2023 yılı birinci çeyreğinde döviz alım kurları ortalamaları GBP/TL, EUR/TL, USD/TL için 22,86, 20,23 ve 18,85 iken, 2024 yılı aynı dönem ortalamaları 39,10, 33,54 ve 30,89 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

Grafik 1.5: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

Kaynak: KKTCMB

2 İSTİHDAM VE FİYATLAR

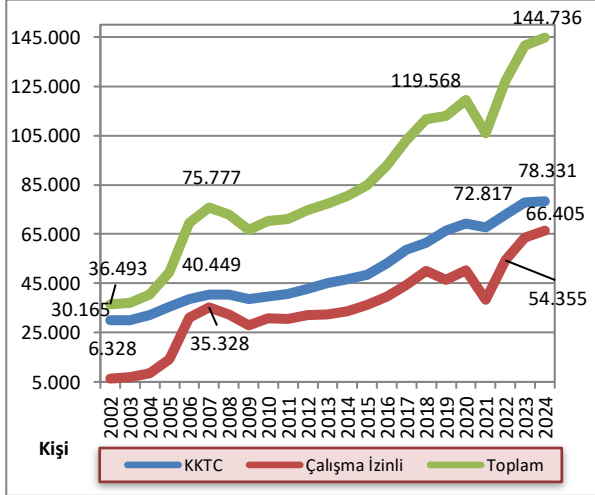
2.1 İSTİHDAM

Çalışma Dairesi tarafından hazırlanan 2021 yılı dördüncü çeyrek Kasım, Aralık ayları ile 2022, 2023 ve 2024 yılına ait istihdam verileri temin edilemediğinden, ilgili dönemler için güncelleme yapılamamıştır.

2.2 SOSYAL SİGORTALARA KAYITLI ÇALIŞANLAR

2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını nedeniyle toplam aktif sigortalı çalışanların sayısında yaşanan düşüş, 2022 yıl sonu itibarı ile salgın öncesi rakamlarının üzerine çıkmıştır. Covid-19 salgını öncesinde 119.568 olan kayıtlı çalışan sayısı, 2022 yılı Kasım ayı itibarıyla 127.172 seviyesine, 2023 Kasım ayı itibarı ile de 141.441 seviyesine yükselmiştir. 2024 Ocak ayı itibarı ile sosyal sigortalara kayıtlı çalışan sayısı 144.736'ya ulaşmıştır. 2022 yılı Kasım ayı ile 2024 yılı Ocak ayı arasında çalışma izinli sigortalı çalışan sayısı yüzde 22,17 artarak, 54.355'den, 66.405'e, KKTC vatandaşı sigortalı çalışan sayısı ise yüzde 7,57 artarak 72.817'den, 78.331'e yükselmiştir.

Grafik 2.1: Sigortaya Kayıtlı Çalışan Sayısı

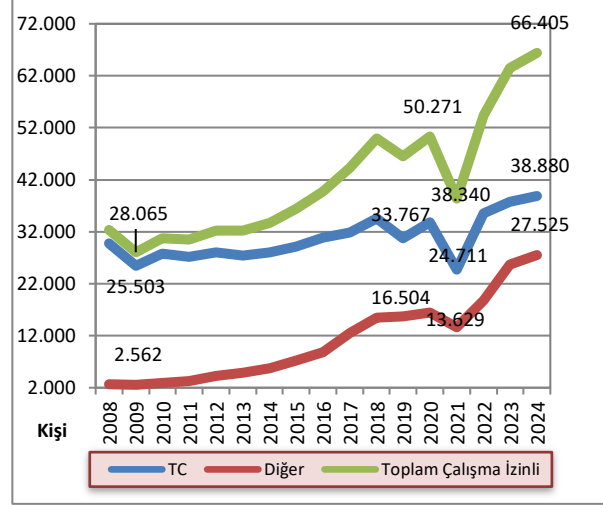

Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

*2002-2019 yılları arasında Mart, 2020-2021 yılları için Ocak, 2022 yılı ve 2023 yılı için Kasım, 2024 yılı için Ocak ayı kayıtları kullanılmıştır.

2020 – 2024 yılları arasında çalışma izinli sigortalı sayısındaki değişimde en büyük pay üçüncü ülke uyruklu sigortalılardan kaynaklanmaktadır. 2020 yılı başında 16.504 olan üçüncü ülke uyruklu sigortalı sayısı, 2022 yılında 18.846'ya yükselmiştir. 2022 yılı Kasım ayından 2024 yılı Ocak ayına kadar olan sürede ise üçüncü ülke uyruklu sigortalı sayısı yüzde 46,05 artarak 27.525'e yükselmiştir. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sigortalı çalışanların sayısı aynı dönemde yüzde 9,49 artarak 35.509'dan 38.880'e yükselmiştir.

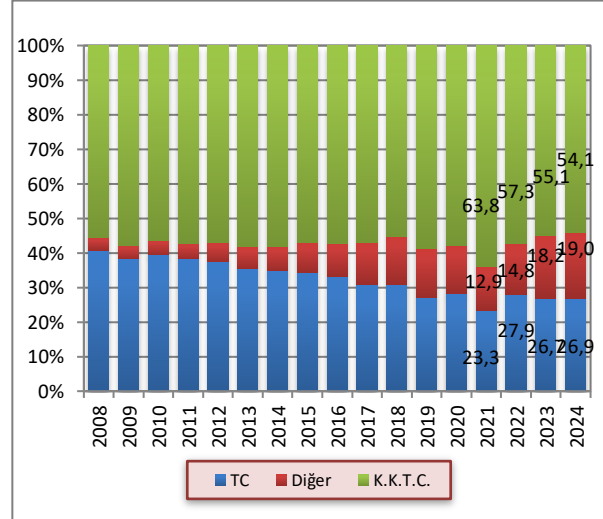
Grafik 2.2: Çalışma İzinli Aktif Sigortalı Çalışanlar

Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

KKTC vatandaşı sigortalı çalışanların toplam sigortalı çalışanlar içindeki payı 2024 yılı Ocak ayı itibarı ile yüzde 54,1 seviyesindedir. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu sigortalıların toplam sigortalılar içindeki payı ise 2024 yılında yüzde 26,9'a gerilemiştir. Diğer uyruklu sigortalıların payı ise 2024 yılı Ocak ayında yüzde 19 olmuştur.

Grafik 2.3: Kayıtlı Çalışan Sayısının Dağılımı

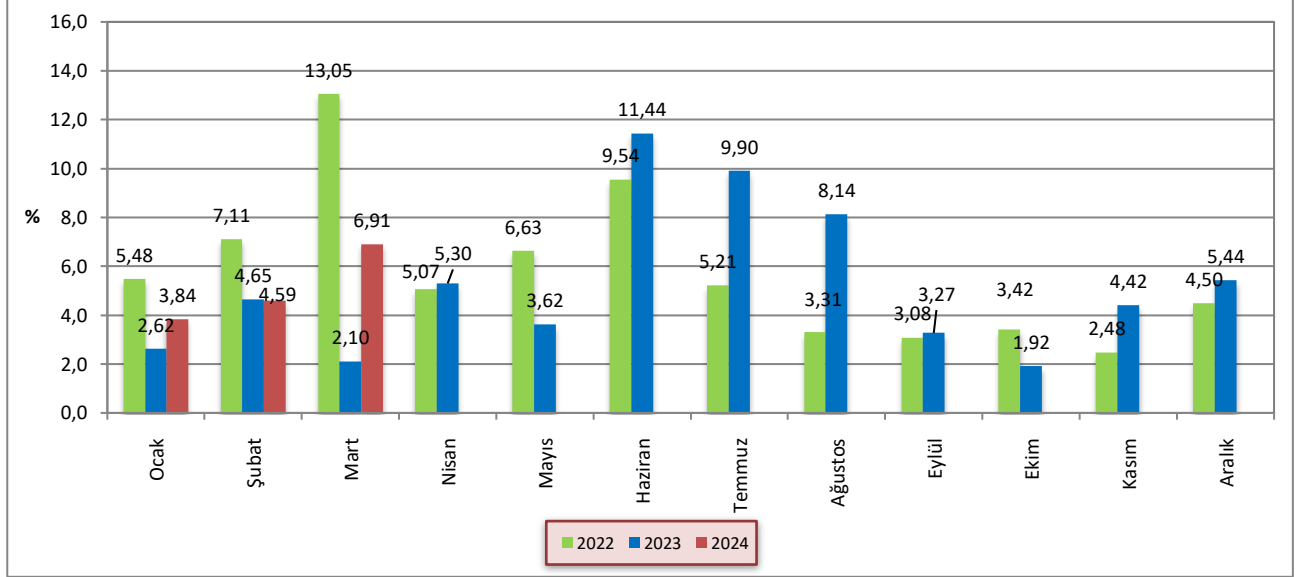
Kaynak: Sosyal Sigortalar Dairesi

2.3 ENFLASYON

2024 yılının ilk çeyreğinde enflasyon, Ocak, Şubat ve Mart aylarında bir önceki aya göre sırasıyla yüzde 3,84, yüzde 4,59 ve yüzde 6,91 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının aynı döneminde aylık enflasyon sırasıyla yüzde

2,62, yüzde 4,65 ve yüzde 2,10 olarak gerçekleşmişti. 2023 yılı ilk üç ayında yüzde 3,12 olan ortalama aylık enflasyon, 2024 yılı ilk üç ayında ortalama yüzde 5,11 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 2.4: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranı

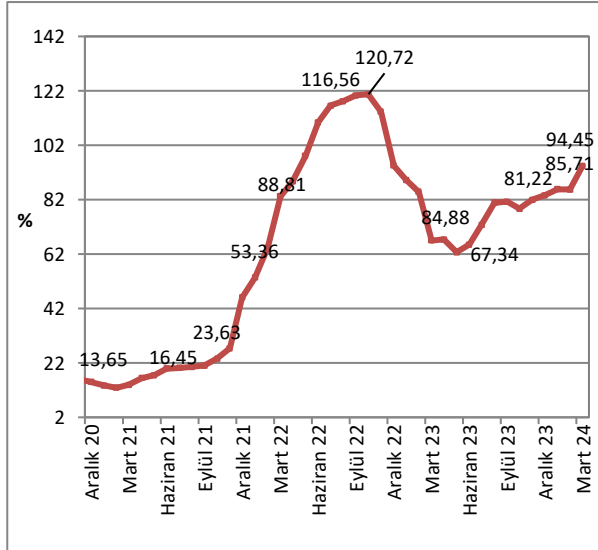

Kaynak: İstatistik Kurumu

2024 yılının ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı ayına göre yıllık enflasyon Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde 85,81, yüzde 85,71 ve yüzde 94,45 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının aynı döneminde enflasyon sırasıyla yüzde 89,23, yüzde 84,88 ve yüzde 66,97 olarak gerçekleşmişti.

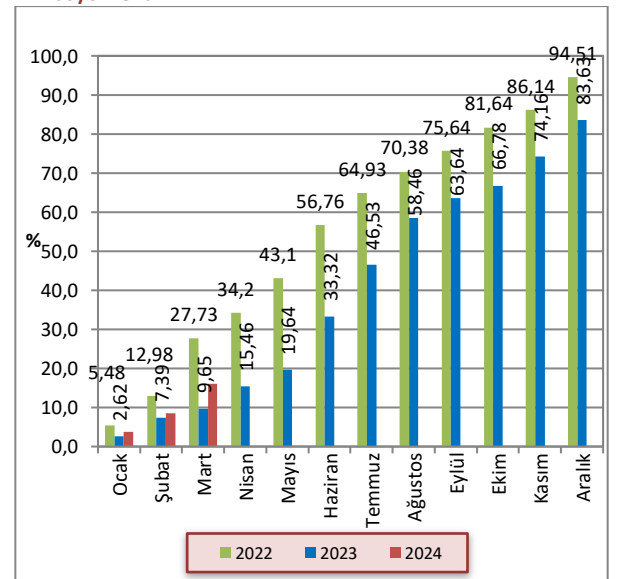
2024 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde 3,84, yüzde 8,6 ve yüzde 16,11 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı ilk çeyreğinde ise önceki yılın Aralık ayına göre enflasyon sırasıyla yüzde 2,62, yüzde 7,39 ve yüzde 9,65 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 2.5: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: İstatistik Kurumu

Grafik 2.6: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Birikimli Enflasyon Oranı

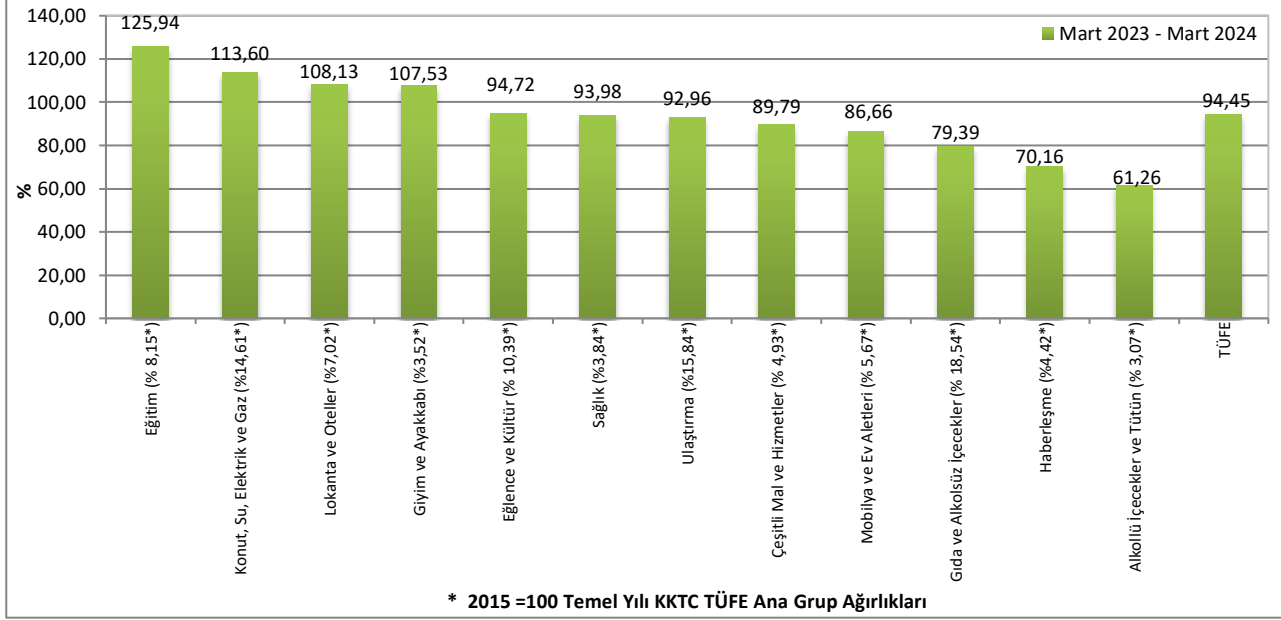

Kaynak: İstatistik Kurumu

2024 yılı Mart ayında yıllık fiyat artışının en yüksek olduğu harcama grupları sırasıyla, yüzde 125,94 ile eğitim, yüzde 113,6 ile konut su ve elektrik, yüzde 108,13 ile lokanta ve oteller ve yüzde 107,53 ile giyim ve ayakkabı kalemleridir.

2024 yılı Mart ayı sonu itibarıyla önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 61,26 ile en düşük artışı yaşayan kalem alkollü içecekler ve tütün olmuştur.

Grafik 2.7: Ana Harcama Gruplarına Göre Enflasyon Oranları

Kaynak: İstatistik Kurumu

2023 ve 2024 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yılsonuna göre ve yıllık olarak Tablo 2.1'de verilmektedir.

Tablo 2.1: Tüketici Fiyat Endeksi (% Değişim, 2015=100)

	Aylar	Aylık	Bir Önceki Yılsonuna Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre
2023	Ocak	2,62	2,62	89,23
	Şubat	4,65	7,39	84,88
	Mart	2,1	9,65	66,97
	Nisan	5,3	15,46	67,34
	Mayıs	3,62	19,64	62,61
	Haziran	11,44	33,32	65,43
	Temmuz	9,9	46,53	72,81
	Ağustos	8,14	58,46	80,9
	Eylül	3,27	63,64	81,22
	Ekim	1,92	66,78	78,6
	Kasım	4,42	74,16	81,99
	Aralık	5,44	83,63	83,63
2024	Ocak	3,84	3,84	85,81
	Şubat	4,59	8,6	85,71
	Mart	6,91	16,11	94,45

Kaynak: İstatistik Kurumu

3 DIŞ TİCARET VE TURİZM

3.1 İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

KKTC Ticaret Dairesi tarafından 2023 yılına ilişkin ihracat ve ithalat verilerinin detayları 9 Mayıs 2024 tarihinde geriye dönük olarak güncellenmiştir. Bu kapsamda önceki bültende yayımlanan verilerde güncelleme yapılmıştır.

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verilerine göre, 2023 yılının dördüncü çeyreğinde ihracat, ABD doları bazında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 97,17 artmıştır. İhracat 2023 yılında 2022 yılına göre yüzde 26,92 artış göstermiştir. 2022 yılında ihracat 125,6 milyon ABD doları iken, 2023 yılında 159,5 milyon ABD dolarına yükselmiştir. 2023 yılında önceki yıla göre ihracatta en büyük artış süt

ürünleri ve narenciye kalemlerinde gerçekleşmiştir. 2022 yılına kıyasla, 2023 yılında süt ürünleri ihracatı yüzde 19 artarak 63,1 milyon ABD doları, narenciye ürünleri ihracatı ise yüzde 77 artarak 42,89 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır

İthalat ise 2023 yılında önceki yıla göre ABD doları bazında yüzde 24,72 artmıştır. 2023 yılı dördüncü çeyreğinde ithalat, önceki yılın aynı ayına göre, Ekim ayında yüzde 25,75, Kasım ayında yüzde 21,97 ve Aralık ayında yüzde 16,99 artış gerçekleşmiştir. 2023 yılı dördüncü çeyreğinde, önceki yılın aynı çeyreğine göre, ithalat yüzde 21,44 artış göstermiştir.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

	İhracat (ABD doları)			İthalat (ABD doları)		
	2022	2023	Yüzde Değişim	2022	2023	Yüzde Değişim
Ocak	11.054.223	7.065.575	-36,08	159.832.060	216.159.079	35,24
Şubat	15.276.635	20.354.120	33,24	146.227.131	194.942.874	33,32
Mart	16.168.588	20.048.990	24	159.569.055	146.236.384	-8,36
I. Çeyrek	42.499.446	47.468.685	11,69	465.628.246	557.338.337	19,70
Nisan	14.373.798	17.951.810	24,89	183.452.171	200.223.552	9,14
Mayıs	11.393.293	14.055.698	23,37	170.881.117	272.097.779	59,23
Haziran	9.552.496	9.436.941	-1,21	188.549.882	224.072.953	18,84
II. Çeyrek	35.319.587	41.444.449	17,34	542.883.170	696.394.284	28,28
Temmuz	8.188.082	10.327.873	26,13	159.457.449	216.463.107	35,75
Ağustos	9.851.230	8.627.675	-12,42	222.134.877	272.025.617	22,46
Eylül	7.316.129	7.292.633	-0,32	200.558.731	263.638.539	31,45
III. Çeyrek	25.355.441	26.248.181	3,52	582.151.057	752.127.243	29,20
Ekim	7.122.484	9.300.728	30,58	221.186.526	278.158.542	25,75
Kasım	7.469.606	8.947.188	19,78	207.266.770	252.808.675	21,97
Aralık	7.881.479	26.064.339	230,70	239.803.452	280.534.905	16,99
IV. Çeyrek	22.473.569	44.312.255	97,17	668.256.748	811.502.122	21,44
Yıl Toplamı	125.648.043	159.473.570	26,92	2.258.919.221	2.817.362.006	24,72

Kaynak: Ticaret Dairesi

Not: 1) Kıbrıs Rum kesimine yapılan ihracat dâhil değildir.

2022 yılında ithalat içerisinde en büyük paya sahip olan yakıt ithalatı, 2023 yılında, önceki yıla göre yüzde 10,52 artış göstererek 330,5 milyon ABD dolarına ulaşmış ve toplam içerisindeki payı yüzde 11,73 ile yine ilk sırada yer almıştır.

2023 yılında ikinci en yüksek paya sahip taşıt araçları ithalatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 106,96 artış göstermiş ve 321 milyon ABD doları

olmuştur. Üçüncü en yüksek paya sahip olan inşaat demiri ve demir çubuklar kalemi, bir önceki yıla göre yüzde 99,70 artarak 152,1 milyon ABD doları olmuş, toplam ithalat içerisindeki payı ise yüzde 5,4 olmuştur. İthalat kalemleri arasından seçilmiş en yüksek on kalemin toplam ithalat içerisindeki payı 2022 yılında yüzde 36,16, 2023 yılında ise yüzde 41,84 olmuştur. Seçilmiş on ithalat kalemi 2023 yılında bir önceki yıla göre yüzde 44,31 artış göstermiştir.

Tablo 3.2: Önemli İthal Malları (ABD doları)

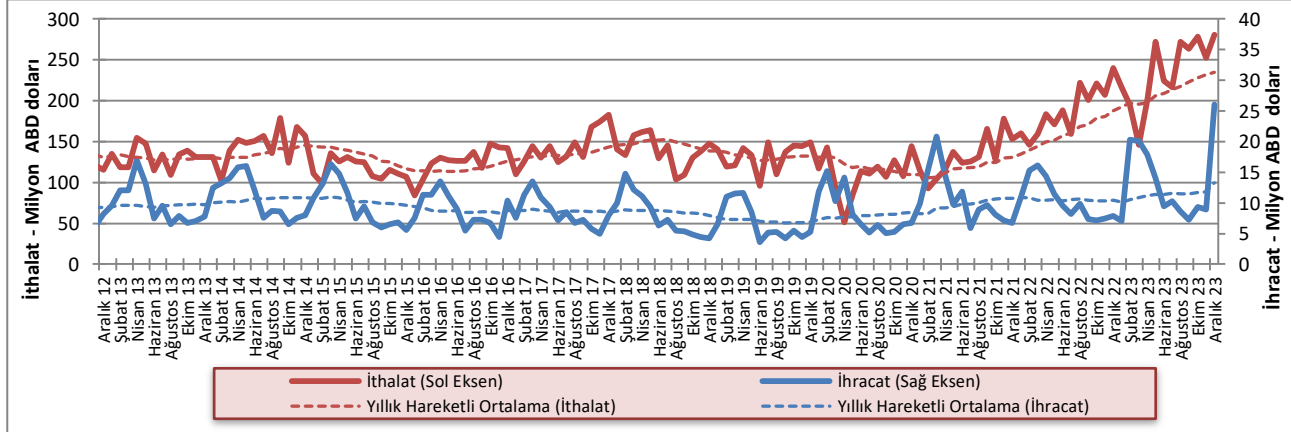
Mal Cinsi	2022	Genel Toplam İçindeki Payı	2023	Genel Toplam İçindeki Payı	Yüzde Değişim
Yakıt	299.046.692	13,24	330.517.657	11,73	10,52
Taşıt Araçlar	155.273.052	6,87	321.354.693	11,41	106,96
İnşaat Demiri ve Demir Çubuklar	76.160.799	3,37	152.091.854	5,40	99,70
Alkollü İçecekler	44.307.008	1,96	96.347.508	3,42	117,45
Konfeksiyon	49.228.290	2,18	60.944.806	2,16	23,80
İlaçlar	35.114.063	1,55	53.782.019	1,91	53,16
Cep Telefonları	40.815.320	1,81	50.180.760	1,78	22,95
Sanayi Tipi Makineler	42.902.934	1,90	47.860.578	1,70	11,56
Hayvan Yemleri ve Katkı Mad.	38.287.036	1,69	42.166.666	1,50	10,13
Arpa	35.667.590	1,58	23.460.993	0,83	-34,22
Toplam	816.802.784	36,16	1.178.707.534	41,84	44,31
Genel İthalat Toplamı	2.258.919.221		2.817.362.006		24,72

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ihracat ve ithalatının 2012 ve 2023 dönemleri arasındaki 11 yıllık seyri incelendiği zaman, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacminin, ikinci yarıda düştüğü görülmektedir. Bu seyir ilk defa 2023 yılında değişmiş ve 2023 yılı Aralık ayında 23 milyon ABD dolar seviyesine yükselmiştir. 2019 yılında 6,9 milyon ABD doları seviyesinde olan ortalama aylık ihracat 2020 yılında 8,4 ve 2021 yılında ise 10,7 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2022 yılında ise ortalama aylık ihracat 10,5 milyon ABD doları seviyesindedir. 2023 verilerine göre ise bu rakam aylık ortalama 13,3 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. İthalatta ise, 2008 yılının Ağustos ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye,

2020 yılının Nisan ayında 51,2 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalatın yıllık hareketli ortalamasına bakıldığında, 2020 yılı Şubat ayına kadar normal seyrettiği, Covid-19 salgını sebebiyle 2020 yılı Mart ayından itibaren hızlı bir düşüşe geçtiği ve 2021 yılının ikinci çeyreğine kadar düşmeye devam ettiği görülmektedir. 2019 yılında aylık ithalat ortalaması 132,3 milyon ABD doları seviyesinde iken, 2021 yılında aylık ithalat ortalaması 131,0 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiş, 2022 yılında aylık ortalama ithalat 188,24 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2023 yılında ise aylık ithalat ortalaması son on bir yılın en yükseği olan 234,78 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

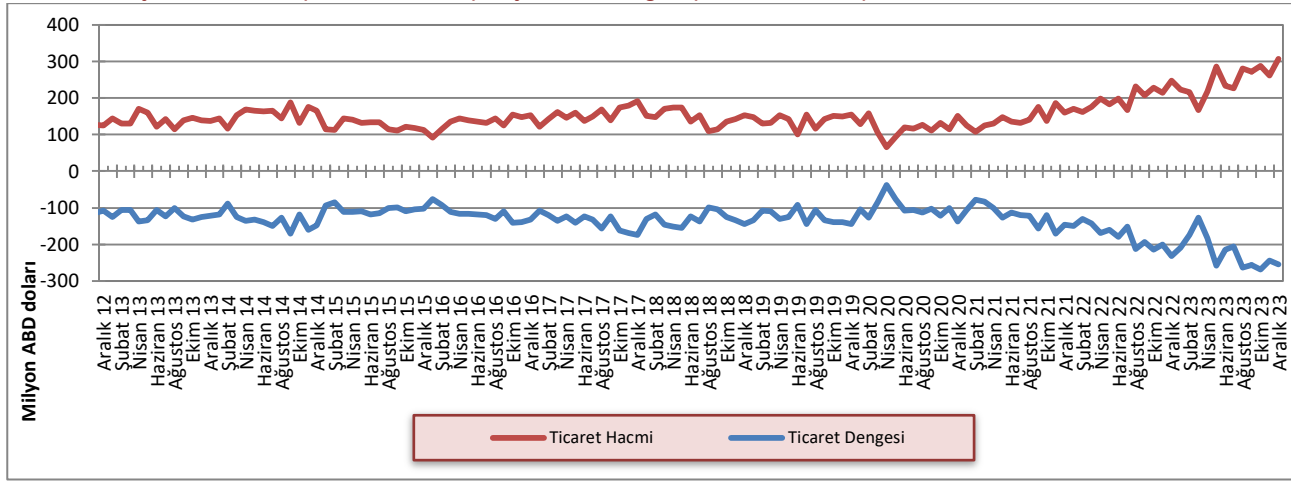

Kaynak: Ticaret Dairesi

2020 yılında 118,4 milyon ABD doları olan ortalama aylık ticaret hacmi, 2021 yılında 141,7 milyon ABD dolarına, 2022 yılında 198,7 milyon ABD dolarına ve 2023 yılında ise 247,6 milyon ABD dolarına yükselmiştir. Ortalama aylık dış ticaret açığı ise 2020 yılında 101,5 milyon ABD doları iken 2021 yılında 120,3 milyon ABD doları, 2022 yılında 198,7 milyon ABD doları ve 2023 yılında 248 milyon ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2006 - 2010 yılları arasında ihracatın ithalatı karşılama

oranı ortalama yüzde 5 olurken, 2011 - 2015 döneminde yüzde 7,3'e yükselmiş, 2016 - 2020 yılları arasında ise ortalama yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 8,68 iken, 2021 yılında yüzde 8,86'ya yükselmiş, 2022 yılında ise yüzde 5,9'e gerilemiştir. 2023 yılında ise artan ihracat ile birlikte yüzde 6,05 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi (ithalat + ihracat), Dış Ticaret Dengesi (ithalat + ihracat)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin gerçekleştirdiği ihracat içinde en büyük paya sahip olan Türkiye'nin payı 2022 yılında yüzde 53,7'ye ulaşmış, 2023 yılında ise yüzde 79,6 seviyesine

yükselmiş, diğer tüm ülke gruplarının payı ise azalmıştır. Türkiye'ye yapılan ihracat, 2023 yılında 126,9 milyon ABD doları seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 3.3: KKTC'nin lke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB lkeleri	Diğer Avrupa lkeleri	Orta Doğu lkeleri	Diğer lkeler
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	60,1	3,7	0,6	31,1	4,5
2015	56,1	5,2	3,2	30,2	5,3
2016	62,5	10,2	0,9	22,7	3,7
2017	60,4	7,9	1,6	21,1	9,0
2018	51,7	10,3	2,5	25,9	9,6
2019	52,3	2,6	2,7	37,0	5,4
2020	49,0	2,0	10,3	31,2	7,5
2021	49,3	1,5	4,7	26,0	18,5
2022	53,7	1,9	0,9	28,7	14,8
2023	79,6	1,6	0,1	15,5	3,2

Kaynak: Ticaret Dairesi

2023 yılında ithalatta Türkiye'nin payı 1.971,3 milyon ABD doları ile yüzde 70, AB lkelerinin payı ise 409,12 milyon ABD doları ile yüzde 14,5'dir. 2022 yılı ile kıyaslandığında Türkiye, AB lkeleri ve Uzak Doğu lkeleri'nden yapılan ithalatın payında artış, Diğer

Avrupa lkeleri, Orta Doğu lkeleri ve Diğer lkeler gruplarının paylarında ise düşüş gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 3.4: KKTC'nin lke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB lkeleri	Uzak Doğu lkeleri	Diğer Avrupa lkeleri	Orta Doğu lkeleri	Diğer
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	64,7	15,5	8,1	4,6	4,9	2,2
2015	64,5	18,1	7,7	3,0	4,7	2,0
2016	60,4	20,9	8,7	3,3	4,5	2,2
2017	58,6	21,7	8,4	3,4	4,9	2,7
2018	58,8	19,6	8,2	4,9	5,5	2,8
2019	58,4	18,1	9,6	5,4	6,0	2,4
2020	60,4	17,0	12,1	3,2	4,4	2,9
2021	62,9	15,0	8,9	3,7	6,5	2,9
2022	68,4	11,7	6,1	4,5	7,1	2,2
2023	70	14,5	7,7	3	4	0,8

Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2 TURİZM

2021 yılında, Covid-19 salgınına karşı alınan önlemlerin devam etmesine bağlı olarak ülkeye giren yolcu sayısı düşük seyretmeye devam etmiŐ, 2022 yılında ise salgın öncesi seviyelere yaklaŐılmıŐtı. 2023 yılında ise 2022 yılına kıyasla ülkeye hava ve deniz yolu ile gelen yolcu sayısı yüzde 31,1 artış göstermiş ve salgın öncesi rakamların üzerinde bir seyir izlenmiŐtir. Hava ve deniz

yolu ile ülkeye gelen toplam yolcu sayısı 2024 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla 136.905, 170.325 ve 149.123 olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılı ilk çeyreğinde gelen yolcu sayısı bir önceki yıla kıyasla yüzde 35 artış göstererek 456.353 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde gelen yolcu sayısının 378.698'i TC uyruklu, 77.655'i ise nc ülkelerden gelen yolculardan oluşmaktadır.

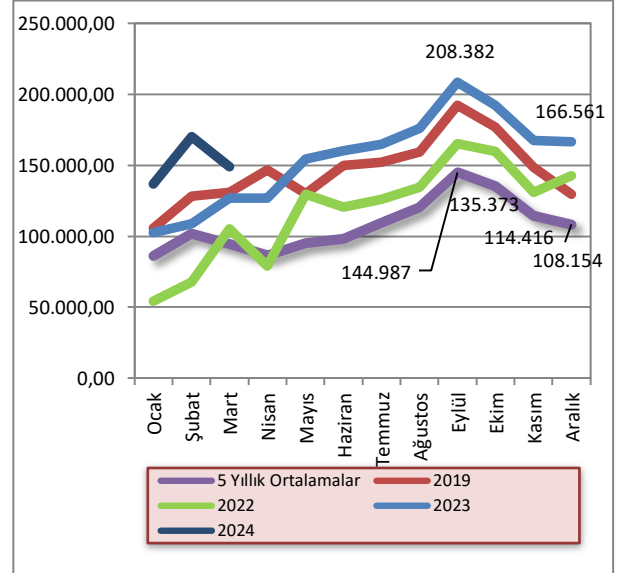
Tablo 3.5: KKTC'ye Hava ve Deniz Yolu ile Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	T.C. Uyruklu			3. lke Uyruklu			Toplam		
	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim
Ocak	85.425	118.077	38,2	16.901	18.828	11,4	102.326	136.905	33,8
Şubat	85.693	143.381	67,3	23.132	26.944	16,5	108.825	170.325	56,5
Mart	96.356	117.240	21,7	30.579	31.883	4,3	126.935	149.123	17,5
I. eyrek	267.474	378.698	41,6	70.612	77.655	10,0	338.086	456.353	35,0

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2024 yılı itibarı ile gelen yolcuların son beş yıllık ortalaması, Ocak ayı için 86.124, Şubat ayı için 101.805 ve Mart ayı için 94.413'tür.

Grafik 3.3: 2023 Yılında Gelen Yolcu Sayısının 2022 ve 2019 Yılları ve Son 5 Yıllık Ortalamaları Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

2023 yılının ilk çeyreğinde, kara kapılarından ülkemize giren KKTC uyruklular hariç kişi sayısı 957.930 iken 2024 yılının aynı döneminde bu rakam 1.076.366 olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının ilk çeyreğinde kara

kapılarından girişlere bakıldığında Güney Kıbrıs uyruklu kişilerin 674.069'e, diğer ülke vatandaşlarının girişlerinin ise 402.297'ye düştüğü görülmektedir.

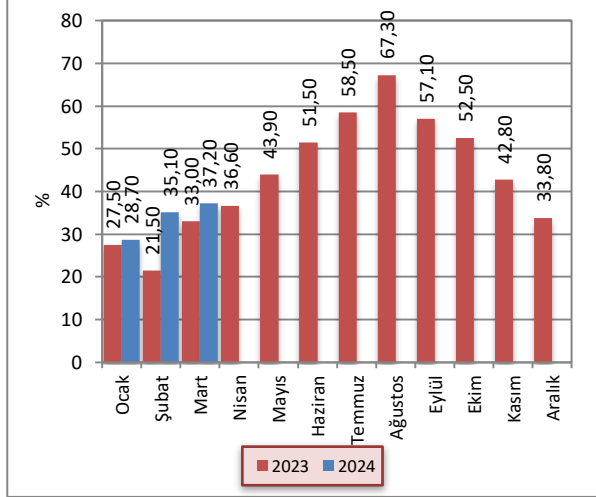
Tablo 3.6: Aylar İtibarıyla Kara Kapılarından Uyruklarına Göre KKTC'ye Yapılan Girişler

Uyruk	Güney Kıbrıs		Diğer lkeler		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Ocak	173.327	220.486	126.373	121.614	299.700	342.100
Şubat	176.744	207.255	123.354	126.036	300.098	333.291
Mart	204.509	246.328	153.623	154.647	358.132	400.975
I. eyrek	554.580	674.069	403.350	402.297	957.930	1.076.366

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Ülkemizde bulunan turistik tesislerin doluluk oranı, 2024 yılı Ocak ayında yüzde 28,7, Şubat ayında yüzde 35,10 ve Mart ayında yüzde 37,2 olmuştur. 2023 yılının aynı döneminde doluluk oranları Ocak ayında yüzde 27,5, Şubat ayında yüzde 21,5 ve Mart ayında yüzde 33,00 olmuştur.

Grafik 3.4: Aylar İtibarıyla Yatak Doluluk Oranı (%)

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'deki turistik tesislerde konaklayan kişi sayısı 2023 ve 2024 yıllarının ilk çeyreği toplamında sırasıyla 205.124 ve 277.485 olarak gerçekleşmiştir. Geceleme toplamları ise aynı dönemlerde sırasıyla 592.696 ve 776.092 olarak gerçekleşmiştir.

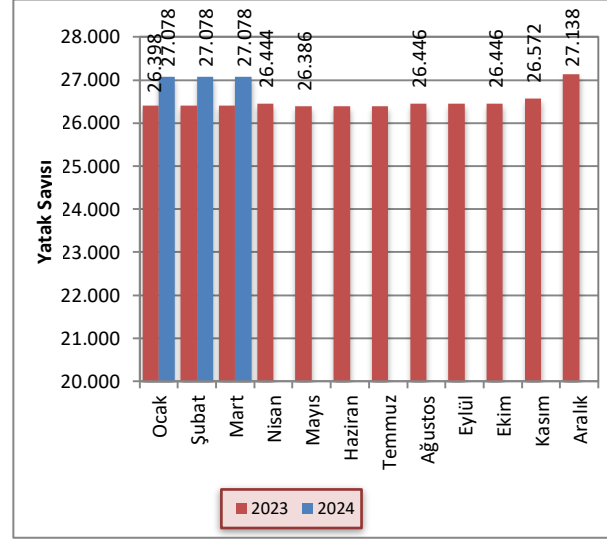
Tablo 3.7: Uyrıklara Göre Konaklayan Kişi Sayısı ve Gecelemeler

	Konaklayan Kişi Sayısı			Gecelemeler		
	2023	2024	Yüzde Değişim	2023	2024	Yüzde Değişim
TC	138.510	215.854	55,8	363.671	552.792	52,0
Diğer	55.169	49.780	-9,8	206.287	199.976	-3,1
KKTC	11.445	11.851	3,5	22.738	23.324	2,6
I. Çeyrek	205.124	277.485	35,3	592.696	776.092	30,9

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün 2023 yılı sonu itibarıyla 27.138 olan yatak kapasitesi, 2024 yılının ilk çeyreği itibarıyla 27.078'e düşmüştür. Yatak sayısında 2023 yılı başına kıyasla 2024 yılı ilk çeyreğinde yüzde 2,58 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 3.5: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Gecelemeler toplamının turistik tesislerde konaklayan kişi sayısına bölünmesi ile elde edilen ortalama konaklama süresi 2024 yılı ilk çeyreğinde, 2023 yılının ilk çeyreğinde olduğu gibi TC uyruklular için 3 gece, diğer ülke vatandaşları için ise 4 gece olarak hesaplanmıştır.

4 BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1 2024 YILI BİRİNCİ ÇEYREK SONUÇLARI

2024 mali yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında yüzde 154,5, gider toplamında ise yüzde 124,9 artış olmuştur. Bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2024 yılı birinci çeyreğinde sırasıyla 15.393,7 ve 13.786,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılının birinci çeyreğinde 80,2 milyon TL açık veren bütçe, 2024 yılının aynı döneminde 1.607,3 milyon TL fazla vermiştir.

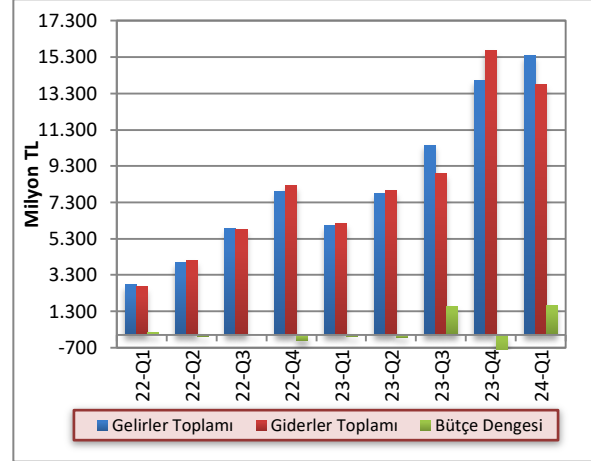
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

	2023		2024		% Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Ocak-Mart Gerçekleşme	Yıllık Öngörülen	Ocak-Mart Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	38.333,0	6.049,2	71.932,0	15.393,7	154,5
Bütçe Giderleri	38.596,0	6.129,4	78.717,0	13.786,4	124,9
Bütçe Dengesi	-263,0	-80,2	-6.785,0	1.607,3	

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılının tamamında elde edilen 38.333 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 15,8'i birinci çeyrek içinde tahsil edilmişti. 2024 yılı tamamında elde edilmesi öngörülen 71.932 milyon TL toplam bütçe gelirlerinin ise yüzde 21,4'ü birinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2024 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde harcanması öngörülen 78.717 milyon TL'nin yüzde 17,5'i birinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 15,9 olarak gerçekleşmişti.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2 GELİRLER

2024 mali yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 9.344,5 milyon TL artış göstererek 15.393,7 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı, 2024 yılı birinci çeyreği içinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 100,9 artış göstererek 8.706,8 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2023 yılının aynı döneminde 4.333,3 milyon TL olarak gerçekleşmişti. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan vergi dışı gelirler kalemi 2024 yılı birinci çeyreğinde 4.838,9 milyon TL, önceki yılın aynı döneminde ise 1.580,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde vergi dışı gelirler kalemi toplamı içerisinde KKTC Merkez Bankası kar payı 3.568,9 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2023 yılının aynı döneminde ise bu pay 847 milyon TL seviyesinde idi. 2024 yılının birinci çeyreğinde gerçekleşen bütçe fazlası, KKTC Merkez Bankası'nın kar payından kaynaklanmaktadır. Alınan bağış, yardım ve krediler kalemi 2023 yılının birinci çeyreğinde 21,2 milyon TL iken, 2024 yılının aynı döneminde 1.100,3 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılı birinci çeyreği içinde diğer gelirler kalemi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 555,9 artış göstererek 747,7 milyon TL olmuştur. Diğer gelirler kaleminde yaşanan bu artışta; 250,9 milyon TL tutarındaki Ercan Havaalanı özelleştirme geliri ile 494,4 milyon TL tutarındaki deprem ile ilgili toplanan gelirler etkili olmuştur.

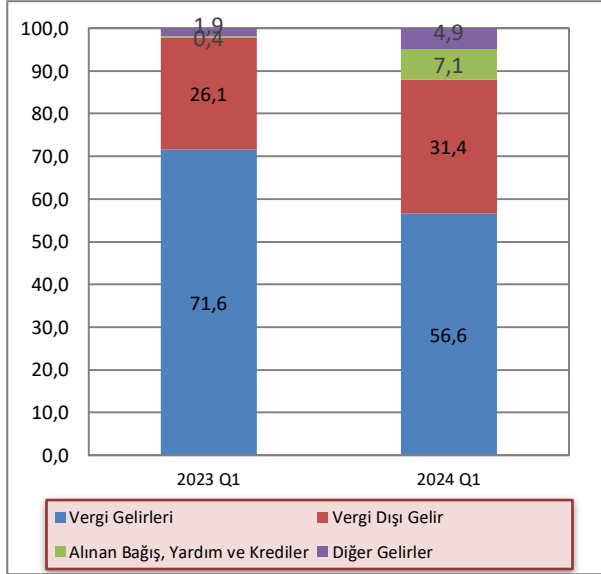
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

	2023 Ocak-Mart	2024 Ocak-Mart	% Değişim
Vergi Gelirleri	4.333,3	8.706,8	100,9
Vergi Dışı Gelirler	1.580,7	4.838,9	206,1
Alınan Bağış, Yardım ve Krediler	21,2	1.100,3	5.090,1
Diğer Gelirler	114,0	747,7	555,9
Toplam	6.049,2	15.393,7	154,5

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılının birinci çeyreğinde vergi gelirleri kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 71,6 iken, 2024 yılı aynı döneminde yüzde 56,6 olmuştur. 2024 yılının birinci çeyreğinde 2023 yılının aynı dönemine göre vergi dışı gelirler kaleminin payı yüzde 26,1'den yüzde 31,4'e, alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin payı ise yüzde 0,4'ten yüzde 7,1'e yükselmiştir. 2023 yılının birinci çeyreğinde diğer gelirler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 1,9 iken, 2024 yılının aynı döneminde yüzde 4,9 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3 GİDERLER

2024 yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 124,9 artış göstermiş ve 6.129,4 milyon TL'den, 13.786,4 milyon TL'ye yükselmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde cari transferler, personel giderleri ve mal ve hizmet alım giderleri kalemlerinde 2023 yılının aynı dönemine göre sırasıyla yüzde 138,3, yüzde 102,7 ve yüzde 146,8 artış yaşanmıştır. Aynı dönemlerde sermaye giderleri ve transferleri, faiz giderleri ve diğer giderler kalemlerinde sırasıyla yüzde 401,9, yüzde 28,9 ve yüzde 118,7 artış

yaşanmıştır. Sermaye giderlerinde yaşanan bu artış; belediye, dernek, kurum, kuruluşlara yapılan transferlerden, mamul mal ve teçhizat alımından, bakım, onarım, müteahhitlik ve kamulaştırma harcamalarından kaynaklanmaktadır.

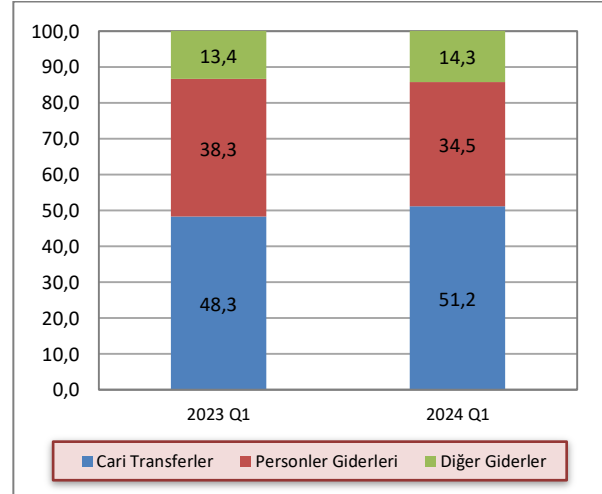
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2023 Ocak-Mart	2024 Ocak-Mart	% Değişim
Cari Transferler	2.961,1	7.055,4	138,3
Personel Giderleri	2.348,0	4.758,7	102,7
Sermaye Giderleri ve Transferleri	62,7	314,7	401,9
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	438,9	1.083,3	146,8
Faiz Giderleri	136,6	176,1	28,9
Diğer Giderler	182,1	398,2	118,7
Toplam	6.129,4	13.786,4	124,9

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2023 yılı birinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 48,3'ünü oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2024 yılı aynı döneminde yüzde 51,2 olmuştur. Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2023 yılı birinci çeyreğinde yüzde 38,3 seviyesinde gerçekleşmiş, 2024 yılı aynı döneminde ise yüzde 34,5 seviyeye gerilemiştir. Personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı, 2023 yılı birinci çeyreğinde yüzde 86,6 iken 2024 yılı aynı döneminde yüzde 85,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer giderler kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2023 yılı birinci çeyreği içinde yüzde 13,4 iken, 2024 yılı aynı döneminde yüzde 14,3 olmuştur.

Grafik 4.3: Bütçe Giderlerinin Dağılımı (Yüzde pay)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: Diğer giderler kalemi içerisinde sermaye giderleri ve transferler, mal ve hizmet alım giderleri ve faiz giderleri yer almaktadır.

4.4 FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden TC kredileri kaleminin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2024 yılı birinci çeyreğinde 1.599,3 milyon TL fazla vermiştir. Bütçe açığının finansmanı için kullanılan TC kredileri 2024 yılı birinci çeyreğinde 8 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir. 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre yerel gelirler kalemi yüzde 137,1 artış yaşamış ve 14.293,4 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

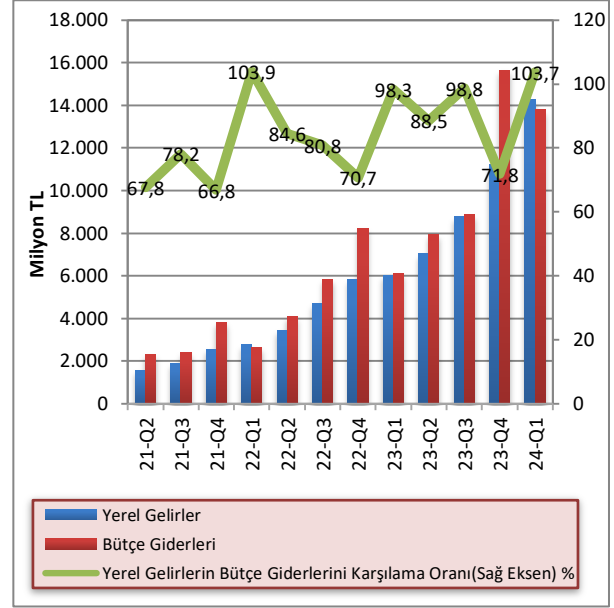
Tablo 4.4: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2023 Ocak-Mart	2024 Ocak-Mart
Bütçe Gelirleri – TC Kredi	6.049,2	15.385,7
1. Yerel Gelirler	6.028,0	14.293,4
Vergi Gelirleri	4.333,3	8.706,8
Vergi Dışı Gelirler	1.580,7	4.838,9
Diğer Gelirler	114,0	747,7
2. Dış Yardımlar	21,2	1.092,3
TC Yardımları	21,2	1.092,3
Bütçe Giderleri	6.129,4	13.786,4
Cari Transferler	2.348,0	7.055,4
Personel Giderleri	2.961,1	4.758,4
Sermaye Giderleri	62,7	314,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	438,9	1.083,3
Faiz Giderleri	136,6	176,1
Diğer Giderler	182,1	398,2
Finansman Dengesi	-80,2	1.599,3
Finansman	0,0	8,0
TC Kredileri	0,0	8,0

Kaynak: Maliye Bakanlığı

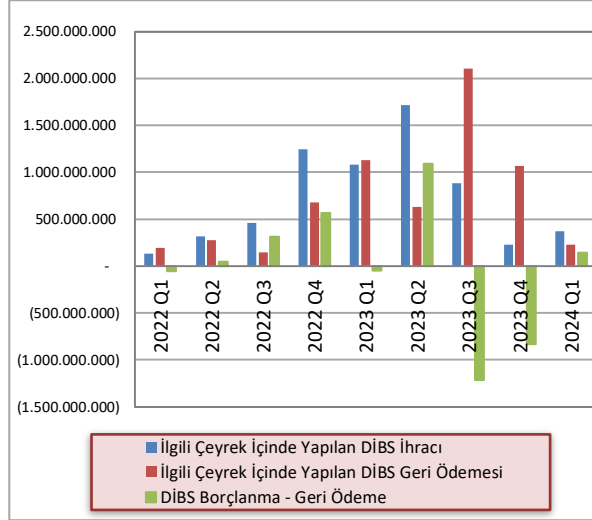
2024 yılı birinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerle bütçe giderlerini karşılama oranı yüzde 103,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı oran 2023 yılı birinci çeyreğinde yüzde 98,3 seviyesinde gerçekleşmişti.

Grafik 4.4: Çeyrek Bazda Yerel Gelirlerin Bütçe Giderlerini Karşılama Oranı

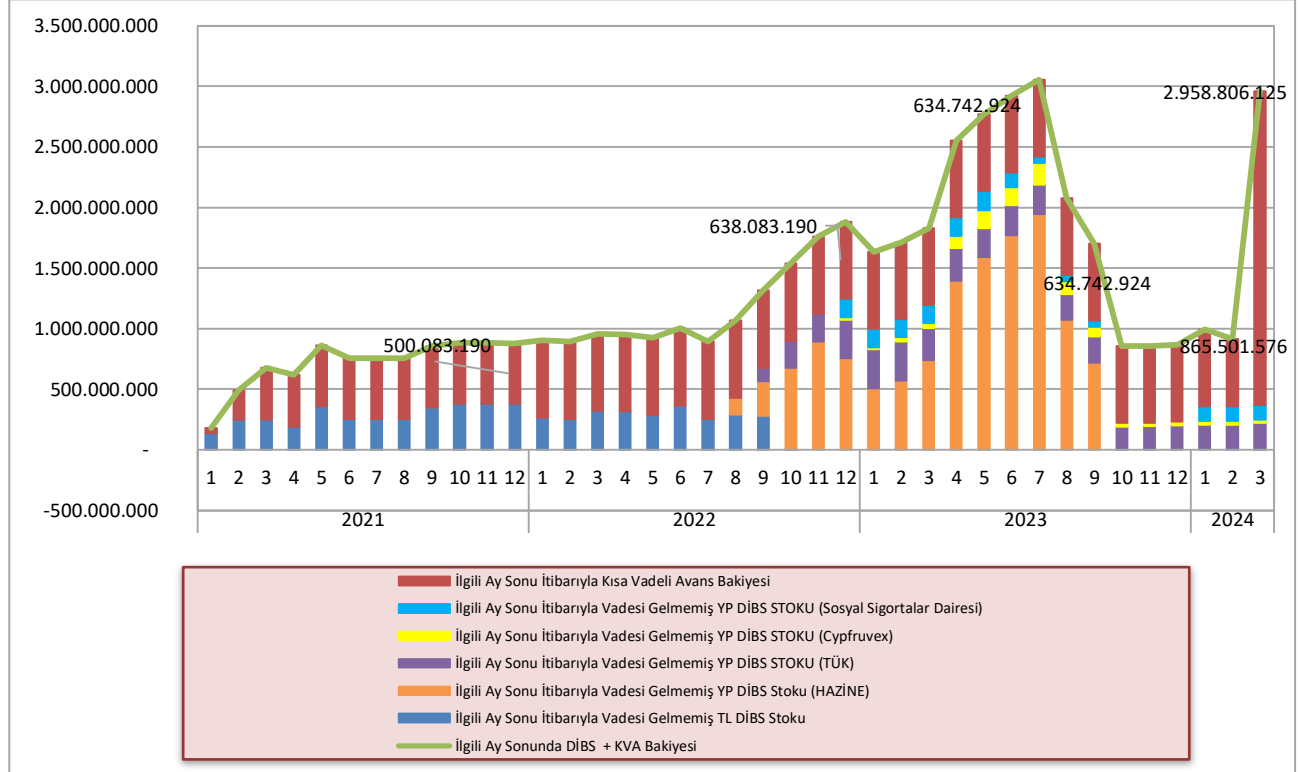
Kaynak: Maliye Bakanlığı

2024 yılının birinci çeyreği içerisinde Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ihalesi yoluyla toplam 372,1 milyon TL borçlanılmış, 230,8 milyon TL DİBS geri ödemesi yapılmış ve böylece 141,4 milyon TL net borçlanma gerçekleştirilmiştir. 2022 yılının Ağustos ayından itibaren Hazine yabancı para cinsinden borçlanmaya başlamıştır. Yabancı para cinsinden yapılan borçlanmalarda kur riski üstlenmemek amacıyla borçlanılan miktarlar SWAP işlemi ile Türk lirasına dönüştürülerek kullanılmaktadır. Bu kapsamda 2024 yılının ilk çeyreğinde tüm borçlanmalar yabancı para cinsinden gerçekleştirilmiştir. 2024 yılı birinci çeyreğinde yabancı para cinsinden gerçekleştirilen toplam DİBS ihracının 219,4 milyon TL'si Toprak Ürünleri Kurumu'nun (TÜK), 30,6 milyon TL'si Cypfruvex İşletmecilik Ltd.'nin ve 122,1 milyon TL'si Sosyal Sigortalar Dairesi'nin kısa vadeli finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla ikrazen ihraç edilen Özel Tertip Hazine Bonosu'dur.

Grafik 4.5: İlgili Çeyrek İçinde Yapılan DİBS İhracı ve Geri Ödemesi

Kaynak: KKTCMB

2024 yılı birinci çeyreği sonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 2.958,8 milyon TL'dir. 2023 yılsonunda DİBS ve KVA yolu ile oluşan toplam iç borç stoku 865,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 birinci çeyreği itibarıyla DİBS stoku 372,1 milyon TL, KVA bakiyesi ise 2.586,7 milyon TL'dir. 2024 yılının birinci çeyreğinde Merkez Bankası tarafından Maliye Bakanlığı'na 2.031,3 milyon TL tutarında kısa vadeli avans kullanılmıştır. 2024 birinci çeyreği itibarıyla yabancı para cinsinden DİBS stoku 12.127.014 ABD doları olup, 7.075.507 ABD doları TÜK için, 1.010.740 ABD doları Cypfruvex için ve 4.040.767 ABD doları Sosyal Sigortalar Dairesi için ihraç edilmiştir.

Grafik 4.6: Kurum Bazında DİBS Stoku ve KVA Bakiyesi

Kaynak: KKTCMB

* Aksa için ihraç edilen özel tertip DİBS dâhil değildir.

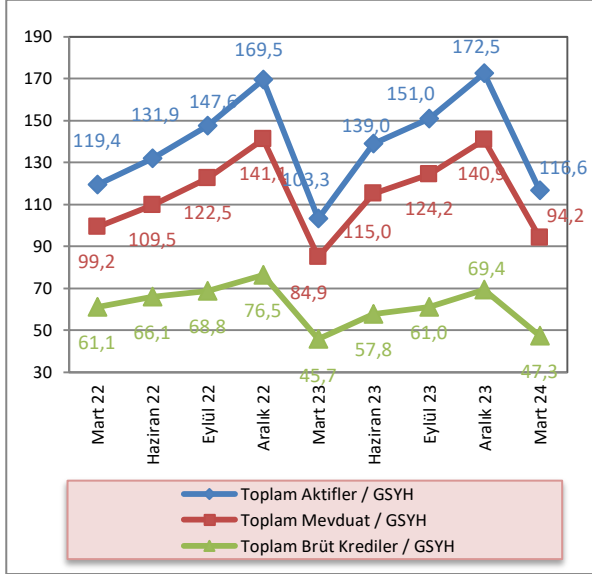
5 PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1 FİNANSAL DERİNLEŞME

2024 yılı birinci çeyrek finansal derinleşme rakamları bir önceki çeyreğe göre azalış göstermiştir. Brüt kredilerin GSYH'ye oranı yüzde 69,4'ten yüzde 47,3'e, toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 172,5'ten yüzde 116,6'ya, toplam mevduatın GSYH'ye oranı ise yüzde 140,6'dan yüzde 94,2'ye gerilemiştir.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Kaynak: KKTÇMB, DPÖ, İstatistik Kurumu, Maliye Bakanlığı

Not: GSYH 2023 ve 2024 yılları için tahmin rakamı kullanılmıştır.

5.1.2 BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN PERFORMANS RASYOLARI

2024 yılı birinci çeyrekte, bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerinin toplam aktifler içindeki payı bir önceki çeyreğe göre yüzde 32,57'den yüzde 30,51'e gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 32,76 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılı Aralık sonu itibarıyla yüzde 16,04 olan SYSR, 2024 yılının birinci çeyreğinde 0,79 puan artarak yüzde 16,83 seviyesine yükselmiştir.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, 2024 yılının Mart ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 4,54'ten yüzde 4,06'ya gerilemiştir.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt kredilerin mevduata oranı, 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre 0,89 puan artmış ve yüzde 50,19 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2023 yılı Mart ayında yüzde 44,29 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplam içerisindeki payı, 2024 yılının Mart ayında yüzde 40,57 seviyesine gerilemiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,33 puan artmıştır.

Brüt kredilerde 2024 yılı birinci çeyrekte bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 12,01 artış gerçekleşmiştir. Önceki yılın aynı döneminde brüt kredilerde yüzde 7,15 artış olmuştur.

2023 yılı son çeyrekte yüzde 13,37 artan mevduat, 2024 yılının ilk çeyreğinde yüzde 10,02'lik artış göstermiştir.

2023 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 12,6 olan finansal kaldıraç oranı, 2024 yılının birinci çeyreğinde 11,59 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları

	2023				2024
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler / Top. Aktifler (%)	32,76	31,44	32,29	32,57	30,51
SYSR (%)	15,41	15,11	17,77	16,04	16,83
TGA / Brüt Krediler (%)	4,49	3,62	3,41	4,54	4,06
Brüt Krediler / Top. Mevduat (%)	53,88	50,26	49,12	49,30	50,19
Brüt Krediler / Top. Aktifler (%)	44,29	41,59	40,42	40,24	40,57
Brüt Kredilerdeki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	7,15	26,41	5,54	13,79	12,01
Mevduattaki Çeyrek Büyüme Hızı (%)	7,86	35,51	8,01	13,37	10,02
Finansal Kaldıraç¹	12,32	14,36	12,88	12,60	11,59

Kaynak: KKTÇMB

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar

5.1.3 BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

2024 yılı birinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 55,54, ilk on bankanın payı ise yüzde 83,29'dur.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 54,83, ilk on bankanın payı ise yüzde 84,39 düzeyindedir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduat içindeki payı yüzde 56,96, ilk on bankanın payı ise yüzde 83,59 seviyesindedir.

Bankalara borçlar kaleminin büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 86,85, ilk on bankanın payı ise yüzde 97,87 düzeyindedir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 59,44, ilk on bankanın payı ise yüzde 85,94 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma (%)

İlk Beş Bankanın Sektör İçindeki Payları	2023				2024	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	
Aktifler	54,24	55,36	54,62	54,29	55,54	
Brüt Krediler	55,60	55,51	55,27	55,54	54,83	
Mevduat	56,25	57,17	56,84	57,05	56,96	
Bankalara Borçlar	84,62	83,94	86,48	85,80	86,85	
Özkaynaklar	58,22	57,64	57,83	58,13	59,44	
İlk On Bankanın Sektör İçindeki Payları						
Aktifler	82,12	83,14	83,26	83,45	83,29	
Brüt Krediler	83,36	84,28	84,67	84,44	84,39	
Mevduat	82,76	83,35	83,04	83,49	83,59	
Bankalara Borçlar	97,80	98,08	97,76	97,52	97,87	
Özkaynaklar	86,23	86,97	86,11	85,34	85,94	

Kaynak: KKTCMB

5.1.4 BANKA, ŞUBE, PERSONEL VE ATM SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2024 yılı Mart ayı sonunda 22'dir. Sektördeki 22

bankanın 2'si kamu eliyle yönetilen banka, 14'ü özel sermayeli banka ve 6'sı şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	14	14	14	14	14	14	14	14	14
Şube Bankaları	5	5	5	5	5	5	6	6	6
Toplam	21	21	21	21	21	21	22	22	22

Kaynak: KKTCMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2024 yılının birinci çeyreğinde 216'dır. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam şube sayısının yüzde 66,67'sinin özel sermayeli

bankalara, yüzde 18,52'sinin şube bankalarına, yüzde 14,81'inin ise kamu eliyle yönetilen bankalara ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi (adet)									
	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	32	32	32	32	32	32	32	32	32
Özel Sermayeli Bankalar	146	146	147	147	147	145	145	144	144
Şube Bankaları	37	38	38	38	38	39	40	40	40
Toplam	215	216	217	217	217	216	217	216	216
Personel Sayısının Gelişimi (kişi)									
	Mar.22	Haz.22	Eyl.22	Ara.22	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	496	494	487	503	494	484	480	478	468
Özel Sermayeli Bankalar	2.056	2.051	2.061	2.059	2.050	2.040	2.017	2.019	2.074
Şube Bankaları	549	578	574	583	585	586	634	640	650
Toplam	3.101	3.123	3.122	3.145	3.129	3.110	3.131	3.137	3.192

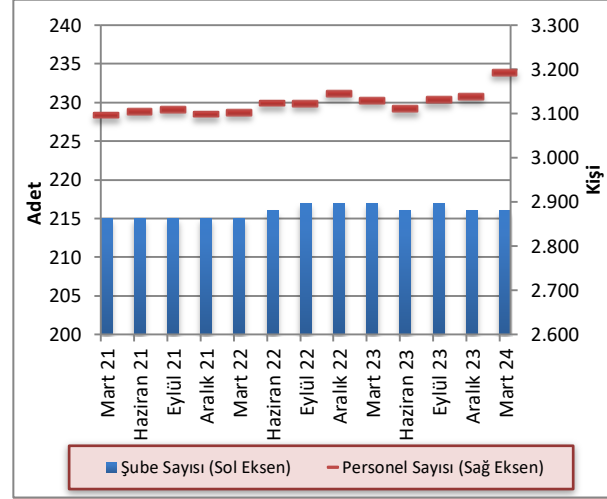
Kaynak: KKTÇMB

Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Aralık 2023 - Mart 2024 döneminde 55 kişi artarak 3.137'den 3.192'ye yükselmiştir. Söz konusu personelin 468'i kamu eliyle yönetilen bankalarda, 2.074'ü özel sermayeli bankalarda ve 650'si şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankaların personel sayısı 2.019'dan 2.074'e, şube bankalarının personel sayısı 640'tan 650'ye yükselmiş, kamu eliyle yönetilen bankaların personel sayısı 478'den 468'e gerilemiştir.

Mart 2023 – Mart 2024 arasındaki bir yıllık dönemde bankacılık sektöründe çalışan personel sayısı, 63 kişi artarak 3.129'dan 3.192'ye yükselmiştir. Söz konusu dönemde personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, şube bankaları ve özel sermayeli bankalar grubunda çalışan personel sayısı artmış, kamu eliyle yönetilen bankalarda çalışan personel sayısı ise azalmıştır.

2024 yılının birinci çeyreğinde sektörde çalışan personelin yüzde 14,66'sinin kamu eliyle yönetilen bankalara, yüzde 64,97'sinin özel sermayeli bankalara, yüzde 20,36'sinin ise şube bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Grafik 5.2: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTÇMB

Sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 2024 yılı birinci çeyrek itibarıyla 595'tir. ATM sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında 304 ATM ile şube bankaları ilk sırada yer almaktadır. Şube bankalarını 235 ATM ile özel sermayeli bankalar, 56 ATM ile kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Mart 2023 - Mart 2024 döneminde sektörde faaliyet gösteren bankalara ait ATM sayısı 569'dan 595'e yükselmiştir.

Tablo 5.5: ATM Sayısındaki Gelişmeler

	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	56	56	56	56	56
Özel Sermayeli Bankalar	235	234	239	236	235
Şube Bankaları	278	281	283	298	304
Toplam	569	571	578	590	595

Kaynak: KKTÇMB

5.2 BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2023 yılı Aralık ayı sonunda 228.721,5 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2024 yılının Mart ayı sonunda yüzde 11,1 artarak 254.106,1 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit ve nakit benzeri kalemlerde yüzde 4,08, MDC'de yüzde 16,31, brüt kredilerde yüzde 12,01, diğer aktiflerde ise yüzde 21,9 artış görülmüştür.

Mart 2023 – Mart 2024 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 85,6 artmıştır. Aynı dönemde nakit ve nakit benzeri kalemler yüzde 72,86, brüt krediler yüzde 70,04, MDC ise yüzde 156,27 artış göstermiştir. İlgili dönemde mevduat yüzde 82,57 özkaynaklar ise yüzde 96,43 artmıştır.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2023 - Mart 2024 döneminde yüzde 10,02, özkaynaklar ise yüzde 20 artmıştır.

Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2023				2024		Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2023 - 03/2024	03/2023 - 03/2024	
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	44.857,1	57.935,3	64.633,1	74.496,2	77.538,6	4,08	72,86	
MDC	18.912,6	31.999,4	34.735,2	41.669,1	48.466,9	16,31	156,27	
Toplam Brüt Krediler	60.633,0	76.645,8	80.891,6	92.047,1	103.100,0	12,01	70,04	
Diğer Aktifler	12.511,1	17.715,9	19.887,2	20.509,1	25.000,6	21,90	99,83	
Aktif/Pasif Toplamı	136.913,8	184.296,4	200.147,1	228.721,5	254.106,1	11,10	85,60	
Mevduat	112.525,3	152.484,2	164.692,8	186.717,8	205.433,0	10,02	82,57	
Bankalara Borçlar	7.198,1	10.970,2	11.394,0	13.689,6	14.326,1	4,65	99,03	
Diğer Pasifler	6.914,9	8.846,2	9.643,7	11.494,7	14.163,2	23,22	104,82	
Özkaynaklar	10.275,5	11.995,8	14.416,6	16.819,4	20.183,8	20,00	96,43	

Kaynak: KKTCMB

5.2.1 AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2024 yılının birinci çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 40,57 ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 30,51'lik payla nakit ve nakit benzeri kalemler, yüzde 19,07'lik payla MDC ve yüzde 9,85'lik payla diğer aktifler kalemi takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Mart 2023 - Mart 2024 dönemi aktif yapısını oluşturan kalemlerin payları yönünden değerlendirildiğinde; nakit ve nakit benzeri kalemler ile brüt kredilerin payında azalış, MDC ve diğer aktifler kalemlerinin paylarında artış olduğu görülmektedir.

Mart 2024 itibarıyla, pasif toplamının yüzde 80,85'ini mevduat, yüzde 7,94'ünü özkaynaklar, yüzde 5,64'ünü bankalara borçlar ve yüzde 5,57'sini ise diğer pasifler oluşturmaktadır.

Mart 2023 - Mart 2024 döneminde bankacılık sektörünün pasif yapısını oluşturan kalemler payları yönünden değerlendirildiğinde, mevduat kaleminin payında azalış, bankalara borçlar, diğer pasifler ve özkaynaklar kaleminin payında artış olduğu görülmektedir.

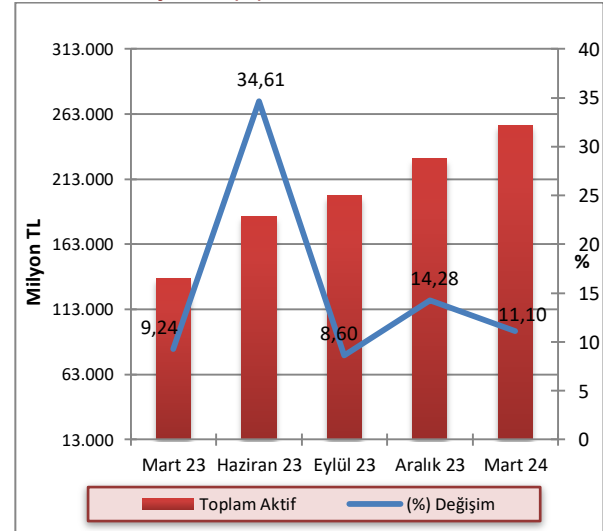
Tablo 5.7: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Kalemlerinin Yüzde Dağılımı (%)

Aktif	2023				2024
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	32,76	31,44	32,29	32,57	30,51
MDC	13,81	17,36	17,35	18,22	19,07
Toplam Brüt Krediler	44,29	41,59	40,42	40,24	40,57
Diğer Aktifler	9,14	9,61	9,94	8,97	9,85
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	82,19	82,74	82,29	81,64	80,85
Bankalara Borçlar	5,26	5,95	5,69	5,99	5,64
Diğer Pasifler	5,05	4,80	4,82	5,03	5,57
Özkaynaklar	7,51	6,51	7,20	7,35	7,94
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTÇMB

Bankacılık sektörünün aktif toplamı Mart 2024 döneminde bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 11,1, 2023 yılının aynı döneminde ise bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 9,24 artış göstermiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde bankacılık sektörü aktif toplamında 117.192,3 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

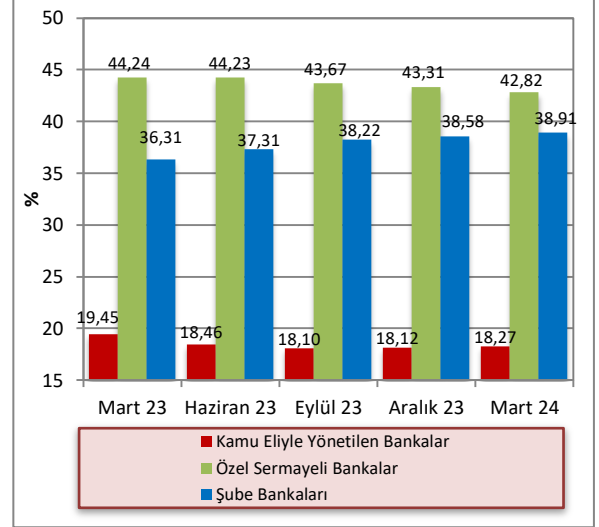
Grafik 5.3: Bankacılık Sektörünün Aktifleri ve Çeyrek Dönemlik Gelişimleri (%)

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla banka gruplarının aktif toplamındaki payları, özel sermayeli bankalarda yüzde 43,31'den yüzde 42,82'ye gerilemiş, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 18,12'den yüzde 18,27'ye, şube bankalarında ise yüzde 38,58'den yüzde 38,91'e yükselmiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde ise, kamu eliyle yönetilen bankalar ve özel sermayeli bankalar grubunun payında azalış, şube bankaları grubunun payında ise artış görülmüştür.

Grafik 5.4: Banka Gruplarının Sektörün Aktif Toplamındaki Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılının birinci çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 12,07, özel sermayeli bankalarda yüzde 9,85 ve şube bankalarında yüzde 12,04 artmıştır.

Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 74,39, özel sermayeli bankalarda yüzde 79,63, şube bankalarında ise yüzde 98,86 artmıştır.

Tablo 5.8: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024		Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2023-03/2024	03/2023-03/2024	
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	26.627,2	34.016,9	36.227,1	41.435,5	46.434,9	12,07	74,39	
Özel Sermayeli Bankalar	60.571,9	81.524,5	87.414,2	99.049,3	108.808,0	9,85	79,63	
Şube Bankaları	49.714,7	68.755,0	76.505,8	88.236,7	98.863,2	12,04	98,86	
Toplam	136.913,8	184.296,4	200.147,1	228.721,5	254.106,1	11,10	85,60	

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılı Mart ayı itibarıyla kredilerin TP ve YP dağılımına bakıldığında zaman TP kredilerin payının bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 35,59'dan yüzde 34,95'e gerilediği, YP kredilerin payının ise yüzde 64,41'den yüzde 65,05'e yükseldiği görülmektedir. TP

mevduatın payı Mart 2024 itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 16,03'ten yüzde 15,41'e gerilemiş, YP mevduatın payı ise yüzde 83,97'den yüzde 84,59'a yükselmiştir.

Tablo 5.9: Krediler ve Mevduatın TP-YP Dağılımı (%)

	2023								2024	
	Mart		Haziran		Eylül		Aralık		Mart	
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP
Krediler	40,86	59,14	36,79	63,21	36,85	63,15	35,59	64,41	34,95	65,05
Mevduat	19,20	80,80	14,42	85,58	15,26	84,74	16,03	83,97	15,41	84,59

Kaynak: KKTÇMB

5.2.2 NAKİT VE NAKİT BENZERİ KALEMLER

Bankacılık sektörü nakit ve nakit benzeri kalemlerini oluşturan nakit değerler, merkez bankasından alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar ve bankalardan alacaklar kalemlerinin toplamı, 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,08 artarak 74.496,2 milyon TL'den 77.538,6 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde, nakit değerler kaleminde 323,8 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 6.092,3 milyon TL artış, merkez bankasından alacaklar kaleminde

2.461,8 milyon TL, bankalardan alacaklar kaleminde 911,9 milyon TL azalış gerçekleşmiştir.

2023 yılı Aralık ayı sonunda 74.496,2 milyon TL olan nakit ve nakit benzeri kalemler, 2024 yılı Mart ayı sonunda 77.538,6 milyon TL seviyesine yükselmiştir. İlgili dönemde, nakit değerler 1.132,4 milyon TL, merkez bankasından alacaklar kalemi 3.297,9 milyon TL, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi 20.517,6 milyon TL, bankalardan alacaklar kalemi ise 7.733,6 milyon TL artmıştır.

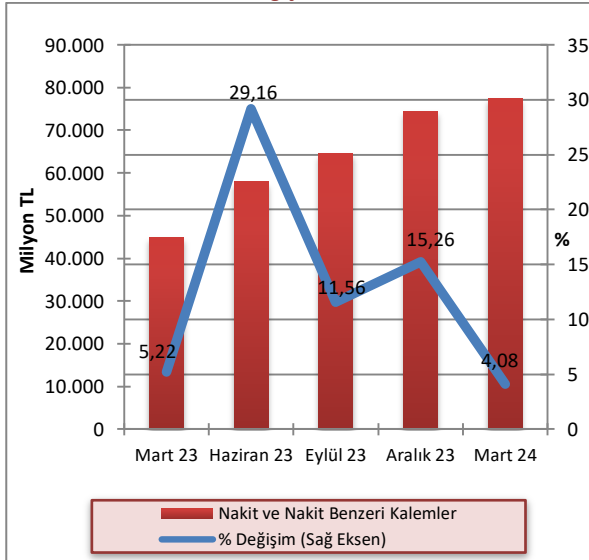
Tablo 5.10: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024	Yüzde Değişim
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2023 - 03/2024
Nakit Değerler	1.316,6	2.343,5	2.165,3	2.125,2	2.449,0	15,24
Merkez Bankasından Alacaklar	13.014,5	15.656,1	16.834,7	18.774,2	16.312,4	-13,11
BPP İşlemlerinden Alacaklar	16.783,6	22.825,5	26.671,3	31.208,9	37.301,2	19,52
Bankalardan Alacaklar	13.742,4	17.110,2	18.961,8	22.387,9	21.476,0	-4,07
Toplam	44.857,1	57.935,3	64.633,1	74.496,2	77.538,6	4,08

Kaynak: KKTÇMB

Nakit ve nakit benzeri kalemler toplamı 2024 yılı birinci çeyreği sonunda bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,08 artış göstermiştir. Nakit ve nakit benzeri kalemlerde Mart 2023 - Mart 2024 döneminde 32.681,5 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

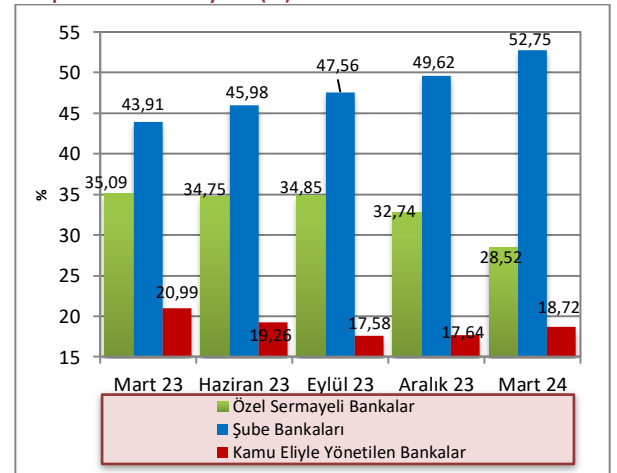
Grafik 5.5: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılının birinci çeyreğinde banka gruplarının nakit ve nakit benzeri kalemlerindeki paylarında bir önceki çeyreğe kıyasla, kamu eliyle yönetilen bankalar ve şube bankalarının payında artış, özel sermayeli bankaların payında ise azalış gerçekleşmiştir. Mart 2023 - Mart 2024 döneminde ise özel sermayeli bankalar ve kamu eliyle yönetilen bankalar grubunun payında azalış, şube bankaları grubunun payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.6: Nakit ve Nakit Benzeri Kalemlerin Banka Gruplarına Göre Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.3 KREDİLER

2024 yılı Mart ayı itibarıyla 70.513,5 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi krediler toplamı içinde birinci sırada yer almaktadır. Bunu, 17.377,3 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir.

Mart 2023 – Mart 2024 döneminde işletme kredileri 42.455,2 milyon TL’den 70.513,5 milyon TL’ye, tüketici kredileri ise 10.617 milyon TL’den 17.377,3 milyon TL’ye yükselmiştir.

Tablo 5.11: Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

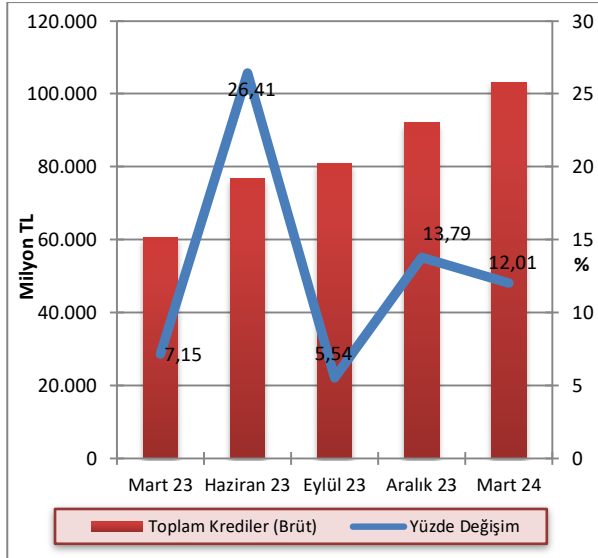
	2023				2024
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
İşletme Kredileri	42.455,2	54.307,9	56.308,8	63.900,2	70.513,5
Tüketici Kredileri	10.617,0	13.483,3	14.519,0	15.768,8	17.377,3
Kredi Kartları	1.939,4	2.520,1	2.910,6	3.413,4	3.917,2
İskonto ve İştira Senetleri	1.172,7	1.787,2	1.854,2	2.128,0	2.676,7
Diğer Yatırım Kredileri	95,1	173,9	170,5	162,1	167,2
İthalat Kredileri	1,1	1,4	1,4	3,5	1,7
Fon Kaynaklı Krediler	56,9	74,6	79,9	85,0	93,9
İhtisas Kredileri	393,8	464,4	434,3	513,5	553,8
İhracat Kredileri	25,0	43,0	40,5	41,8	31,5
KKTCMB Kaynaklı Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	344,9	253,3	272,0	728,0	0,0
Diğer Krediler	811,4	758,5	1.544,8	1.126,8	3.583,6
Toplam Krediler	57.912,5	73.867,6	78.136,0	87.871,1	98.916,4

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt krediler 2024 yılı birinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre yüzde 12,01 artış göstermiştir. Brüt kredilerde Mart 2023 - Mart 2024 döneminde 42.467 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

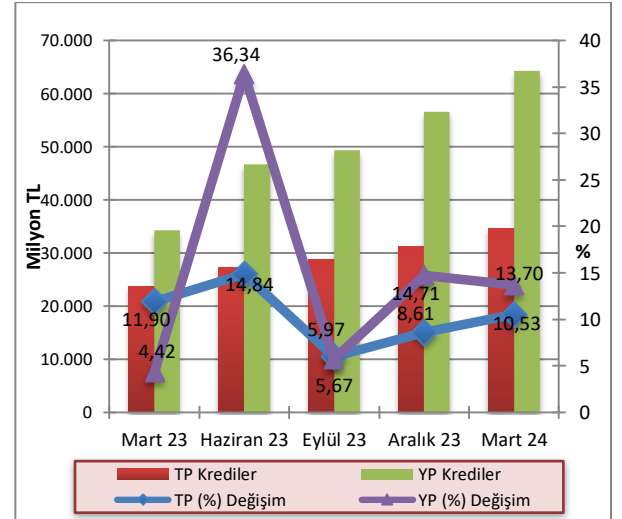
Grafik 5.7: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2024 yılının birinci çeyreğinde kredilerin 34.568,4 milyon TL'si TP cinsinden, 64.348 milyon TL'si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 10,53, YP cinsinden kredilerde yüzde 13,7 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.8: Bankacılık Sektörü Kredileri TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

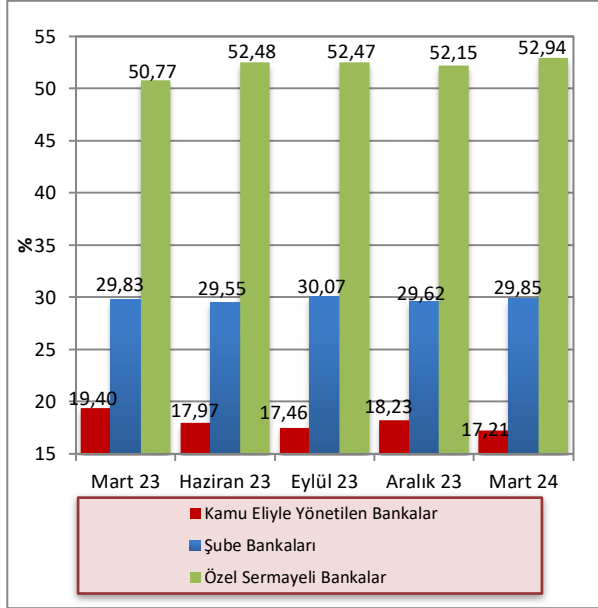

Kaynak: KKTCMB

Not: TGA dâhil değildir.

Brüt kredilerin banka gruplarına göre payları incelendiğinde, 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların payının yüzde 18,23'ten yüzde 17,21'e gerilediği, özel sermayeli bankaların payının yüzde 52,15'ten yüzde 52,94'e, şube bankalarının payının yüzde 29,62'den yüzde 29,85'e yükseldiği görülmektedir. Mart 2023 - Mart 2024 döneminde şube bankaları ve özel sermayeli bankaların payında artış yaşanırken, kamu eliyle yönetilen bankaların payında ise azalış gerçekleşmiştir.

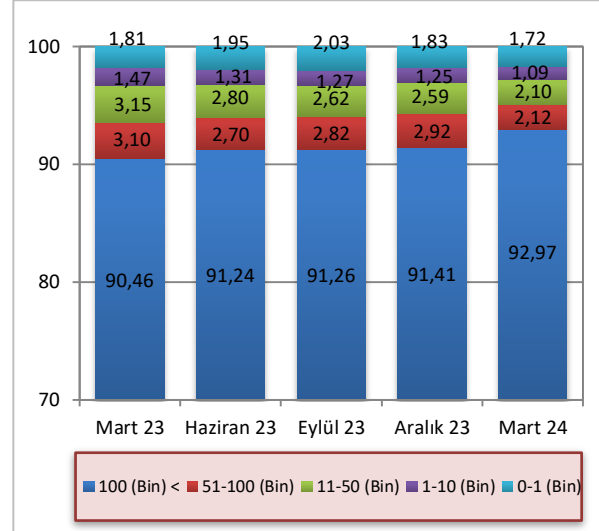
Grafik 5.9: Banka Gruplarına Göre Brüt Kredilerin Payları (%)

Kaynak: KKTCCMB

2024 yılı birinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 92,97 olmuştur. Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 2,12'lik payla 51-100 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 11-50 bin TL ve 0-Bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 2,1 ve yüzde 1,72'sini oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise yüzde 1,09'luk payla 1-10 bin TL tutarındaki krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Grafik 5.10: Kredi Tutarlarının Toplam Krediler İçindeki Payı (%)

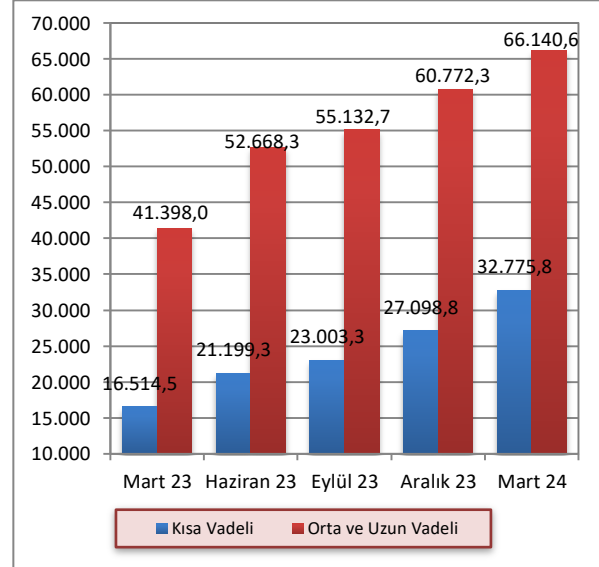

Kaynak: KKTCCMB

Not: TGA dâhil değildir.

2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyrek döneme göre kısa vadeli krediler 27.098,8 milyon TL'den 32.775,8 milyon TL'ye, orta ve uzun vadeli krediler ise 60.772,3 milyon TL'den 66.140,6 milyon TL'ye yükselmiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde kısa vadeli kredilerde yüzde 98,47, orta ve uzun vadeli kredilerde ise yüzde 59,77 artış olmuştur.

Grafik 5.11: Kredilerde Vade Yapısı (Milyon TL)

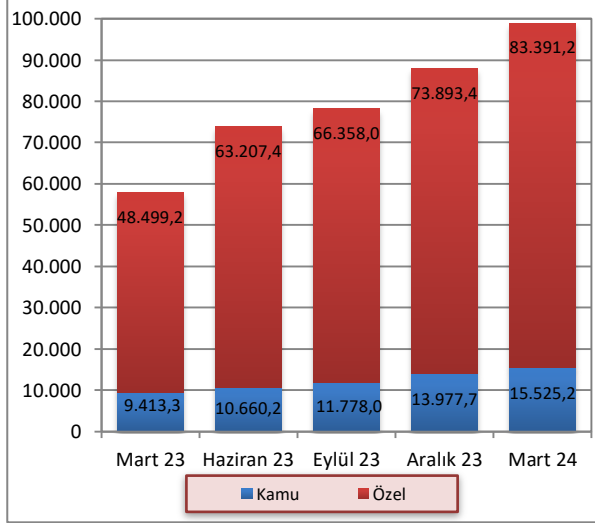
Kaynak: KKTCCMB

Not: Vadesi 1 yıla kadar olan krediler kısa vadeli olarak sınıflandırılmaktadır.

2024 yılı Mart ayı itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 84,3'ü özel sektöre, yüzde 15,7'si ise kamu sektörüne kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesiminin kullandığı krediler bir önceki çeyreğe göre 13.977,7 milyon TL'den 15.525,2 milyon TL'ye, özel kesim kredileri ise 73.893,4 milyon TL'den 83.391,2 milyon TL'ye yükselmiştir.

Mart 2023 – Mart 2024 döneminde kamu kesimine kullanılan kredilerde yüzde 64,93 özel kesime kullanılan kredilerde ise yüzde 71,94 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

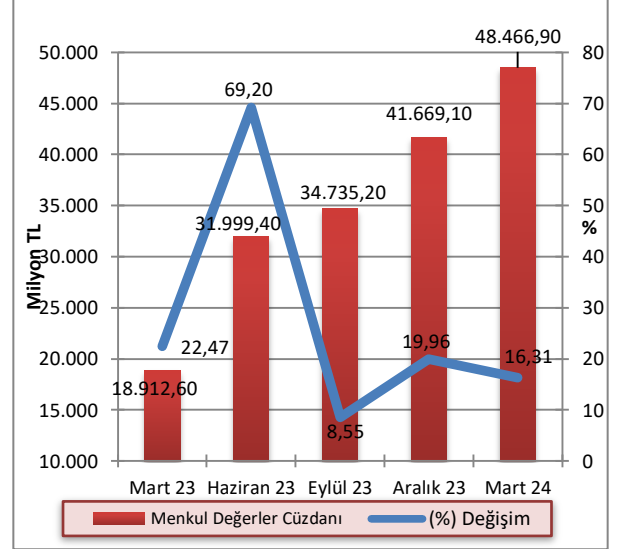

Kaynak: KKTCMB

5.2.4 MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

MDC, 2024 yılı Mart ayında bir önceki çeyreğe göre yüzde 16,31 artış göstermiştir. MDC kaleminde 2023 yılı Mart ayına göre bir yıllık dönemde ise 29.554,3 milyon TL artış yaşanmıştır.

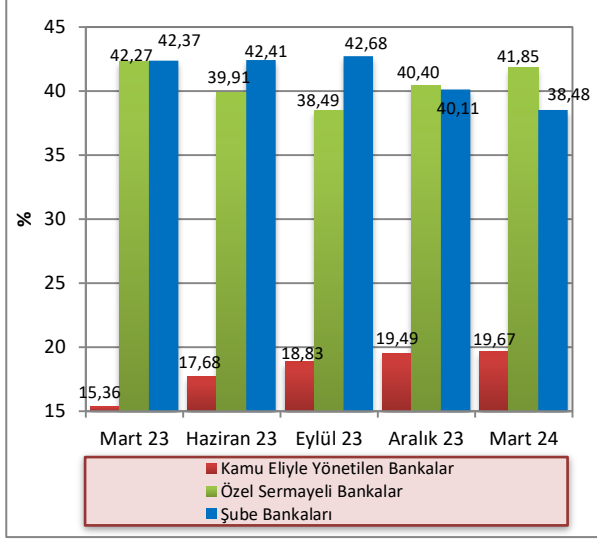
Grafik 5.13: Menkul Değerler Cüzdanı Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

2024 yılının birinci çeyreği itibarıyla bir önceki çeyreğe kıyasla kamu eliyle yönetilen bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 19,49'dan yüzde 19,67'ye, özel sermayeli bankaların payı yüzde 40,4'ten yüzde 41,85'e yükselmiş, şube bankalarının payı ise yüzde 40,11'den yüzde 38,48'e gerilemiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde özel sermayeli bankalar ve şube bankalarının payında azalış, kamu eliyle yönetilen bankaların payında ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.14: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Cüzdanının Payları (%)

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.12: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2023 – 03/2024	03/2023 – 03/2024
Tasarruf	78.635,2	106.573,2	113.374,3	129.916,3	142.846,0	9,95	81,66
Ticari	27.171,0	37.574,6	42.722,5	46.881,9	50.577,0	7,88	86,14
Resmi	4.644,7	5.626,1	5.808,0	6.304,3	7.207,8	14,33	55,18
Diğer	2.074,4	2.710,3	2.788,0	3.615,3	4.802,2	32,83	131,50
Toplam Mevduat	112.525,3	152.484,2	164.692,8	186.717,8	205.433,0	10,02	82,57
Bankalara Borçlar	7.198,1	10.970,2	11.394,0	13.689,6	14.326,1	4,65	99,03
Bankalara Borçlar Dâhil Toplam Mevduat	119.723,4	163.454,4	176.086,8	200.407,4	219.759,1	9,66	83,56

Kaynak: KKTCMB

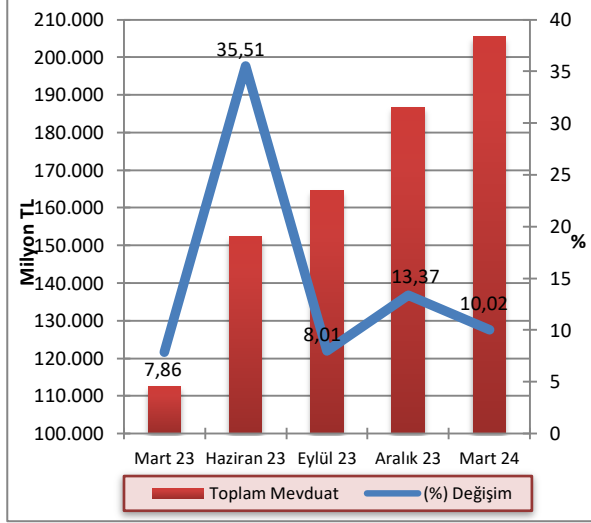
5.2.5 MEVDUAT

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, 2024 yılı birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 10,02 artmıştır. Mevduat bir yıllık dönemde yüzde 82,57 artış göstermiş ve 2024 yılı Mart ayı sonunda 205.433 milyon TL olmuştur.

2024 yılı Mart ayı sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, mevduattaki en büyük payın 142.846 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla 50.577 milyon TL ile ticari mevduat, 7.207,8 milyon TL ile resmi mevduat izlemektedir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde, tasarruf mevduatında yüzde 81,66, ticari mevduatta yüzde 86,14, resmi mevduatta ise yüzde 55,18 artış gerçekleşmiştir.

Toplam mevduat 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 10,02 artış göstermiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde mevduatta 92.907,7 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

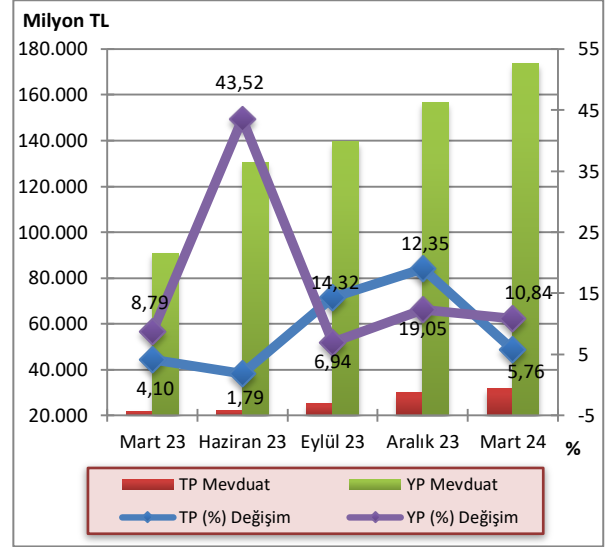
Grafik 5.15: Mevduatın Gelişimi ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi (%)

Kaynak: KTCMB

2024 yılının birinci çeyreğinde mevduatın 31.654,8 milyon TL'sinin TP cinsinden, 173.778,2 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmiştir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 5,76, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 10,84 artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.16: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KTCMB

2024 yılı Mart ayı sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu eliyle yönetilen bankaların TP mevduatında yüzde 4,18, YP mevduatında yüzde 14,12, özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 5,62, YP mevduatında yüzde 9,01, şube bankalarının TP mevduatında yüzde 6,82, YP mevduatında ise yüzde 11,83 artış görülmüştür.

Tablo 5.13: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	Aralık 2023			Mart 2024			Yüzde Değişim 12/2023 - 03/2024		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	7.764,3	27.592,2	35.356,5	8.089,1	31.487,0	39.576,1	4,18	14,12	11,93
Özel Sermayeli Bankalar	9.349,4	77.649,7	86.999,1	9.875,3	84.645,0	94.520,3	5,62	9,01	8,65
Şube Bankaları	12.816,1	51.546,1	64.362,2	13.690,4	57.646,2	71.336,6	6,82	11,83	10,84
Toplam Mevduat	29.929,8	156.788,0	186.717,8	31.654,8	173.778,2	205.433,0	5,76	10,84	10,02

Kaynak: KTCMB

Bankacılık sektörü mevduatındaki vade yoğunluğu, 2024 yılı Mart ayı itibarıyla önceki dönemlerde olduğu gibi yüzde 40,1'lik pay ile bir ay vadeli mevduat toplamındadır. Bir ay vadeli mevduatı, yüzde 30,93'lük pay ile vadesiz, yüzde 18,73'lük pay ile 3 ay vadeli, yüzde 7,54'lük pay ile bir yıl vadeli ve yüzde 2,7'lik pay ile 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade payı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz mevduatta 0,12 puan, 3 ay vadeli mevduatta 0,88 puan, 6 ay vadeli mevduatta 0,33 puan artış, 1 ay vadeli mevduatta 1,25 puan, 1 yıl vadeli mevduatta 0,08 puan azalış gerçekleşmiştir.

Mart 2023 - Mart 2024 döneminde vadesiz mevduat, 3 ay vadeli mevduat ve 6 ay vadeli mevduatın payı sırasıyla 2,12, 2,41 ve 0,25 puan artmış, 1 ay vadeli ve 1 yıl vadeli mevduatın payları sırasıyla 3,87 ve 0,91 puan azalmıştır.

Tablo 5.14: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2023				2024	Değişim (Puan)	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2023-03/2024	03/2023-03/2024
Vadesiz	28,81	29,80	30,60	30,81	30,93	0,12	2,12
1 Ay Vadeli	43,97	42,19	41,66	41,35	40,10	-1,25	-3,87
3 Ay Vadeli	16,32	16,66	16,95	17,85	18,73	0,88	2,41
6 Ay Vadeli	2,45	2,54	2,48	2,37	2,70	0,33	0,25
1 Yıl Vadeli	8,45	8,82	8,31	7,62	7,54	-0,08	-0,91
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00		

Kaynak: KTCMB

Bankacılık sektöründe mevduatın büyüklüğüne göre dağılımına bakıldığı zaman 2024 yılı Mart ayı sonu itibarıyla 0 - 200 bin TL arası mevduat 17.419,6 milyon TL, 200 bin - 1 milyon TL arası mevduat 60.098,8 milyon TL, 1 - 10 milyon TL arası mevduat 78.613,3 milyon TL, 10 - 20 milyon TL arası mevduat 15.901,3 milyon TL, 20-50 milyon TL arası mevduat 16.000,8 milyon TL, 50

milyon TL üzeri mevduat 17.399,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılının birinci çeyreğinde, 1 - 10 milyon TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı yüzde 38,27, 200 bin-1 milyon TL arası mevduatın toplam mevduat içindeki payı ise yüzde 29,25 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.15: Mevduatın Büyüklüğüne Göre Dağılımı (Hacim - Milyon TL, Adet – Hesap Adeti)

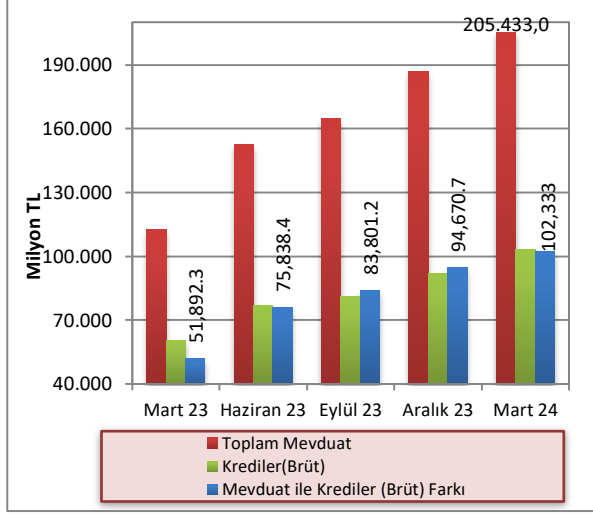
	2023		2024	
	Aralık		Mart	
	Hacim	Adet	Hacim	Adet
0-200 bin TL	17.610,8	1.238.930	17.419,6	1.263.358
200 bin-1 milyon TL	54.677,2	114.972	60.098,8	123.042
1-10 milyon TL	69.126,1	28.601	78.613,3	32.384
10-20 milyon TL	14.238,3	1.045	15.901,3	1.159
20-50 milyon TL	14.147,5	469	16.000,8	534
50 milyon TL üzeri	16.917,9	159	17.399,2	175
Toplam Mevduat	186.717,8	1.384.176	205.433,0	1.420.652

Kaynak: KTCMB

Not: Gerçek ve tüzel kişilerin verilerini içermektedir.

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Aralık 2023 sonunda 94.670,7 milyon TL olan fark, 2024 yılı Mart ayı sonunda 7.662,3 milyon TL artmış ve 102.333 milyon TL'ye yükselmiştir.

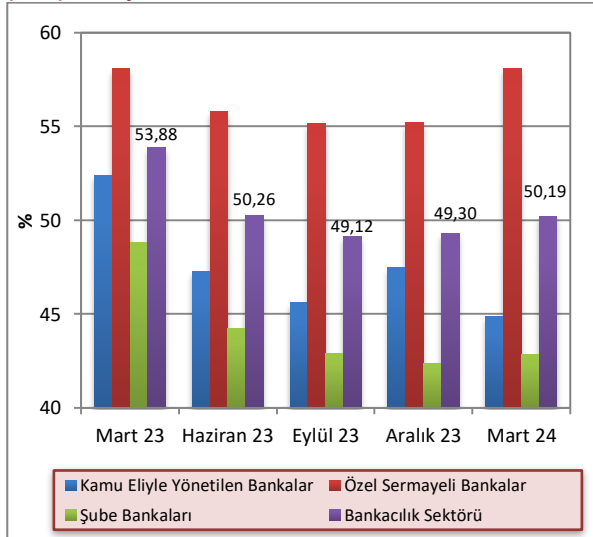
Grafik 5.17: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan brüt kredilerin toplam mevduata oranı, 2023 yılının Aralık ayı sonunda yüzde 49,3 olarak gerçekleşmiş, 2024 yılının Mart ayı sonunda ise yüzde 50,19 seviyesine yükselmiştir. Brüt kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 3,69 puan azalmıştır. 2024 yılının Mart ayı sonunda mevduatın kredilere dönüşüm oranı banka grupları bazında incelendiği zaman, özel sermayeli bankalar yüzde 58,08 ile ilk sırada yer almaktadır. Özel sermayeli bankaları yüzde 44,84'lük oranla kamu eliyle yönetilen bankalar takip etmektedir. Şube bankaları ise yüzde 42,81 dönüşüm oranına sahiptir.

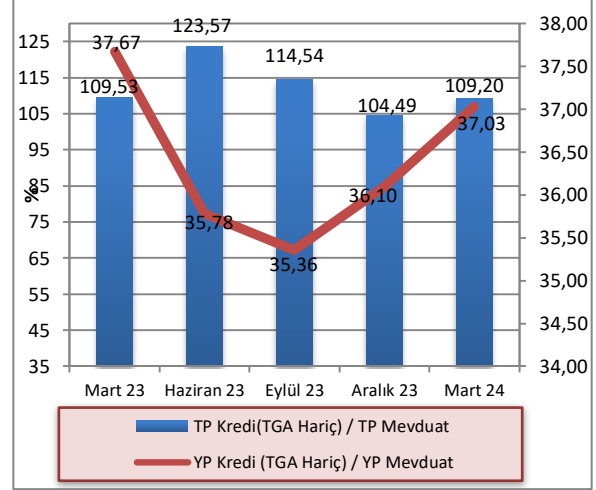
Grafik 5.18: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

TP mevduatın, TGA hariç TP krediye dönüşüm oranı 2024 yılı Mart ayı itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde 104,49'dan yüzde 109,2'ye, YP mevduatın TGA hariç YP krediye dönüşüm oranı ise yüzde 36,1'den yüzde 37,03'e yükselmiştir. TP ve YP mevduatın krediye dönüşüm oranı 2023 yılı Mart ayında sırasıyla yüzde 109,53 ve yüzde 37,67 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 5.19: TP ve YP Mevduatın Kredilere (TGA Hariç) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KKTCMB

5.2.6 ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 20 artarak 2024 yılının birinci çeyreğinde 20.183,8 milyon TL düzeyine yükselmiştir.

Özkaynaklar Mart 2023–Mart 2024 döneminde ise yüzde 96,43 artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 799,4 milyon TL, yedek akçeleri ise 3.998,3 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.16: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2023				2024
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Ödenmiş Sermaye	2.316,5	2.627,8	2.843,7	3.115,7	3.115,9
Yedek Akçeler	4.388,3	5.930,5	5.845,1	5.815,2	8.386,6
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	11,5	11,5	11,5	16,3	16,3
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	586,2	788,2	870,0	969,3	1.069,0
Dönem Kârı (Zararı)	1.084,9	2.637,8	4.846,3	6.902,9	3.282,4
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	1.888,1	0,0	0,0	0,0	4.313,6
Toplam	10.275,5	11.995,8	14.416,6	16.819,4	20.183,8

Kaynak: KKTCMB

Not: Geçmiş yıllar kârı yedek akçeler kaleminin içinde gösterilmeye başlanmıştır.

5.3 PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, 2023 yılının Aralık ayına göre 2024 yılı Mart ayı sonunda yüzde 9,9 artmış, 67.886,8 milyon TL'den 74.606,5 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 86,18 artış olmuştur.

Aralık 2023 sonunda 191.745,2 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2024 yılının birinci çeyreğinde yüzde 9,79 artarak 210.518,4 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde ise yüzde 80,85 artış göstermiştir.

M2 para arzına resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2024 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 10,75 artarak 200.015,7 milyon TL'den 221.519,4 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı ise yüzde 82,62'dir.

Tablo 5.17: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

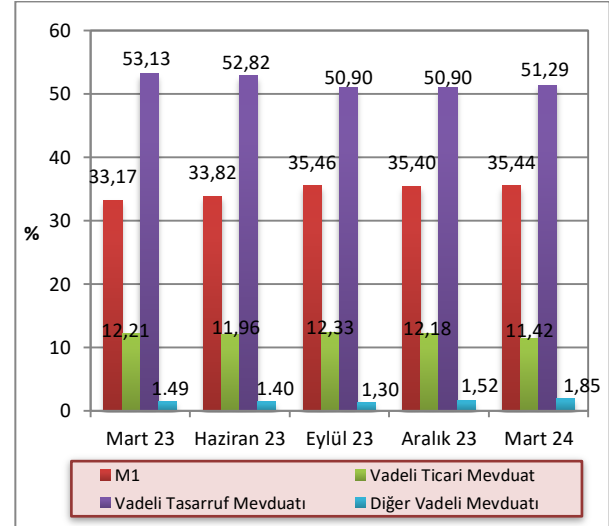
Yıllar	Dönem	M1	Yıllık Yüzde Değişim	M2	Yıllık Yüzde Değişim	M3	Yıllık Yüzde Değişim
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.491,4	33,27	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.395,9	57,61
2022	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
	III	28.312,7	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95
2023	I	40.071,5	102,79	116.406,7	56,53	121.302,0	54,28
	II	54.532,1	128,98	156.930,8	90,24	163.014,6	88,04
	III	60.041,8	112,07	169.304,5	83,86	176.924,2	83,83
	IV	67.886,8	97,77	191.745,2	81,04	200.015,7	79,64
2024	I	74.606,5	86,18	210.518,4	80,85	221.519,4	82,62

Kaynak: KKTCMB

Önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2024 itibarıyla M2'deki en büyük payın yüzde 51,29 ile vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 35,44'lük payla M1, yüzde 11,42 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,85 ile diğer vadeli mevduat izlemektedir.

M2 içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Mart 2023 - Mart 2024 döneminde 1,84 puan azalarak yüzde 53,13'ten yüzde 51,29'a gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden M1, yüzde 33,17'den yüzde 35,44'e, diğer vadeli mevduat yüzde 1,49'dan yüzde 1,85'e yükselmiş, vadeli ticari mevduat ise yüzde 12,21'den yüzde 11,42'ye gerilemiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Bileşenlerinin Payları

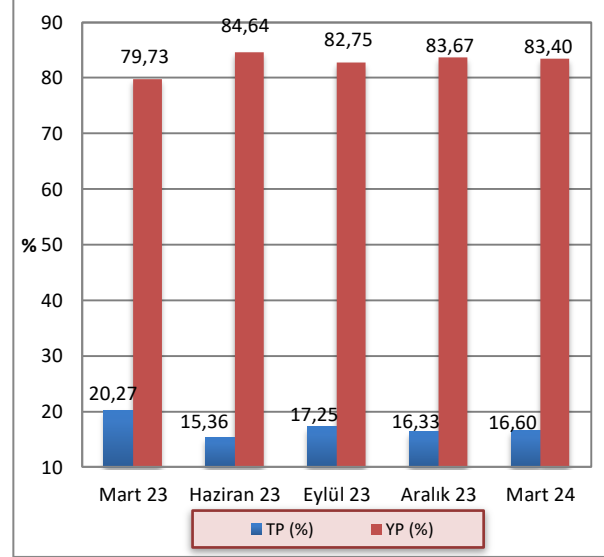
Kaynak: KKTCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Mart 2024 itibarıyla incelendiğinde, TP kalemlerinin M3 içindeki payının yüzde 16,6, YP kalemlerinin payının ise yüzde 83,4 olduğu görülmektedir. Bu paylar Mart 2023 sonunda TP’de yüzde 20,27 YP’de ise yüzde 79,73 seviyesinde idi.

5.4 BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

KKTC Merkez Bankası bünyesinde faaliyet gösteren bankalar arası para piyasasında 2024 yılı birinci çeyrek itibarıyla TL’de 1.158, ABD dolarında 903, avroda 548 ve sterlinde 820 adet işlem gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 737.764 milyon TL, YP cinsinden, 12.273 milyon ABD doları, 10.829 milyon avro ve 18.250 milyon sterlin tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3’ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCMB

Tablo 5.18: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000) ve Adedi

	TL		₺		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2023-Q1	993	136.866.150	745	13.546.225	474	12.455.800	679	18.128.675
2023-Q2	1.055	104.851.750	671	14.727.675	465	11.078.025	651	14.858.625
2023-Q3	1.041	236.844.900	713	14.399.750	472	12.114.550	635	14.004.700
2023-Q4	1.111	460.100.350	824	15.737.825	518	12.055.125	788	14.662.600
2024-Q1	1.158	737.763.500	903	12.273.225	548	10.828.525	820	18.250.000

Kaynak: KKTCMB

2024 yılı birinci çeyrekte gerçekleşen BPP işlem hacimlerinin vadelerine göre yüzde dağılımlarına bakıldığında, TL'de yüzde 99,91, ABD doları, avro ve

sterlinde yüzde 100 oranlarında gecelik vadede işlem gerçekleştiği görülmektedir. Aynı dönemde bir haftalık işlemlerin payı TL'de on binde 8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.19: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2023 Q1	136.866.150		13.546.225		12.455.800		18.128.675	
G	134.845.650	98,52	13.546.225	100,00	12.455.800	100,00	18.128.675	100,00
1H	312.500	0,23						
2H	1.152.000	0,84						
3H	180.000	0,13						
1A	376.000	0,27						
2023 Q2	104.851.750		14.727.675		11.078.025		14.858.625	
G	97.728.450	93,21	14.727.675	100,00	11.078.025	100,00	14.858.625	100,00
1H	4.796.300	4,57						
2H	2.123.000	2,02						
3H								
1A	189.000	0,18						
3A	15.000	0,01						
2023 Q3	236.844.900		14.399.750		12.114.550		14.004.700	
G	235.250.000	99,33	14.399.750	100,00	12.114.050	100,00	14.004.700	100,00
1H	824.900	0,35						
2H	760.000	0,32						
3H								
1A	10.000	0,00			500.000	0,00		
3A								
2023 Q4	460.100.350		15.737.825		12.055.125		14.662.600	
G	459.599.150	99,89	15.737.825	100,00	12.053.525	99,99	14.661.250	99,99
1H	466.200	0,10			1.600	0,01	1.350	0,01
2H	35.000	0,01						
3H								
1A								
3A								
2024 Q1	737.763.500		12.273.225		10.828.525		18.250.000	
G	737.127.200	99,91	12.273.225	100,00	10.828.525	100,00	18.250.000	100,00
1H	609.300	0,08						
2H								
3H								
1A	27.000							
3A								

Kaynak: KTCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

2024 yılı birinci çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL'de yüzde 39,51, ABD dolarında yüzde 2,5, avroda yüzde 1,75, sterlinde ise yüzde 2,5'tir. 1 haftalık işlemlerin ortalama faiz

oranları TL'de yüzde 44,32, 1 aylık işlemlerin ortalama faiz oranları ise TL'de yüzde 47,63 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5.20: Ortalama Faiz Oranları (%)

		2023				2024
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
TL	G	14,93	20,40	25,81	32,90	39,51
	1H	17,52	23,57	28,78	36,33	44,32
	2H	17,03	23,04	28,25	30,75	
	3H	17,96				
	1A	19,53	26,20	31,00		47,63
	3A		25,00			
\$	G	1,50	1,83	2,00	2,21	2,50
	1H					
	2H					
	3H					
	1A					
	3A					
€	G	0,75	1,08	1,49	1,60	1,75
	1H				4,00	
	2H					
	3H					
	1A			2,00		
	3A					
£	G	1,00	1,32	1,74	2,08	2,50
	1H				5,00	
	2H					
	3H					
	1A					

Kaynak: KKTCMB

Not: G:Gecelik

H:Haftalık

A:Aylık

5.5 KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

KKTC Merkez Bankası bu çerçevede kredi kartı azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur.

KKTC Merkez Bankası tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.21: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
02/01/2019 (RG 1)	3,40	3,90	1,18	1,68
01/04/2019 (RG 45)	3,22	3,72	1,18	1,68
01/07/2019 (RG 90)	3,18	3,68	1,20	1,70
01/10/2019 (RG 714)	2,98	3,48	1,21	1,71
02/01/2020 (RG 1)	2,35	2,85	1,21	1,71
01/04/2020 (RG 56)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/07/2020 (RG 123)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/10/2020 (RG 188)	1,00	1,50	0,75	1,25
01/01/2021 (RG 238)	1,95	2,45	1,13	1,63
01/04/2021 (RG 73)	2,29	2,79	1,09	1,59
01/07/2021 (RG 145)	2,54	3,04	1,09	1,59
01/10/2021 (RG 219)	2,60	3,10	1,09	1,59
01/12/2021 (RG 256)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/03/2022 (RG 34)	1,50	2,00	1,09	1,59
01/06/2022 (RG 110)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/09/2022 (RG 200)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/12/2022 (RG 280)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/03/2023 (RG 48)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/06/2023 (RG 113)	1,99	2,49	0,93	1,43
01/08/2023 (RG 157)	2,72	3,22	0,96	1,46
01/10/2023 (RG 199)	2,98	3,48	0,97	1,47
01/12/2023 (RG 246)	3,33	3,83	0,98	1,48
01/03/2024 (RG 44)	4,11	4,61	1,00	1,50

Kaynak: KKTCMB

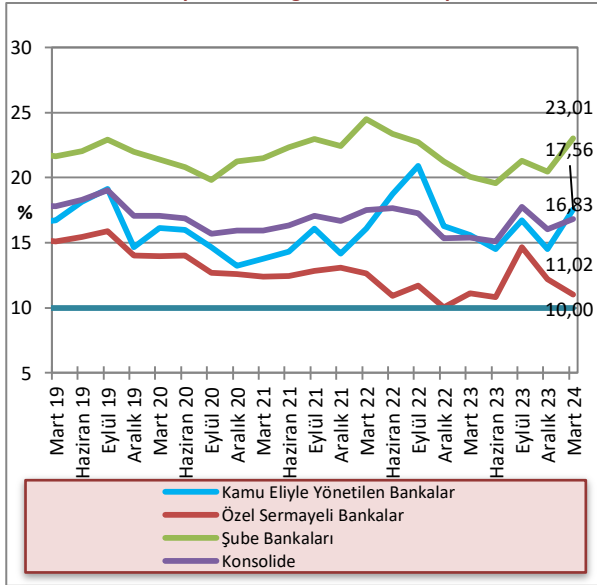
6 FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1 SERMAYE YETERLİLİĞİ

2024 yılı birinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu bir önceki çeyreğe göre 0,79 puan artarak yüzde 10 olan yasal sınırın üzerinde, yüzde 16,83 düzeyinde gerçekleşmiştir.

2024 yılı Mart ayı itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda yüzde 17,56, özel sermayeli bankalarda yüzde 11,02 ve şube bankalarında yüzde 23,01 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı Aralık ayında bu oranlar sırasıyla yüzde 14,5, 12,17 ve 20,46 seviyesinde gerçekleşmişti. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında 2024 Mart ayı itibarıyla SYSR, kamu eliyle yönetilen bankalarda 1,98, şube bankalarında 2,97 puan artmış, özel sermayeli bankalarda ise 0,1 puan azalmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTÇMB

Sektörün risk ağırlıklı varlıkları 2024 yılı Mart ayı sonunda 2023 yılı Aralık ayı sonuna göre kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 16,51, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 10,98, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 21,58, yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıkların yüzde 8,59 arttığı görülmektedir. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 1.807,8 milyon TL artarak 26.777,1 milyon TL'ye yükselmiştir. Sektörün piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir yıllık dönemde (Mart 2023 - Mart 2024) 13.966,8 milyon TL artmıştır.

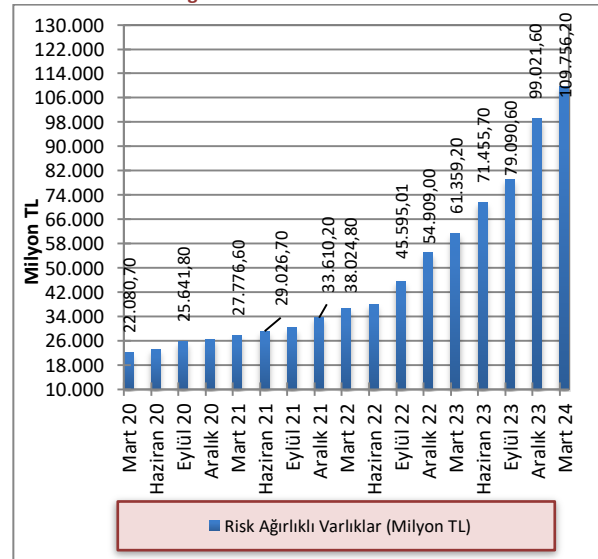
Tablo 6.1: Risk Ağırlıklı Varlıklar(Milyon TL)

	Mar.23	Haz.23	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Yüze Değişim (12/23-03/24)
% 0	59.724,7	68.350,3	90.814,7	98.213,7	114.431,7	16,51
% 20	20.018,7	21.802,6	23.125,9	30.071,3	33.372,1	10,98
% 50	27.931,8	29.239,8	32.669,2	37.281	45.325,4	21,58
% 100	30.579,3	37.156,1	42.386,2	49.397,5	53.641,9	8,59
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	12.810,3	15.106,2	15.744,6	24.969,3	26.777,1	7,24

Kaynak: KKTÇMB

2023 yılı Aralık ayı itibarıyla 99.021,6 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklı toplamı, 2024 yılının Mart ayı sonunda 10.734,6 milyon TL artarak 109.756,2 milyon TL düzeyine yükselmiştir. Sektörün risk ağırlıklı varlıkları Mart 2023 – Mart 2024 döneminde yüzde 78,9 artmıştır.

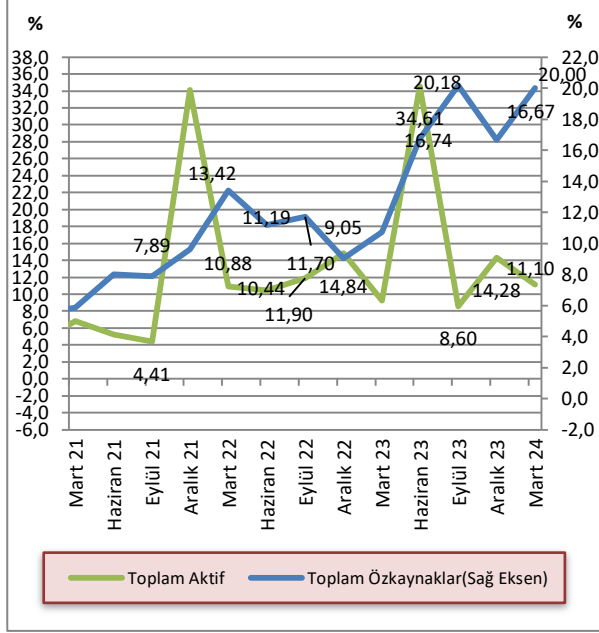
Grafik 6.2: Risk Ağırlıklı Varlıklar

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılı Mart ayı itibarıyla 2023 Aralık ayına göre toplam aktifler yüzde 11,1, toplam özkaynaklar ise yüzde 20 artmıştır. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla, yüzde 85,6 ve yüzde 96,43 artmıştır.

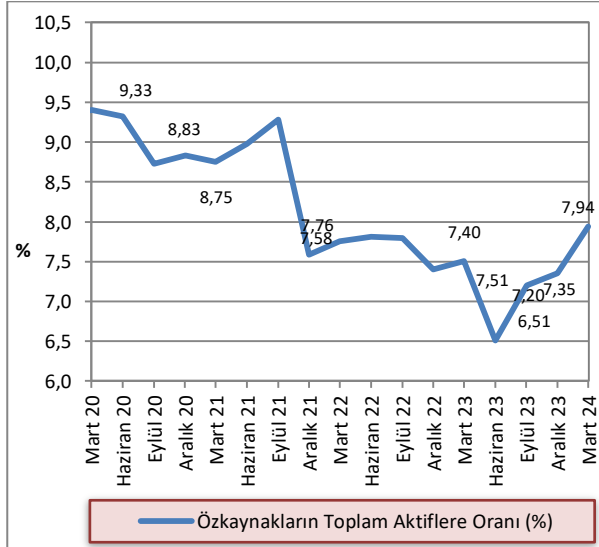
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktiflerdeki Artış Oranları (Önceki Çeyreğe Göre)

Kaynak: KKTÇMB

2022 yılı Aralık döneminde yüzde 7,4 seviyesinde gerçekleşen toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, 2023 yılı Haziran sonunda yüzde 6,51 seviyesine gerilemiş, 2023 yılı Eylül sonunda tekrar yükselerek yüzde 7,2 seviyesinde, 2023 yılı Aralık ayında yüzde 7,35 seviyesinde, 2024 yılı Mart sonunda ise yüzde 7,94 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörünün Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

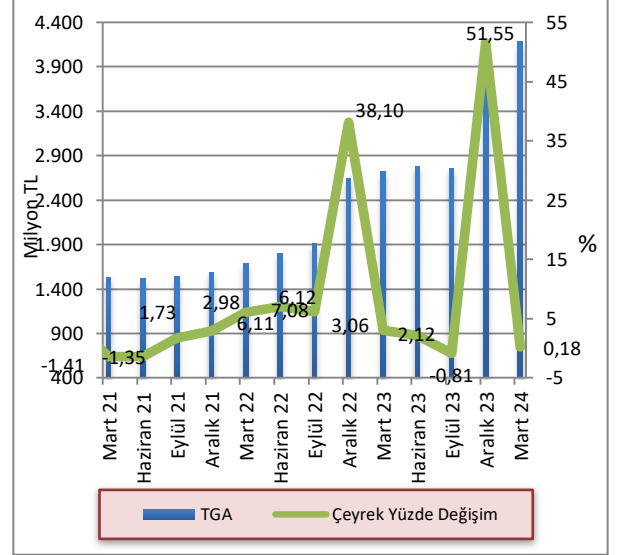

Kaynak: KKTÇMB

6.2 TAHSİLİ GECİKMİŞ ALACAKLAR

2023 yılının Aralık sonu itibarıyla 4.176,1 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, 2024 Mart ayı sonu itibarıyla yüzde 0,18 artarak 4.183,7 milyon TL'ye yükselmiştir. Tahsili gecikmiş alacaklarda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 53,78 artış görülmüştür.

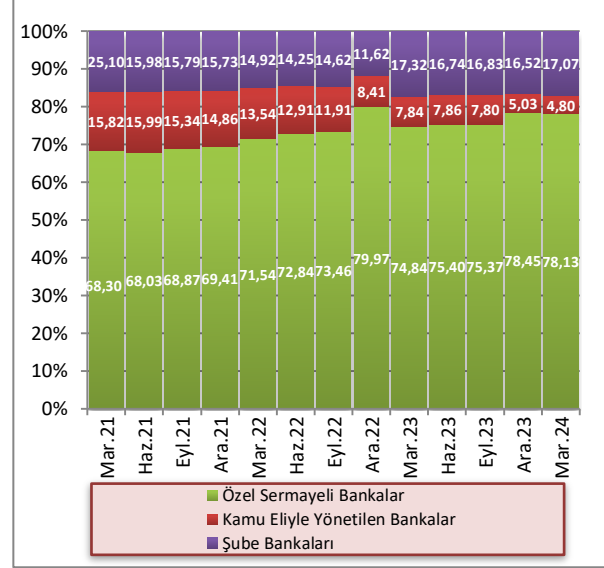
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılı birinci çeyreğinde kamu eliyle yönetilen bankaların ve özel sermayeli bankaların toplam TGA içindeki payları bir önceki çeyreğe göre azalmış, şube bankaların payı artmıştır. Buna göre, Aralık 2023 – Mart 2024 döneminde kamu eliyle yönetilen bankaların payı yüzde 5,03'ten yüzde 4,8'e, özel sermayeli bankaların payı yüzde 78,45'ten yüzde 78,13'e gerilemiş, şube bankalarının payı ise yüzde 16,52'den, yüzde 17,07'ye yükselmiştir. Mart 2023 – Mart 2024 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 7,84'ten yüzde 4,8'e, şube bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 17,32'den yüzde 17,07'ye gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı yüzde 74,84'ten yüzde 78,13'e yükselmiştir.

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTÇMB

2024 yılının birinci çeyreğinde, toplam aktifler 254.106,1 milyon TL, toplam brüt krediler 103.100 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, TGA'lar 4.183,7 milyon TL, özel karşılıklar 2.042,2 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, 2024 yılı Mart ayında kamu eliyle yönetilen bankalarda toplam aktifler 46.434,9 milyon TL, toplam brüt krediler 17.744,7 milyon TL, TGA'lar 200,8 milyon TL, özel karşılıklar ise 200,3 milyon TL seviyesindedir.

Özel sermayeli bankalarda toplam aktifler 108.808 milyon TL, toplam brüt krediler 54.581,9 milyon TL, TGA'lar 3.268,7 milyon TL, özel karşılıklar 1.527,6 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında toplam aktifler 98.863,2 milyon TL, toplam brüt krediler 30.778,4 milyon TL, TGA'lar 714,2 milyon TL, özel karşılıklar 314,3 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre Seçilmiş Bazı Kalemlerin Gelişimi (Milyon TL)

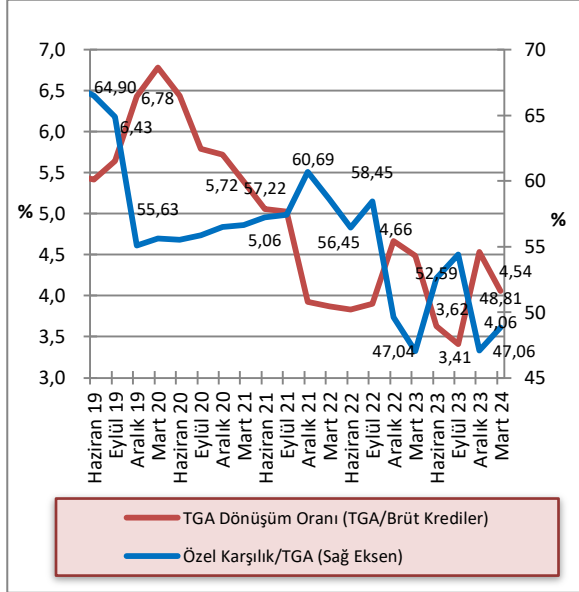
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Eyl.23	Ara.23	Mar.24	Eyl.23	Ara.23	Mar.24
Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	36.227,1	41.435,5	46.434,9	14.125,9	16.777,2	17.744,7	214,9	210,0	200,8	213,1	208,4	200,3
Özel Sermayeli Bankalar	87.414,2	99.049,3	108.808	42.445,0	48.007	54.581,9	2.077	3.276,1	3.268,7	1.033,1	1.487,9	1.527,6
Şube Bankaları	76.505,8	88.236,7	98.863,2	24.320,7	27.262,9	30.773,4	463,7	690,0	714,2	252,3	268,8	314,3
Toplam	200.147,1	228.721,5	254.106,1	80.891,6	92.047,1	103.100	2.755,6	4.176,1	4.183,7	1.498,5	1.965,1	2.042,2

Kaynak: KKTÇMB

2023 yılı Mart ayında düşüş trendine giren TGA dönüşüm oranı, 2023 Mart ayında yüzde 4,49, 2023 Haziran ayında yüzde 3,62, 2023 Eylül ayında yüzde 3,41 seviyesine gerilemiştir. 2023 Aralık ayında artan TGA dönüşüm oranı yüzde 4,54 seviyesine yükselmiş, 2024 Mart döneminde ise tekrar azalarak yüzde 4,06 seviyesine gerilemiştir.

TGA için ayrılan özel karşılıkların toplam TGA'ya oranı 2023 yılı Aralık ayında yüzde 47,06 iken 2024 yılının Mart ayında 1,76 puan artarak yüzde 48,81 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Özel Karşılık/TGA(%)

Kaynak: KKTCMB

6.3 AKTİF VE ÖZKAYNAK KÂRLİLİĞİ

2023 yılı Aralık ayı sonunda yüzde 3,9 olan sektör aktif kârlılığı, 2024 yılı birinci çeyreğinde yüzde 4,45'e, yüzde 54,35 olan özkaynak kârlılığı yüzde 60,77'ye, net faiz marjı yüzde 5,32'den yüzde 6,05'e yükselmiştir. Mart 2023 - Mart 2024 döneminde sektör aktif kârlılığı yüzde 2,87'den yüzde 4,45'e, özkaynak kârlılığı yüzde 37,57'den yüzde 60,77'ye, net faiz marjı yüzde 4,08'den yüzde 6,05'e yükselmiştir.

Tablo 6.3: Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları (%)

Açıklama	2023			2024	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Aktif Kârlılığı¹	2,87	3,10	3,52	3,90	4,45
Özkaynak Kârlılığı²	37,57	41,74	48,73	54,35	60,77
Net Faiz Marj³	4,08	4,41	4,80	5,32	6,05

Kaynak: KKTCMB

¹. Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

². Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³. (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Net Kâr: 12 aylık kümülatif toplam

Toplam Aktif: 12 aylık ortalama

Toplam Özkaynak: 12 aylık ortalama

Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı + TGA Özel Provizyonu: 12 aylık kümülatif toplam

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete'de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Kredi Kartları Azami Aylık Akdi ve Azami Aylık Gecikme Faiz Oranları Değişikliği			29.02.2024	44
Elektronik Ödeme Sistemi Hakkında Tebliğ	29.02.2024	1387	29.02.2024	44
Türk Lirası ve Yabancı Para Mevduat ve Yasal Karşılık Hesaplarına Uygulanan Faiz Oranları ile Türk Lirası Reeskont İskonto ve Avans Faiz Oranları Değişikliği	28.03.2024	1394	29.03.2024	67

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar – Yasal Düzenlemeler

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı/Yasa Önerisi		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasa Gücünde Kararnameler				
Gelir Vergisi Matrah Dilimleri ve Oranlarının Yeniden Düzenlenmesine İlişkin Yasa Gücünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yasa Gücünde Kararname	12.01.2024	Ü(K-I)39-2024	12.01.2024	8
Yasa Tasarısı				
Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasa Tasarısı			03.01.2024	2
Kaldıraçlı İşlemler Hakkında Yasa Tasarısı			01.03.2024	45
Yasa				
Suç Gelirlerinin Aklanmasının, Terörizmin Finansmanının ve Kitle İmha Silahlarının Yaygınlaşmasının Finansmanının Önlenmesi Yasası			04.01.2024	3
Kamu Çalışanlarının Aylık (Maaş Ücret) ve Diğer Ödeneklerinin Düzenlenmesi (Değişiklik) Yasası			08.02.2024	27
Kamu Çalışanlarının Aylık (Maaş-Ücret) ve Diğer Ödeneklerinin Düzenlenmesi (Değişiklik No:2)Yasası			28.02.2024	43
Tüzükler				
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi Tüzüğü	27.02.2024	Ü(K-I)362-2024	29.02.2024	44
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:2) Tüzüğü	05.03.2024	Ü(K-I)413-2024	07.03.2024	50
Katma Değer Vergisi Oranları (Değişiklik) Tüzüğü	26.03.2024	Ü(K-I)512-2024	27.03.2024	64
Yerel İşgücü İstihdamının Desteklenmesi (Değişiklik No:3) Tüzüğü	27.03.2024	Ü(K-1)527-2024	27.03.2024	64

EK B. İSTATİSTİKİ VERİLER

Tablo B.1: KKTCCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara. 2019	12.816.365.963	50.103.991	612.537.467	13.479.007.421	589.827.556	4.568.214.697	2.350.769.024	5.970.196.144	13.479.007.421
31 Mar.2020	12.962.190.610	46.763.724	495.989.949	13.504.944.283	678.679.012	4.579.477.472	2.700.672.024	5.546.115.775	13.504.944.283
30 Haz. 2020	12.855.700.190	46.763.724	19.401.356	12.921.865.270	681.402.724	4.289.003.090	2.889.007.202	5.062.452.254	12.921.865.270
30 Eyl. 2020	15.359.430.508	52.012.879	34.655.533	15.446.098.920	682.771.674	5.397.934.136	3.183.661.686	6.181.731.424	15.446.098.920
31 Ara. 2020	16.353.005.072	51.791.967	279.486.590	16.684.283.629	719.302.337	5.468.896.150	2.930.655.027	7.565.430.115	16.684.283.629
31 Mar. 2021	16.798.728.605	248.862.975	346.890.300	17.394.481.880	805.485.172	5.526.562.169	3.175.733.887	7.886.700.652	17.394.481.880
30 Haz. 2021	17.830.514.206	503.423.458	229.660.370	18.563.598.034	809.107.488	5.967.117.859	3.375.004.675	8.412.368.012	18.563.598.034
30 Eyl. 2021	18.683.218.651	506.410.606	100.276.879	19.289.906.136	812.450.006	6.265.750.775	3.467.399.688	8.744.305.667	19.289.906.136
31 Ara. 2021	28.446.896.103	507.900.695	298.614.296	29.253.411.094	869.658.488	9.721.281.482	4.920.454.350	13.742.016.774	29.253.411.094
31 Mar. 2022	32.345.744.130	646.476.259	365.432.850	33.456.257.119	876.393.617	10.151.485.553	5.463.456.610	17.841.314.948	33.456.257.119
30 Haz. 2022	37.176.570.412	638.083.191	120.566.875	37.935.220.478	1.020.376.802	11.188.022.664	6.299.116.017	19.427.704.995	37.935.220.478
30 Eyl. 2022	42.713.142.726	638.083.191	323.850.699	43.675.076.616	1.040.506.323	10.412.683.315	6.806.071.426	25.415.815.552	43.675.076.616
31 Ara. 2022	51.065.484.220	638.083.191	1.318.718.119	53.022.285.530	1.163.375.168	13.932.982.685	7.989.843.275	29.936.084.402	53.022.285.530
31 Mar. 2023	53.835.791.941	634.742.925	1.266.244.877	55.736.779.743	1.469.952.020	13.365.446.232	8.888.212.762	32.013.168.729	55.736.779.743
30 Haz. 2023	76.347.698.476	634.742.925	2.195.775.339	79.178.216.740	1.488.234.438	16.850.986.583	12.559.020.558	48.279.975.161	79.178.216.740
30 Eyl. 2023	89.584.175.501	634.742.925	2.125.316.088	92.344.234.514	1.509.276.260	19.246.692.346	13.449.631.313	58.138.634.595	92.344.234.514
31 Ara. 2023	102.774.054.121	634.742.925	3.956.407.276	107.365.204.322	1.780.800.363	21.857.313.989	15.013.380.580	68.713.709.390	107.365.204.322
31 Mar. 2024	111.370.090.704	2.586.700.059	4.332.243.353	118.289.034.116	3.124.704.788	19.150.232.244	16.531.167.489	79.482.929.595	118.289.034.116

Kaynak: KKTCCMB

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dâhildir.

Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2019	604.203.296	7.318.980	3.647.687.308	7.510.965.029	332.867.787	713.323.563	12.816.365.963
31 Mar. 2020	426.840.059	7.318.980	3.537.260.461	7.670.737.329	178.859.125	1.141.174.656	12.962.190.610
30 Haz. 2020	851.174.116	7.318.980	3.480.507.658	6.506.580.011	849.420	2.009.270.005	12.855.700.190
30 Eyl. 2020	1.090.478.693	7.318.980	4.181.981.541	6.350.544.980	974.190	3.728.132.124	15.359.430.508
31 Ara. 2020	1.202.513.929	11.245.022	3.875.374.944	6.892.833.367	2.774.707	4.368.263.103	16.353.005.072
31 Mar. 2021	1.367.010.884	11.245.022	3.287.712.637	7.456.678.273	1.126.369	4.674.955.420	16.798.728.605
30 Haz. 2021	1.227.874.023	11.245.022	2.901.751.435	8.723.829.175	1.805.527	4.964.009.024	17.830.514.206
30 Eyl. 2021	1.275.430.723	11.245.022	3.293.202.704	8.845.074.138	2.901.848	5.255.364.216	18.683.218.651
31 Ara. 2021	1.476.626.284	19.164.666	4.333.706.334	14.252.288.123	1.759.608	8.363.351.088	28.446.896.103
31 Mar. 2022	2.274.660.042	19.164.666	3.936.440.159	15.643.603.811	1.941.920	10.469.933.532	32.345.744.130
30 Haz. 2022	2.178.866.556	19.164.666	3.621.871.743	19.332.838.535	6.121.030	12.017.707.882	37.176.570.412
30 Eyl. 2022	2.179.117.148	19.164.666	5.071.037.194	23.448.416.690	2.024.244	11.993.382.784	42.713.142.726
31 Ara. 2022	2.387.349.833	27.466.269	6.958.152.831	22.101.658.935	2.307.907	19.588.548.445	51.065.484.220
31 Mar. 2023	2.410.529.497	27.466.269	6.649.022.203	21.269.836.769	30.022.889	23.448.914.314	53.835.791.941
30 Haz. 2023	5.266.371.892	27.466.269	8.178.841.954	26.106.201.334	3.445.563	36.765.371.463	76.347.698.476
30 Eyl. 2023	5.878.283.786	27.466.269	12.563.356.297	32.107.362.161	3.552.686	39.004.154.302	89.584.175.501
31 Ara. 2023	5.570.400.541	48.366.433	17.740.247.823	31.897.107.250	11.029.430	47.506.902.644	102.774.054.121
31 Mar. 2024	5.214.836.395	48.366.433	16.937.943.418	36.098.174.391	4.693.976	53.066.076.092	111.370.090.704

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2019								-
31 Mar.2020								-
30 Haz. 2020								-
30 Eyl. 2020							5.348.480	5.348.480
31 Ara. 2020							5.028.243	5.028.243
31 Mar. 2021							5.703.310	5.703.310
30 Haz. 2021								-
30 Eyl. 2021							3.050.939	3.050.939
31 Ara. 2021							4.477.238	4.477.238
31 Mar. 2022							5.052.801	5.052.801
30 Haz. 2022								-
30 Eyl. 2022								-
31 Ara. 2022								-
31 Mar. 2023								-
30 Haz. 2023								-
30 Eyl. 2023								-
31 Ara. 2023								-
31 Mar. 2024								-

Kaynak: KKTCMB

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Tablo B.4: KKTCCMB Nezdindeki Mevduat ve Zorunlu Karşılık (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara. 2019	61.510.327	60.554.852	766.047.422	3.522.339.747	853.421.489	1.497.347.535	1.737.248	156.025.101	6.918.983.721
31 Mar. 2020	107.123.252	51.809.876	678.036.718	3.591.165.501	994.608.788	1.706.063.236	659.161	150.682.964	7.280.149.496
30 Haz. 2020	77.668.999	56.092.776	515.562.626	3.480.903.245	1.013.971.938	1.875.035.264	1.701.088	157.074.356	7.178.010.292
30 Eyl. 2020	608.951.094	106.926.073	444.078.224	4.005.388.538	1.035.786.158	2.147.875.528	9.859.691	222.730.516	8.581.595.822
31 Ara. 2020	163.030.306	119.763.224	531.265.922	4.415.759.693	719.232.331	2.211.422.696	1.610.324	237.466.681	8.399.551.177
31 Mar. 2021	255.979.686	127.402.881	285.791.270	4.623.867.268	771.146.280	2.404.587.607	1.089.834	232.431.230	8.702.296.056
30 Haz. 2021	261.056.741	35.972.553	394.225.884	5.059.854.514	748.207.492	2.626.797.183	980.548	215.027.619	9.342.122.534
30 Eyl. 2021	171.032.010	65.562.055	316.251.507	5.489.398.381	779.590.602	2.687.809.086	1.008.384	222.498.438	9.733.150.463
31 Ara. 2021	437.260.828	130.405.212	538.918.736	8.286.203.149	843.990.800	4.076.463.550	1.660.347	326.883.210	14.641.735.832
31 Mar. 2022	41.542.335	92.913.386	495.011.173	9.067.846.046	833.032.028	4.630.424.590	1.551.349	452.621.264	15.614.942.171
30 Haz. 2022	354.330.162	218.014.445	469.507.592	10.052.121.471	874.683.337	5.424.432.680	681.372	93.367.622	17.487.138.681
30 Eyl. 2022	136.327.273	55.563.696	724.175.129	9.369.188.294	1.099.864.495	5.706.206.931	1.612.439	125.816.464	17.218.754.741
31 Ara. 2022	431.147.142	667.502.907	1.786.187.372	10.959.023.885	1.340.550.756	6.649.292.519	2.932.326	86.189.053	21.922.825.960
31 Mar. 2023	140.413.705	110.168.929	1.973.938.545	10.674.548.696	1.594.175.884	7.294.036.878	3.469.872	462.906.484	22.253.658.994
30 Haz. 2023	297.280.376	160.434.508	1.581.177.387	13.852.674.546	1.787.827.328	10.771.193.230	2.462.475	956.957.291	29.410.007.141
30 Eyl. 2023	744.607.315	1.067.038.491	1.905.977.499	15.297.676.329	2.258.004.939	11.191.626.374	3.973.269	227.419.44	32.696.323.659
31 Ara. 2023	999.359.701	1.205.114.802	2.095.917.079	17.267.966.067	2.272.980.989	12.740.399.591	4.920.818	284.035.523	36.870.694.569
31 Mar. 2024	278.738.619	3.514.501.432	1.478.207.862	13.723.330.398	2.678.333.856	13.852.833.633	4.325.686	151.128.246	35.681.399.733

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.5: KKTTCMB Döviz Kurları (Ay Sonu)

Yıllar	Aylar	ABD doları		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2016		3,5192	3,5255	3,7099	3,7166	4,3189	4,3414
2017		3,7719	3,7787	4,5155	4,5237	5,0803	5,1068
2018		5,2609	5,2704	6,0280	6,0388	6,6528	6,6875
2019		5,9402	5,9509	6,6506	6,6625	7,7765	7,8171
2020		7,3405	7,3537	9,0079	9,0241	9,9438	9,9957
2021		12,9775	13,0009	14,6823	14,7088	17,4530	17,5440
2022		18,6983	18,7320	19,9349	19,9708	22,4892	22,6065
2023		29,4382	29,4913	32,5739	32,6326	37,4417	37,6369
2024	1	30,3053	30,3599	32,8144	32,8735	38,3807	38,5808
	2	31,1201	31,1761	33,6543	33,7149	39,2885	39,4934
	3	32,2854	32,3436	34,8023	34,8650	40,6665	40,8786
	4						
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2015		1,4817	1,0929
2016		1,2293	1,0542
2017		1,3492	1,1972
2018		1,2667	1,1458
2019		1,3114	1,1196
2020		1,3570	1,2272
2021		1,3472	1,1314
2022		1,2048	1,0661
2023		1,2740	1,1065
2024	1	1,2686	1,0828
	2	1,2646	1,0814
	3	1,2617	1,0780
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.7: KKTTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
03.04.2017	7,00	0,40	0,25	0,50	23.03.2017	947	03.04.2017	61
05.06.2018	11,00	0,40	0,25	0,50	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	11,00	0,75	0,25	0,50	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
24.09.2018	17,25	1,00	0,25	0,50	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	13,25	1,00	0,125	0,25	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	10,00	1,00	0,125	0,25	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	8,50	1,00	0,125	0,25	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	7,25	0,75	0,05	0,125	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
20.01.2020	6,75	0,50	0,05	0,125	17.01.2020	1076	20.01.2020	12
24.02.2020	6,50	0,50	0,05	0,125	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	6,50	0,25	0,05	0,125	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	5,00	0,25	0,05	0,125	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	6,75	0,40	0,15	0,25	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	8,25	0,60	0,25	0,30	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	11,50	0,60	0,25	0,30	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	13,75	0,60	0,25	0,30	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	13,75	0,40	0,15	0,20	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	15,25	0,40	0,15	0,20	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	12,75	0,40	0,15	0,20	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	12,75	0,50	0,25	0,30	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	13,75	1,00	0,50	0,60	22.06.2022	1280	23.06.2022	128
26.07.2023	20,25	1,50	1,00	1,25	25.07.2023	1348	26.07.2023	153
11.10.2023	26,00	1,50	1,00	1,25	10.10.2023	1360	10.10.2023	210
01.12.2023	36,00	2,00	1,25	2,00	27.11.2023	1370	28.11.2023	245
29.03.2024	46,00	2,00	1,25	2,00	28.03.2024	1394	29.03.2024	67

Kaynak: KKTTCMB

Not: Vadesiz Türk lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Tablo B.8: KKTOMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	TL	₺	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25
01.02.2018	5,00	0,20	0,125	0,25	25.01.2018	979	31.01.2018	9
05.06.2018	7,50	0,20	0,125	0,25	04.06.2018	998	11.06.2018	89
25.06.2018	7,50	0,40	0,125	0,25	21.06.2018	1001	02.07.2018	102
15.08.2018	9,00	0,40	0,125	0,25	14.08.2018	1004	31.08.2018	127
24.09.2018	13,00	0,65	0,125	0,25	20.09.2018	1014	26.09.2018	140
29.07.2019	9,00	0,65	0,00	0,125	26.07.2019	1046	29.07.2019	107
16.09.2019	5,75	0,50	0,00	0,125	12.09.2019	1054	16.09.2019	128
28.10.2019	3,25	0,50	0,00	0,125	25.10.2019	1059	28.10.2019	153
16.12.2019	2,50	0,25	0,00	0,05	13.12.2019	1069	16.12.2019	178
24.02.2020	2,25	0,25	0,00	0,05	20.02.2020	1081	24.02.2020	29
11.03.2020	2,25	0,125	0,00	0,05	10.03.2020	1087	11.03.2020	37
04.05.2020	1,00	0,125	0,00	0,05	30.04.2020	1099	04.05.2020	77
24.08.2020	2,75	0,20	0,05	0,10	20.08.2020	1125	24.08.2020	158
01.10.2020	3,50	0,25	0,10	0,15	30.09.2020	1143	01.10.2020	188
20.11.2020	6,00	0,25	0,10	0,15	19.11.2020	1158	20.11.2020	214
25.12.2020	8,00	0,25	0,10	0,15	24.12.2020	1168	25.12.2020	235
19.02.2021	8,00	0,20	0,05	0,10	17.02.2021	1178	19.02.2021	40
02.04.2021	9,00	0,20	0,05	0,10	01.04.2021	1190	02.04.2021	75
28.10.2021	6,00	0,20	0,05	0,10	27.10.2021	1233	27.10.2021	237
20.05.2022	6,00	0,25	0,10	0,15	17.05.2022	1276	20.05.2022	99
23.06.2022	6,00	0,50	0,25	0,30	22.06.2022	1280	23.06.2022	128
26.07.2023	6,00	0,75	0,50	0,65	25.07.2023	1348	26.07.2023	153
01.12.2023	15,00	1,00	0,75	1,00	27.11.2023	1370	28.11.2023	245
29.03.2024	15,00	1,00	0,75	1,00	28.03.2024	1394	29.03.2024	67

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€			£				
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
05.06.18	17,5	14,5	14,5	13,5	13,5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.09.18	23,75	20,75	20,75	19,75	19,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
29.07.19	19,50	16,50	16,50	15,50	15,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.09.19	16,50	13,50	13,50	12,50	12,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.19	15,00	12,00	12,00	11,00	11,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
16.12.19	13,00	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.01.20	12,50	9,50	9,50	8,50	10,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.02.20	12,25	9,25	9,25	8,25	9,75	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
04.05.20	10,75	8,00	8,00	7,00	8,25	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
24.08.20	12,75	10,00	10,00	9,00	10,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
20.11.20	17,75	15,00	15,00	14,00	14,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.12.20	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
02.04.21	21,50	18,75	18,75	17,75	18,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
28.10.21	19,00	16,25	16,25	15,25	16,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
23.06.22	20,00	17,25	17,25	16,25	16,50	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
26.07.23	35,00	30,00	30,00	28,00	29,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
11.10.23	40,00	32,75	32,75	30,75	32,00	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.12.23	50,00	42,75	42,75	40,75	42,00	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
29.03.24	60,00	52,75	52,75	50,75	52,00	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Türk Parası Ve Yabancı Para Yükümlülüklerde					Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	Yönetim Kurulu Kararı	
	Mevduat Hariç Diğer Yükümlülüklerde	3 Aya Kadar Vadeli Mevduatlarda (üç ay dâhil)	3 Ay-6 Ay Vadeli Mevduatlarda (altı ay dâhil)	6 Ay – 1 Yıl Vadeli Mevduatlarda (bir yıl dâhil)	Bir Yıldan Uzun Vadeli Mevduatlarda	Genel	Tarihi	Sayısı
28.02.2014	8	8	7	6	5	0	30.01.2014	872
15.08.2018	7	7	6	5	4	0	14.08.2018	1005
31.12.2019	7,25	7,25	6,25	5,25	4,25	0	27.12.2019	1072
31.01.2020	7,50	7,50	6,50	5,50	4,50	0	27.12.2019	1072
29.02.2020	7,75	7,75	6,75	5,75	4,75	0	27.12.2019	1072
31.03.2020	8	8	7	6	5	0	27.12.2019	1072

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Kişi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2014			3.366
2015			3.699
2016			2.977
2017			2.469
2018			2.374
2019			2.166
2020			1.633
2021			1.356
2022			757
2023			659
2024	1	50	50
	2	62	112
	3	59	171
	4		
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.12: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	18.553	18.582	20.532									
	USD	1.572	1.587	1.811									
	EUR	1.471	1.489	1.625									
	GBP	2.243	2.106	2.482									
İnternet Bankacılığı	TRY	43.703	45.680	48.671									
	USD	1.890	1.950	2.160									
	EUR	1.858	1.929	2.029									
	GBP	3.374	3.487	4.070									
Toplam	TRY	62.256	64.262	69.203									
	USD	3.462	3.537	3.971									
	EUR	3.329	3.418	3.654									
	GBP	5.617	5.593	6.552									

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Tablo B.13: Elektronik Ödeme Sistemi İşlemleri - Ödeme Kanalına Göre (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Şube	TRY	15.792.411.351	15.884.061.722	18.730.748.867									
	USD	150.796.485	137.231.122	134.288.734									
	EUR	62.811.766	74.465.940	106.618.265									
	GBP	92.367.557	87.153.128	119.428.999									
İnternet Bankacılığı	TRY	3.301.335.246	3.358.251.047	4.127.971.168									
	USD	18.799.273	19.901.899	26.425.988									
	EUR	14.612.496	16.766.561	14.803.589									
	GBP	22.849.049	25.326.447	33.749.981									
Toplam	TRY	19.093.746.597	19.242.312.768	22.858.720.036									
	USD	169.595.757	157.133.021	160.714.722									
	EUR	77.424.263	91.232.501	121.421.853									
	GBP	115.216.607	112.479.575	153.178.979									

Şube: katılımcı merkezi + şube olmak üzere iki kalemden oluşmaktadır.

Tablo B.14: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	115.490	97.224	95.262									
USD	4.529	4.106	3.827									
EUR	2.375	2.128	2.074									
GBP	3.098	2.914	2.975									

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İbraz Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	8.356.382.149	7.725.578.708	8.118.769.700									
USD	38.566.618	39.522.830	41.040.064									
EUR	19.972.927	23.296.064	19.638.216									
GBP	64.144.474	63.290.091	69.553.373									

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Adet)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	1.054	760	615									
USD	58	71	53									
EUR	24	25	15									
GBP	96	107	85									

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.17: KKTC Takas Odası Aracılığıyla İade Edilen Çekler (Tutar)

Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
TRY	146.795.840	119.314.146	100.627.170									
USD	1.122.659	1.721.487	1.358.694									
EUR	855.245	1.062.934	65.726									
GBP	1.912.006	1.504.386	1.560.204									

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.18: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Adet)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Adedi		15.547	15.542	15.524									
Gerçek Kişi Çek Adedi	TRY	15.225	15.259	15.306									
Toplam Çek Adedi		30.772	30.801	30.830									
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.234	1.255	1.256									
Gerçek Kişi Çek Adedi	USD	240	240	240									
Toplam Çek Adedi		1.474	1.495	1.496									
Tüzel Kişi Çek Adedi		914	921	924									
Gerçek Kişi Çek Adedi	EUR	205	206	206									
Toplam Çek Adedi		1.119	1.127	1.130									
Tüzel Kişi Çek Adedi		1.642	1.648	1.669									
Gerçek Kişi Çek Adedi	GBP	764	770	773									
Toplam Çek Adedi		2.406	2.418	2.442									

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.19: Ay Sonları İtibarıyla Karşılıksız Çekler (Tutar)

	Para Kodu	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Tüzel Kişi Çek Tutarı		427.750.125	428.789.142	431.013.076									
Gerçek Kişi Çek Tutarı	TRY	354.386.503	360.221.883	373.336.458									
Toplam Çek Tutarı		782.136.628	789.011.026	804.349.535									
Tüzel Kişi Çek Tutarı		26.307.833	26.882.654	26.887.654									
Gerçek Kişi Çek Tutarı	USD	2.637.912	2.637.912	2.637.912									
Toplam Çek Tutarı		28.945.745	29.520.566	29.525.566									
Tüzel Kişi Çek Tutarı		15.164.573	15.798.660	15.815.975									
Gerçek Kişi Çek Tutarı	EUR	1.346.740	1.348.740	1.348.740									
Toplam Çek Tutarı		16.511.313	17.147.400	17.164.715									
Tüzel Kişi Çek Tutarı		33.693.579	33.815.679	34.385.729									
Gerçek Kişi Çek Tutarı	GBP	12.292.240	12.897.740	12.930.140									
Toplam Çek Tutarı		45.985.818	46.713.418	47.315.868									

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.20: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Nakit ve Nakit Benzeri Kalemler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplamı	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplamı
30 Haz. 2020	11.800,6	3.078,5	2.871,9	24.487,2	-821,6	1.674,2	43.090,8	35.247,1	4.018,5	3.825,2	43.090,8
30 Eyl. 2020	13.556,6	3.498,0	3.215,1	27.305,2	-835,4	1.817,2	48.556,7	40.117,0	4.237,1	4.202,6	48.556,7
31 Ara. 2020	14.761,7	3.546,4	2.953,0	28.758,3	-879,0	1.460,9	50.601,3	41.787,6	4.467,4	4.346,3	50.601,3
31 Mar. 2021	15.794,1	3.960,0	3.261,0	29.969,3	-869,0	1.936,6	54.052,0	44.774,9	4.547,8	4.729,3	54.052,0
30 Haz. 2021	16.290,4	4.385,5	3.356,2	31.432,4	-865,8	2.293,6	56.892,3	46.859,3	4.925,0	5.108,0	56.892,3
30 Eyl. 2021	17.307,8	4.631,1	3.492,7	32.151,5	-883,6	2.700,1	59.399,6	48.804,6	5.083,8	5.511,2	59.399,6
31 Ara. 2021	24.213,2	6.838,7	4.955,2	42.006,0	-962,0	2.591,9	79.643,0	66.179,1	7.423,0	6.040,9	79.643,0
31 Mar. 2022	27.036,1	8.405,2	5.439,3	45.161,9	-985,2	3.248,4	88.305,7	73.368,1	4.547,8	8.086,3	88.305,7
30 Haz. 2022	30.404,8	9.786,2	6.038,5	48.836,3	-1.016,9	3.477,8	97.526,7	80.962,9	8.945,9	7.617,9	97.526,7
30 Eyl. 2022	35.986,0	12.224,6	6.870,7	50.868,3	-1.117,3	4.301,9	109.134,2	90.576,0	10.049,0	8.509,2	109.134,2
31 Ara. 2022	42.632,9	15.443,2	7.975,1	56.587,2	-1.309,5	4.002,7	125.331,6	104.324,5	11.728,2	9.278,9	125.331,6
31 Mar. 2023	44.857,1	18.912,6	8.887,9	60.633,0	-1.279,6	4.902,8	136.913,8	112.525,3	14.113,0	10.275,5	136.913,8
30 Haz. 2023	57.935,3	31.999,4	12.516,3	76.645,8	-1.460,9	6.650,5	184.296,4	152.484,2	19.816,3	11.995,9	184.296,4
30 Eyl. 2023	64.633,1	34.735,3	13.446,5	80.891,6	-1.498,5	7.939,1	200.147,1	164.692,8	21.037,7	14.416,6	200.147,1
31 Ara. 2023	74.496,2	41.669,1	14.936,9	92.047,1	-1.965,1	7.537,3	228.721,5	186.717,8	25.184,3	16.819,4	228.721,5
31 Mar. 2024	77.538,6	48.466,9	16.481,2	103.100,0	-2.042,2	10.561,6	254.106,1	205.433,0	28.489,3	20.183,8	254.106,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Haz. 2020	183,2	0,7	4,7	0,0	131,2	14.815,7	64,8	23,7	5.629,1	576,5	0,0	0,0	0,0	1.577,1	23.006,7
30 Eyl. 2020	217,1	0,3	5,2	0,0	173,2	16.623,8	73,5	26,0	6.288,5	639,6	0,0	5,4	0,0	1.757,7	25.810,2
31 Ara 2020	263,3	0,0	5,4	73,4	208,6	18.868,7	87,2	24,8	6.329,0	703,4	0,0	5,0	0,0	633,6	27.202,4
31 Mar. 2021	296,3	0,0	5,6	81,8	216,4	19.929,9	94,2	27,3	6.512,4	687,2	0,2	5,7	0,0	578,4	28.435,4
30 Haz. 2021	335,1	0,0	5,7	86,2	221,9	20.909,0	98,8	28,4	6.757,2	837,6	0,0	0,0	0,0	639,3	29.919,2
30 Eyl. 2021	381,9	0,0	5,7	87,8	214,9	21.525,5	92,8	28,9	6.650,9	909,4	0,0	3,1	0,0	711,2	30.612,1
31 Ara. 2021	564,5	0,0	0,7	130,4	293,7	30.433,5	95,2	38,9	7.472,4	1.004,6	0,0	4,5	0,0	382,4	40.420,8
31 Mar. 2021	673,3	0,0	0,8	145,3	312,5	32.764,9	109,1	45	7.727,5	1.049,3	0,1	5,1	0,0	647,2	43.479,8
30 Haz. 2022	796,0	0,0	0,8	297,4	275,3	35.361,6	102,9	50,3	8.175,0	1.320,1	0,1	0,0	0,0	655,6	47.035,1
30 Eyl. 2022	901,9	13,0	0,9	329,9	286,9	36.259,2	113,4	55,3	8.606,6	1.504,1	0,1	0,0	0,0	885,6	48.956,9
31 Ara. 2022	1.115,8	10,0	2,6	336,6	290,1	40.001,4	234,0	55,7	9.376,5	1.770,5	0,1	0,0	0,0	754,1	53.947,4
31 Mar. 2023	1.172,7	25,0	1,1	344,9	95,1	42.455,2	393,8	56,9	10.617,0	1.939,4	0,0	0,0	0,0	811,4	57.912,5
30 Haz. 2023	1.787,2	43,0	1,4	253,3	173,9	54.307,9	464,4	74,6	13.483,3	2.520,1	0,0	0,0	0,0	758,5	73.867,6
30 Eyl. 2023	1.854,2	40,5	1,4	272,0	170,5	56.308,8	434,3	79,9	14.519,1	2.910,6	0,0	0,0	0,0	1.544,7	78.136,0
31 Ara. 2023	2.128,0	41,8	3,6	728,0	162,1	63.900,2	513,5	85,0	15.768,8	3.413,3	0,0	0,0	0,0	1.126,8	87.871,1
31 Mar. 2024	2.676,7	31,5	1,7	0,0	167,2	70.513,5	553,8	93,9	17.377,3	3.917,2	0,0	0,0	0,0	3.583,6	98.916,4

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.22: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Haz. 2020	96,6	0,8	0,1	0,0	40,9	5.738,4	64,8	4,3	3.326,6	574,8	0,0	0,0	0,0	874,6	10.721,9
30 Eyl. 2020	121,9	0,3	0,1	0,0	36,9	6.332,7	73,5	4,0	3.702,6	637,1	0,0	0,0	0,0	991,5	11.900,6
31 Ara. 2020	156,8	0,0	0,0	0,0	32,2	8.155,9	87,2	4,0	3.808,2	701,4	0,0	0,0	0,0	394,9	13.340,6
31 Mar. 2021	166,6	0,0	0,0	0,0	28,6	7.999,3	94,2	3,8	3.762,6	685,1	0,2	0,0	0,0	308,9	13.049,3
30 Haz. 2021	192,2	0,0	0,0	0,0	26,3	7.978,6	98,8	3,8	3.830,0	834,4	0,0	0,0	0,0	323,3	13.287,4
30 Eyl. 2021	239,5	0,0	0,0	0,0	22,8	8.181,4	92,8	3,7	3.884,7	904,9	0,0	0,0	0,0	379,0	13.708,8
31 Ara. 2021	296,4	0,0	0,0	0,0	22,4	9.568,8	95,2	3,7	3.987,3	1.000,1	0,0	0,0	0,0	256,4	15.230,3
31 Mar. 2022	360,5	0,0	0,0	0,0	18,7	9.813,4	109,1	3,4	4.067,8	1.043,4	0,0	0,0	0,0	439,4	15.855,6
30 Haz. 2022	452,5	0,0	0,0	0,0	16,9	10.410,4	102,9	3,3	4.389,6	1.311,8	0,1	0,0	0,0	419,8	17.107,3
30 Eyl. 2022	550,6	13,0	0,0	0,0	12,8	10.670,5	113,4	2,8	4.864,1	1.491,3	0,1	0,0	0,0	554,0	18.272,6
31 Ara. 2022	685,1	10,0	0,0	0,0	10,1	12.493,6	234,0	2,6	5.488,6	1.758,2	0,1	0,0	0,0	464,8	21.147,1
31 Mar. 2023	705,4	25,0	0,6	0,0	7,3	13.416,2	393,8	2,5	6.619,8	1.925,4	0,0	0,0	0,0	566,8	23.662,8
30 Haz. 2023	1.009,2	43,0	0,0	0,0	61,0	14.582,3	464,4	2,4	8.204,3	2.491,4	0,0	0,0	0,0	315,1	27.173,1
30 Eyl. 2023	1.050,7	40,5	0,0	0,0	59,1	14.150,4	434,3	2,3	9.133,5	2.879,4	0,0	0,0	0,0	1.045,0	28.795,2
31 Ara. 2023	1.142,0	41,8	0,0	0,0	57,0	15.663,2	513,5	2,3	9.565,9	3.373,9	0,0	0,0	0,0	915,0	31.274,6
31 Mar. 2024	1.437,2	31,5	0,0	0,0	57,8	16.697,2	553,8	2,2	10.706,6	3.876,6	0,0	0,0	0,0	1.205,6	34.568,5

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.23: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alımı Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
30 Haz. 2020	86,6	0,0	4,6	0,0	90,2	9.077,3	0,0	19,4	2.302,5	1,7	0,0	0,0	0,0	702,5	12.284,8
30 Eyl. 2020	95,2	0,0	5,2	0,0	136,3	10.291,1	0,0	22,0	2.585,9	2,5	0,0	5,3	0,0	766,1	13.909,6
31 Ara. 2020	106,5	0,0	5,3	73,4	176,4	10.712,7	0,0	20,9	2.520,8	2,0	0,0	5,0	0,0	238,7	13.861,7
31 Mar. 2021	129,7	0,0	5,6	81,8	187,8	11.930,6	0,0	23,5	2.749,8	2,1	0,0	5,7	0,0	269,5	15.386,1
30 Haz. 2021	142,9	0,0	5,7	86,2	195,6	12.930,4	0,0	24,6	2.927,2	3,2	0,0	0,0	0,0	316,0	16.631,8
30 Eyl. 2021	142,5	0,0	5,6	87,8	192,0	13.344,1	0,0	25,2	2.766,3	4,5	0,0	3,1	0,0	332,2	16.903,3
31 Ara. 2021	268,1	0,0	0,6	130,4	271,2	20.864,7	0,0	35,2	3.485,1	4,6	0,0	4,5	0,0	126,1	25.190,5
31 Mar. 2022	312,8	0,0	0,8	145,3	293,8	22.951,5	0,0	41,5	3.659,7	5,9	0,0	5,1	0,0	207,7	27.624,2
30 Haz. 2022	343,5	0,0	0,9	297,4	258,3	24.951,2	0,0	47,0	3.785,4	8,2	0,0	0,0	0,0	235,9	29.927,8
30 Eyl. 2022	351,4	0,0	0,9	329,9	274,1	25.588,6	0,0	52,5	3.742,5	12,8	0,0	0,0	0,0	331,6	30.684,3
31 Ara. 2022	430,7	0,0	2,6	336,6	280,0	27.507,8	0,0	53,1	3.887,9	12,3	0,0	0,0	0,0	289,3	32.800,3
31 Mar. 2023	467,3	0,0	0,5	344,9	87,8	29.039,0	0,0	54,4	3.997,2	13,9	0,0	0,0	0,0	244,6	34.249,6
30 Haz. 2023	778,0	0,0	1,4	253,3	112,9	39.725,6	0,0	72,2	5.279,0	28,7	0,0	0,0	0,0	443,4	46.694,5
30 Eyl. 2023	803,5	0,0	1,4	272,0	111,4	42.158,5	0,0	77,6	5.385,5	31,2	0,0	0,0	0,0	499,7	49.340,8
31 Ara. 2023	985,9	0,0	3,6	728,0	105,1	48.237,0	0,0	82,7	6.202,9	39,5	0,0	0,0	0,0	211,8	56.596,5
31 Mar. 2024	1.239,6	0,0	1,7	0,0	109,4	53.816,3	0,0	91,6	6.670,8	40,6	0,0	0,0	0,0	2.377,9	64.347,9

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.24: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Haz. 2020	5.888,5	-3,06	17.118,2	7,59	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	6.172,6	4,82	19.637,6	14,72	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	6.357,0	2,99	20.845,4	6,15	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	6.726,7	5,82	21.708,7	4,14	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	7.099,1	5,54	22.820,1	5,12	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	7.474,2	5,28	23.137,9	1,39	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	10.454,8	39,88	29.966,0	29,51	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	11.644,9	11,38	31.834,9	6,24	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	12.920,7	10,96	34.114,4	7,16	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	13.433,2	3,97	35.523,7	4,13	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	15.303,2	13,92	38.644,2	8,78	53.947,4	10,19
31 Mar.2023	16.514,5	7,91	41.398,0	7,13	57.912,5	7,35
30 Haz. 2023	21.199,3	28,37	52.668,3	27,22	73.867,6	27,55
30 Eyl. 2023	23.003,3	8,51	55.132,7	4,68	78.136,0	5,78
31 Ara. 2023	27.098,8	17,80	60.772,3	10,23	87.871,1	12,46
31 Mar. 2024	32.775,8	20,95	66.140,6	8,83	98.916,4	12,57

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.25: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Özel Krediler	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim	Toplam	Önceki Çeyreğe Göre Yüzde Değişim
30 Haz. 2020	4.750,8	-3,15	18.255,9	6,89	23.006,7	4,65
30 Eyl. 2020	5.063,4	6,58	20.746,8	13,64	25.810,2	12,19
31 Ara. 2020	5.494,7	8,52	21.707,7	4,63	27.202,4	5,39
31 Mar. 2021	5.542,6	0,87	22.892,8	5,46	28.435,4	4,53
30 Haz. 2021	5.504,3	-0,69	24.414,9	6,65	29.919,2	5,22
30 Eyl. 2021	5.696,7	3,50	24.915,4	2,05	30.612,1	2,32
31 Ara. 2021	7.510,6	31,84	32.910,2	32,09	40.420,8	32,04
31 Mar. 2022	8.078,4	7,56	35.401,4	7,57	43.479,8	7,57
30 Haz. 2022	8.503,2	5,26	38.531,9	8,84	47.035,1	8,18
30 Eyl. 2022	8.860,0	4,20	40.096,9	4,06	48.956,9	4,09
31 Ara. 2022	9.707,1	9,56	44.240,3	10,33	53.947,4	10,19
31 Mar. 2023	9.413,3	-3,03	48.499,1	9,63	57.912,5	7,35
30 Haz. 2023	10.660,2	13,25	63.207,4	30,33	73.867,6	27,55
30 Eyl. 2023	11.778,0	10,48	66.358,1	4,98	78.136,0	5,78
31 Ara. 2023	13.977,7	18,68	73.8963,4	11,36	87.871,1	12,46
31 Mar. 2024	15.525,2	11,07	83.391,2	12,85	98.916,4	12,57

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.26: Büyüklüklerine Göre Toplam Kredilerin Dağılımı (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
30 Haz. 2020	19.988,8	934,7	1.343,2	434,5	305,5	23.006,7
30 Eyl. 2020	22.650,8	1.026,7	1.328,8	464,1	339,8	25.810,2
31 Ara. 2020	24.007,0	1.044,9	1.341,5	466,4	342,6	27.202,4
31 Mar. 2021	25.257,5	1.052,7	1.321,6	463,4	340,2	28.435,4
30 Haz. 2021	26.408,3	1.143,1	1.443,2	563,1	361,5	29.919,2
30 Eyl. 2021	27.071,5	1.172,0	1.481,9	528,0	358,7	30.612,1
31 Ara. 2021	36.866,2	1.284,9	1.414,9	506,8	348,0	40.420,8
31 Mar. 2022	39.797,7	1.325,5	1.438,7	549,8	368,1	43.479,8
30 Haz. 2022	42.949,4	1.526,3	1.515,3	602,3	441,8	47.035,1
30 Eyl. 2022	44.614,6	1.548,1	1.538,7	653,7	601,8	48.956,9
31 Ara. 2022	49.280,6	1.536,3	1.646,5	711,6	772,5	53.947,5
31 Mar. 2023	52.386,0	1.797,2	1.826,6	852,4	1.050,3	57.912,5
30 Haz. 2023	67.393,8	1.991,5	2.071,3	965,1	1.445,9	73.867,6
30 Eyl. 2023	71.307,9	2.206,3	2.042,9	993,3	1.585,6	78.136,0
31 Ara. 2023	80.321,7	2.566,8	2.273,0	1.094,2	1.615,2	87.871,1
31 Mar. 2024	91.964,7	2.098,1	2.076,4	1.080,5	1.696,7	98.916,4

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.27: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artışı Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
30 Haz. 2020	1.398,9	1.207,3	3,0	181,0	329,2	899,1	4.018,5
30 Eyl. 2020	1.401,4	1.366,6	3,6	215,0	513,0	737,5	4.237,1
31 Ara. 2020	1.470,7	1.369,1	10,4	220,2	671,1	725,9	4.467,4
31 Mar. 2021	1.492,6	1.693,2	10,4	256,9	301,7	974,5	4.729,3
30 Haz. 2021	1.506,1	1.842,6	10,4	262,5	639,7	846,7	5.108,0
30 Eyl. 2021	1.515,8	1.846,6	10,4	261,6	1.038,7	838,1	5.511,2
31 Ara. 2021	1.542,4	2.672,2	11,5	378,5	1.436,3	0,00	6.040,9
31 Mar. 2022	1.989,1	3.246,3	11,5	479,8	532,9	591,7	6.851,3
30 Haz. 2022	2.019,3	3.714,7	11,5	498,4	1.311,7	62,3	7.617,9
30 Eyl. 2022	2.028,1	3.766,2	11,5	510,8	2.192,6	0,0	8.509,2
31 Ara. 2022	2.316,1	3.693,6	11,5	554,4	2.703,3	0,0	9.278,9
31 Mar. 2023	2.316,5	4.388,3	11,5	586,2	1.084,9	1.888,1	10.275,5
30 Haz. 2023	2.627,8	5.930,6	11,5	788,2	2.637,8	-	11.995,9
30 Eyl. 2023	2.843,7	5.845,2	11,5	869,9	4.846,3	-	14.416,6
31 Ara. 2023	3.115,7	5.815,2	16,3	969,3	6.902,9	-	16.819,4
31 Mar. 2024	3.115,9	8.386,6	16,3	1.069,0	3.282,4	4.313,6	20.183,8

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.28: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Eliyle Yönetilen Bankalar	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
30 Haz. 2020	15,97	14,13	20,81	16,92	10,00
30 Eyl. 2020	14,65	12,67	19,81	15,69	10,00
31 Ara. 2020	13,25	12,58	21,25	15,91	10,00
31 Mar. 2021	13,76	12,4	21,50	15,93	10,00
30 Haz. 2021	14,33	12,42	22,32	16,31	10,00
30 Eyl. 2021	16,07	12,82	22,97	17,05	10,00
31 Ara. 2021	14,14	13,10	22,42	16,66	10,00
31 Mar. 2022	16,1	12,64	24,48	17,5	10,00
30 Haz. 2022	18,74	10,92	23,36	17,67	10,00
30 Eyl. 2022	20,90	11,69	22,72	17,26	10,00
31 Ara. 2022	16,28	10,04	21,26	15,33	10,00
31 Mar. 2023	15,58	11,12	20,04	15,41	10,00
30 Haz. 2023	14,51	10,84	19,57	15,11	10,00
30 Eyl. 2023	16,72	14,65	21,28	17,77	10,00
31 Ara. 2023	14,50	12,17	20,46	16,04	10,00
31 Mar. 2024	17,56	11,02	23,01	16,83	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.29: Bankacılık Sektörü Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
30 Haz. 2020	1.534,2	822,1	280,1	557,7	329,2
30 Eyl. 2020	2.364,0	1.227,2	445,7	826,3	513,0
31 Ara. 2020	3.303,4	1.715,8	636,8	1.154,5	671,2
31 Mar. 2021	1.143,6	626,0	156,4	295,6	301,7
30 Haz. 2021	2.398,6	1.327,8	350,3	618,0	639,7
30 Eyl. 2021	3.707,8	2.052,4	599,0	960,5	1.038,7
31 Ara. 2021	5.271,7	2.864,1	894,0	1.411,5	1.436,3
31 Mar. 2022	1.562,1	801,9	343,0	484,1	532,9
30 Haz. 2022	3.343,7	1.652,7	744,4	1.051,1	1.311,7
30 Eyl. 2022	5.364,7	2.576,7	1.236,8	2.432,3	2.192,6
31 Ara. 2022	7.738,2	3.632,4	1.923,1	3.425,6	2.703,3
31 Mar. 2023	2.648,1	1.134,2	864,6	1.367,4	1.084,9
30 Haz. 2023	6.171,5	2.520,8	1.675,9	3.115,4	2.637,8
30 Eyl. 2023	10.825,1	4.453,5	2.808,9	5.680,3	4.846,4
31 Ara. 2023	16.913,7	7.054,5	4.685,0	8.517,2	6.902,9
31 Mar. 2024	7.874,9	3.329,3	1.744,5	4.204,6	3.282,4

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.30: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Haz. 2020	5.941,1	17.907,7	6.401,0	1.404,7	3.592,6	35.247,1
30 Eyl. 2020	6.915,4	19.916,4	7.380,5	1.630,5	4.274,2	40.117,0
31 Ara. 2020	7.760,1	20.730,7	7.533,1	1.478,6	4.285,1	41.787,6
31 Mar. 2021	7.393,7	23.427,2	8.068,0	1.486,6	4.399,4	44.774,9
30 Haz. 2021	7.894,5	24.161,5	8.521,6	1.576,9	4.704,8	46.859,3
30 Eyl. 2021	8.914,9	25.099,8	8.467,0	1.481,6	4.841,3	48.804,6
31 Ara. 2021	12.946,1	32.873,1	10.756,5	1.998,1	7.605,3	66.179,1
31 Mar. 2022	14.893,2	36.390,0	11.440,2	2.622,5	8.022,3	73.368,1
30 Haz. 2022	18.722,7	38.786,8	12.282,8	2.862,0	8.308,6	80.962,9
30 Eyl. 2022	23.227,1	40.888,7	14.883,1	2.828,3	8.748,8	90.576,0
31 Ara. 2022	28.850,6	44.991,4	17.907,2	2.816,9	9.758,4	104.324,5
31 Mar. 2023	32.423,5	49.476,1	18.362,7	2.756,6	9.506,4	112.525,3
30 Haz. 2023	45.433,9	64.326,9	25.406,1	3.871,6	13.445,7	152.484,2
30 Eyl. 2023	50.390,3	68.615,3	27.920,5	4.088,9	13.677,8	164.692,8
31 Ara. 2023	57.535,0	77.200,2	33.324,2	4.432,6	14.225,8	186.717,8
31 Mar. 2024	63.547,3	82.370,5	38.481,5	5.546,1	15.487,6	205.433,0

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.31: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Haz. 2020	2.234,8	7.703,7	2.804,3	381,3	297,5	13.421,6
30 Eyl. 2020	2.330,6	7.876,7	3.235,2	260,3	371,6	14.074,4
31 Ara. 2020	2.855,1	8.032,8	3.111,7	188,3	329,7	14.517,6
31 Mar. 2021	2.331,7	9.052,9	3.127,0	211,8	191,8	14.915,2
30 Haz. 2021	2.322,3	9.098,3	3.374,6	251,3	220,2	15.266,7
30 Eyl. 2021	2.442,9	9.362,6	3.387,2	343,2	234,1	15.770,0
31 Ara. 2021	2.532,0	9.273,2	2.916,9	335,0	251,8	15.308,9
31 Mar. 2022	2.962,5	9.752,7	3.024,2	282,7	223,0	16.245,1
30 Haz. 2022	3.490,3	9.374,7	3.106,6	282,5	199,9	16.454,0
30 Eyl. 2022	4.329,8	9.538,8	3.587,9	125,2	205,6	17.787,3
31 Ara. 2022	5.717,7	10.409,4	4.151,8	144,2	328,8	20.751,9
31 Mar. 2023	6.389,4	10.739,5	4.126,3	134,9	213,6	21.603,6
30 Haz. 2023	7.296,1	10.472,9	3.885,7	145,8	189,2	21.989,7
30 Eyl. 2023	8.138,3	12.040,4	4.585,4	179,9	195,5	25.139,5
31 Ara. 2023	9.653,4	13.300,3	6.561,1	218,2	196,8	29.929,8
31 Mar. 2024	10.133,1	13.156,2	7.523,7	646,8	195,0	31.654,8

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.32: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
30 Haz. 2020	3.706,3	10.203,9	3.596,8	1.023,4	3.295,1	21.825,5
30 Eyl. 2020	4.584,9	12.039,7	4.145,3	1.370,2	3.902,5	26.042,6
31 Ara. 2020	4.905,0	12.698,0	4.421,3	1.290,3	3.955,4	27.270,0
31 Mar. 2021	5.062,0	14.374,3	4.941,0	1.274,8	4.207,6	29.859,7
30 Haz. 2021	5.572,3	15.063,2	5.147,0	1.325,5	4.484,6	31.592,6
30 Eyl. 2021	6.472,1	15.737,1	5.079,8	1.138,3	4.607,3	33.034,6
31 Ara. 2021	10.414,2	23.599,9	7.839,6	1.663,0	7.353,5	50.870,2
31 Mar. 2022	11.930,7	26.637,2	8.416,0	2.340,0	7.799,3	57.123,1
30 Haz. 2022	15.232,4	29.412,1	9.176,2	2.579,6	8.107,6	64.508,9
30 Eyl. 2022	18.897,3	31.349,9	11.295,2	2.703,1	8.543,2	72.788,7
31 Ara. 2022	23.132,9	34.582,0	13.755,4	2.672,7	9.429,6	83.572,6
31 Mar. 2023	26.034,1	38.736,6	14.236,3	2.621,8	9.292,8	90.921,6
30 Haz. 2023	38.137,8	53.854,0	21.520,4	3.725,7	13.256,6	130.494,5
30 Eyl. 2023	42.252,1	56.574,9	23.335,1	3.908,9	13.482,3	139.553,3
31 Ara. 2023	47.881,6	63.899,9	26.763,1	4.214,4	14.029,0	156.788,0
31 Mar. 2024	53.414,1	69.214,3	30.957,7	4.899,4	15.292,7	173.778,2

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.33: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Haz. 2020	2.327,0	6.933,8	25.385,3	601,0	2.209,9	37.457,0
30 Eyl. 2020	2.612,3	7.913,7	28.910,3	680,7	2.517,5	42.634,5
31 Ara. 2020	3.184,6	8.630,3	29.453,4	519,3	2.531,0	44.318,6
31 Mar. 2021	3.162,6	8.752,3	32.055,9	804,1	2.786,7	47.561,4
30 Haz. 2021	2.917,8	9.092,3	33.980,6	868,5	2.894,9	49.754,1
30 Eyl. 2021	2.821,0	10.051,6	34.919,8	1.012,2	2.785,5	51.590,1
31 Ara. 2021	3.797,4	13.675,2	47.406,0	1.300,5	4.253,6	70.432,7
31 Mar. 2022	4.124,3	15.220,0	52.713,4	1.310,4	4.217,5	77.585,6
30 Haz. 2022	3.850,7	17.873,1	57.828,7	1.410,4	4.652,3	85.615,2
30 Eyl. 2022	3.968,9	21.453,9	63.594,9	1.558,3	5.148,6	95.724,6
31 Ara. 2022	4.367,7	25.888,3	72.404,4	1.664,1	6.081,6	110.406,1
31 Mar. 2023	4.644,7	27.171,0	78.635,2	2.074,3	7.198,3	119.723,3
30 Haz. 2023	5.626,1	37.574,6	106.573,2	2.710,3	10.970,2	163.454,5
30 Eyl. 2023	5.808,0	42.722,5	113.374,3	2.788,0	11.394,0	176.086,8
31 Ara. 2023	6.304,3	46.881,9	129.916,3	3.615,4	13.689,5	200.407,4
31 Mar. 2024	7.207,8	50.577,0	142.845,9	4.802,2	14.326,1	219.759,0

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.34: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Haz. 2020	1.635,3	2.404,5	9.110,0	271,8	243,5	13.665,1
30 Eyl. 2020	1.806,1	2.651,4	9.299,9	317,0	322,2	14.396,6
31 Ara. 2020	2.400,8	2.603,7	9.203,5	309,6	345,2	14.862,8
31 Mar. 2021	2.292,6	2.474,6	9.801,4	346,5	340,0	15.255,1
30 Haz. 2021	2.004,8	2.673,4	10.208,5	380,0	122,6	15.389,3
30 Eyl. 2021	1.858,3	3.002,1	10.405,1	504,5	193,0	15.963,0
31 Ara. 2021	2.440,1	2.665,2	9.645,0	558,7	739,4	16.048,4
31 Mar. 2022	2.433,9	3.056,1	10.259,0	496,1	418,9	16.664,0
30 Haz. 2022	2.019,2	3.359,2	10.547,0	528,6	655,7	17.109,7
30 Eyl. 2022	2.313,7	3.848,2	11.007,4	618,0	1.071,5	18.858,8
31 Ara. 2022	2.445,3	5.180,1	12.530,3	596,2	1.963,1	22.715,0
31 Mar. 2023	2.527,3	5.251,5	12.927,0	897,8	3.010,3	24.613,9
30 Haz. 2023	2.503,8	5.395,2	13.023,2	1.067,6	4.968,0	26.957,8
30 Eyl. 2023	2.743,7	6.752,0	14.391,9	1.251,9	5.523,5	30.663,0
31 Ara. 2023	3.268,6	7.506,5	17.260,4	1.894,4	6.609,4	36.539,3
31 Mar. 2024	3.640,1	7.870,6	17.500,8	2.643,2	9.139,1	40.793,8

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.35: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
30 Haz. 2020	691,7	4.529,3	16.275,3	329,1	1.966,4	23.791,8
30 Eyl. 2020	806,2	5.262,2	19.610,4	363,7	2.195,3	28.237,8
31 Ara. 2020	783,9	6.026,6	20.249,9	209,7	2.185,7	29.455,8
31 Mar. 2021	870,0	6.277,7	22.254,5	457,6	2.446,7	32.306,5
30 Haz. 2021	913,0	6.419,0	23.772,0	488,6	2.772,2	34.364,8
30 Eyl. 2021	962,6	7.049,6	24.514,7	507,7	2.592,5	35.627,1
31 Ara. 2021	1.357,3	11.010,0	37.761,0	741,9	3.514,1	54.384,3
31 Mar. 2022	1.690,5	12.163,9	42.454,4	814,2	3.798,6	60.921,6
30 Haz. 2022	1.831,5	14.513,9	47.281,7	881,8	3.996,6	68.505,5
30 Eyl. 2022	1.655,2	17.605,7	52.587,5	940,3	4.077,1	76.865,8
31 Ara. 2022	1.922,4	20.708,2	59.874,1	1.067,9	4.118,5	87.691,1
31 Mar. 2023	2.117,4	21.919,4	65.708,2	1.176,6	4.187,8	95.109,4
30 Haz. 2023	3.122,3	32.179,4	93.550,0	1.642,8	6.002,2	136.496,7
30 Eyl. 2023	3.064,3	35.970,5	98.982,4	1.536,1	5.870,5	145.423,8
31 Ara. 2023	3.035,7	39.375,4	112.655,9	1.720,9	7.080,2	163.868,1
31 Mar. 2024	3.567,7	42.706,4	125.345,1	2.159,0	5.187,0	178.965,2

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.36: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Çeyrek	M1	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M2	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim	M3	Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Yüzde Değişim
2020	I	7.872,2	25,00	34.635,5	19,22	37.612,4	20,45
	II	8.529,4	29,59	35.839,0	19,20	38.294,3	18,23
	III	9.724,8	43,54	40.684,0	35,12	43.787,2	31,72
	IV	10.077,1	36,44	41.842,8	26,17	45.299,2	26,22
2021	I	10.461,4	32,89	45.118,5	30,27	48.624,9	29,28
	II	11.257,1	31,98	47.658,2	32,98	50.639,9	32,24
	III	12.381,7	27,32	49.727,0	22,23	52.622,7	20,18
	IV	17.349,1	72,16	67.053,5	60,25	71.396,0	57,61
2022	I	19.759,9	88,88	74.364,7	64,82	78.623,5	61,69
	II	23.814,8	111,55	82.490,8	73,09	86.691,6	71,19
	III	28.312,8	128,67	92.082,7	85,18	96.243,4	82,89
	IV	34.326,7	97,86	105.913,6	57,95	111.344,3	55,95
2023	I	40.071,5	102,79	116.406,7	56,53	121.302,0	54,28
	II	54.532,1	128,98	156.930,8	90,24	163.014,6	88,04
	III	60.041,8	112,07	169.304,5	83,86	176.924,2	83,83
	IV	67.886,8	97,77	191.745,2	81,04	200.015,7	79,64
2024	I	74.606,5	86,18	210.518,4	80,85	221.519,4	82,62
	II						
	III						
	IV						

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.37: Bankacılık Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDITWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNIVERSAL BANK LTD.
12	BANKMARE LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	HIGHRISE BANK LTD.
16	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
17	T. HALK BANKASI A.Ş.
18	T. İŞ BANKASI A.Ş.
19	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
20	ALBANK LTD.
21	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.
22	DENİZBANK A.Ş.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.38: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
GSYH (Cari Fiyatlarla Milyon TL)	10.222,4	11.601,2	14.544,8	18.324,2	21.395,4	21.407,5	30.143,7	73.932,8	132.561,2 ^T
GSYH (Milyon ABD doları)	3.749,0	3.837,9	3.983,8	3.790,8	3.766,8	3.048,6	3.385,8	4.450,3	5.566,0 ^T
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	37.413	42.022	51.799	64.178	71.851,4	70.606,2	99.080,5	242.957,6	-
Fert Başına GSMH (ABD doları) (1)	13.721	13.902	14.187	13.277	12.649	10.055	11.129	14.636	-
Enflasyon Oranı (%)	7,8	10,2	14,7	29,9	11,6	15,0	46,1	94,5	83,63
İhracat (Milyon ABD doları) (2)	118,1	105,5	105,6	100,9	82,5	106,4	134,8	140,4	176,2
İthalat (Milyon ABD doları)	1.500,6	1.557,2	1.778,4	1.816,4	1.587,9	1.319,6	1.572,1	2.258,9	2.817,4
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-1.382,5	-1.415,2	-1.672,8	-1.715,5	-1.505,4	-1.213,2	-1.437,3	-2.118,5	-2.641,2
İhracat / İthalat (%)	7,9	6,9	5,9	5,6	5,2	8,1	8,6	6,2	6,3
Gelen Turist Sayısı	1.483.244	1.577.073	1.734.330	1.759.625	1.749.979	388.837	552.312	1.415.066	1.854.490
a) Türkiye	1.110.795	1.218.232	1.324.248	1.359.420	1.358.465	307.717	438.700	1.117.675	1.522.931
b) Diğer	372.449	358.841	410.082	400.205	391.514	81.120	113.612	297.391	331.559
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	697,7	739,4	864,9	912,4	1.004,3	178,1	340,3	909,3 ^(T)	-
İstihdam	112.811	118.387	120.999	132.411	138.438	132.883	125.739	138.609	148.211
İşsiz Sayısı	9.043	8.075	7.452	9.872	9.317	14.950	10.646	9.340	7.988
İşsizlik Oranı (%)	7,4	6,4	5,8	6,9	6,3	10,1	7,8	6,3	5,1
Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus (3)	299.514	307.255	314.169	347.340	357.216	359.108	365.474	373.754	380.917
Nüfus (Projeksiyon) (4)	331.432	339.478	351.965	372.486	382.230	382.836	390.745	-	-
Yıllık Nüfus Artışı (%)	3,9	2,4	3,7	5,8	2,6	0,2	2,1	-	-

Kaynak: DPÖ, KKTMB, İstatistik Kurumu, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi

^(T)Tahmin

1) Fert Başına GSMH hesaplamasında DPÖ ortalama Amerikan doları (USD) kuru baz alınmıştır.

2) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

3) Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus: Hane halkı İş Gücü Anketi yoluyla elde edilen, okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapisane, kışla ya da orduvinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

4) Nüfus (Projeksiyon) 2011 yılında yapılan nüfus sayımı verileri kullanılarak yapılan 2012-2021 projeksiyon verileridir. Fert Başına GSMH hesaplamasında bu nüfus sayıları kullanılmaz. Fert Başına GSMH hesaplamasında kullanılan nüfus: (yıl ortası nüfus) + (yurtdışında okuyan KKTC'li öğrenciler) - (KKTC'de okuyan TC uyruklu öğrenciler + diğer ülke vatandaşları öğrenciler)

Tablo B.39: Gayrisafi Yurt İçi Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	366,4	386,5	405,0	489,3	552,5	647,6	658,8	1.139,4	1.171,2	1.279,8	2.525,8	4.895,0
2. Sanayi	558,5	587,1	636,6	779,7	937,7	1.064,7	1.413,3	1.537,9	1.675,7	2.064,4	2.273,9	3.964,8
3. İnşaat	408,5	335,8	370,7	370,2	480,5	511,6	836,4	1.081,4	1.235,1	2.054,6	2.247,8	4.281,2
4. Ticaret - Turizm	1.216,8	1.385,3	1.527,9	1.829,1	2.012,9	2.280,6	2.921,8	3.814,5	4.746,7	2.746,6	4.153,8	22.624,0
5. Ulaştırma - Haberleşme	553,1	642,9	711,4	788,0	896,6	965,3	1.156,6	1.339,0	1.564,7	1.370,7	2.764,2	6.899,8
6. Mali Müesseseler	472,6	506,0	579,7	637,4	719,4	887,6	1.007,7	1.486,4	1.717,3	1.685,6	2.678,8	5.271,4
7. Konut Gelirleri	274,4	305,8	358,2	398,9	456,2	535,3	655,6	896,3	1.102,4	1.356,9	2.206,5	3.685,6
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	727,5	801,8	891,6	1.026,1	1.422,6	1.679,9	2.289,8	2.889,9	2.819,4	2.755,2	4.272,0	7.632,8
9. Kamu Hizmetleri	1.294,3	1.294,9	1.349,9	1.603,6	1.715,2	1.850,1	2.193	2.461,1	3.441,7	4.146,0	4.670,8	8.512,3
10. İthalat Vergileri	637,0	709,1	775,9	936,4	971,8	1.178,3	1.411,5	1.678,1	1.921,2	1.947,7	2.350,1	6.107,8
11. GSYH	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.858,6	10.222,5	11.601,2	14.544,8	18.324,1	21.395,4	21.407,5	30.143,7	73.874,7
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	50,2	-39,3	-27,5	-18,2	-11,7	4,2	6,9	10,6	13,7	17,1	45,1	154,3
GSMH	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.840,4	10.210,7	11.605,5	14.551,8	18.334,8	21.409,1	21.424,6	30.188,9	74.029,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.40: Gayrisafi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	5,6	5,6	5,3	5,5	6,0	5,6	4,5	6,2	5,5	6,0	8,3	6,6
2. Sanayi	8,6	8,4	8,4	8,8	9,2	9,2	9,7	8,4	7,8	9,6	7,5	5,4
2.1. Taş Ocakçılığı	0,7	0,6	0,6	0,5	0,7	0,7	0,9	1,0	0,9	1,3	2,2	1,2
2.2. İmalat Sanayi	2,5	2,8	2,9	3,1	3,7	3,7	3,3	3,0	2,8	2,5	2,2	2,3
2.3. Elektrik-Su	5,3	5,1	4,8	5,1	4,8	4,8	5,5	4,4	4,1	5,8	3,1	1,8
3. İnşaat	6,3	4,8	4,9	4,2	4,7	4,4	5,8	5,9	5,8	9,6	7,5	5,8
4. Ticaret - Turizm	18,7	19,9	20,1	20,6	19,7	19,7	20,1	20,8	22,2	12,8	13,8	30,7
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	11,1	11,4	11,2	12,3	10,7	11,0	11,1	11,2	10,5	10,3	10,4	11,0
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	7,6	8,5	8,9	8,3	9,0	8,7	9,0	9,6	11,7	2,5	3,4	19,7
5. Ulaştırma - Haberleşme	8,5	9,3	9,4	8,9	8,8	8,3	8,0	7,3	7,3	6,4	9,2	9,3
6. Mali Müesseseler	7,2	7,3	7,6	7,2	7,0	7,6	6,9	8,1	8,0	7,9	8,9	7,1
7. Konut Sahipliği	4,2	4,4	4,7	4,5	4,4	4,6	4,5	4,9	5,2	6,3	7,3	5,0
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	11,2	11,5	11,7	11,6	13,9	14,5	15,7	15,8	13,2	12,9	14,2	10,3
9. Kamu Hizmetleri	19,9	18,6	17,7	18,1	16,8	15,9	15,1	13,4	16,1	19,4	15,5	11,5
10. İthalat Vergileri	9,8	10,2	10,2	10,6	9,5	10,2	9,7	9,2	9,0	9,1	7,8	8,3
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.41: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla, Milyon TL)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^(H)	2022 ^(H)
1. Toplam Kaynaklar	6.849,7	7.141,1	7.664,8	8.866,0	9.470,2	10.499,0	13.476,9	17.697,2	20.152,0	24.088,1	25.081,4	29.701,5
2. Toplam Yatırımlar	1.266,5	1.175,5	1.147,8	1.276,7	1.598,5	1.791,2	2.836,0	2.844,8	4.102,7	4.979,0	4.451,1	5.087,0
3. Toplam Tüketim	5.583,1	5.965,6	6.516,9	7.589,3	7.871,7	8.707,8	10.640,9	14.852,4	16.332,9	19.109,1	20.630,2	24.614,5
4. Kamu Harcanabilir Geliri	1.059,2	1.491,8	1.341,3	1.688,9	2.123,1	2.317,2	3.451,1	4.332,4	5.791,0	4.390,5	5.957,8	6.636,5
5. Özel Harcanabilir Gelir	5.449,9	5.424,0	6.238,1	7.151,5	8.087,7	8.962,7	11.100,7	14.002,4	15.618,1	17.034,1	22.831,5	26.614,8
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	28,0	20,8	25,0	23,3	29,8	29,4	29,0	17,0	29,8	20,7	30,1	27,5
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	976,1	950,3	1.062,5	1.251,0	2.339,0	2.572,1	3.910,9	3.482,4	5.076,2	2.315,5	8.159,0	8.636,7

Kaynak: DPÖ

^(H) Hedef**Tablo B.42: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)**

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1. Tarım	10,8	3,7	-1,6	4,8	14,5	-7,3	4,9	2,6	2,7	1,8	-1,5	-5,3
2. Sanayi	3,4	-0,7	1,7	8,5	19,5	7,3	4,4	-12,4	-14,7	-15	16,8	7,0
3. İnşaat	3,3	-16,0	-0,3	-4,5	6,5	5,7	10,6	7,6	3,9	-25,6	23,0	0,6
4. Ticaret-Turizm	6,0	6,1	1,4	8,5	-0,8	4,8	9,0	0,4	-2,7	-35,6	5,4	40,9
5. Ulaştırma-Haberleşme	-4,3	5,7	2,0	3,2	5,7	1,8	6,9	3,5	0,2	2,3	32,8	25,9
6. Mali Müesseseler	1,4	8,1	7,5	0,8	1,6	2,0	3,1	2,7	1,2	0,5	-2,0	-0,6
7. Konut Sahipliği	3,9	3,7	3,2	2,6	3,0	3,5	3,8	4,6	5,0	3,6	3,8	4,3
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	4,3	1,5	2,3	8,8	9,5	3,6	7,7	5,3	1,3	-16,0	3,1	6,4
9. Kamu Hizmetleri	2,8	1,9	1,4	-0,1	0,1	-0,2	-0,8	1,3	3,7	-1,5	-5,5	1,0
10. İthalat Vergileri	3,9	8,9	-2,1	7,9	-9,6	9,0	0,5	2,4	3,6	-16,4	-26,1	34,8
11. GSYH	3,9	1,8	1,1	4,8	4,0	3,6	5,4	1,3	0,2	-16,2	3,9	13,3
12. Net Dış Âlem Faktör Gelirleri	27,1	-174,5	35,3	40,5	41,9	133,0	-38,4	23,3	10,9	4,4	94,4	58,1
GSMH	4,0	0,5	1,3	4,9	4,1	3,8	5,5	1,3	0,2	-16,2	4,0	13,4

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.43: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2019	2020	2021	2022
1. Cari İşlemler Dengesi	436,17	-296,41	-82,78	102,93
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	0,00	-6,79	-15,90	-0,29
3. Finans Hesabı Dengesi	-187,88	-424,71	-233,00	-343,01
4. Net Hata ve Noksan	-462,26	-51,30	-170,08	93,35
5. Rezerv Varlıklar	161,79	70,21	-35,76	539,01

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu, KKTC Merkez Bankası

Tablo B.44: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim

Aylar	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88	0,47	2,56	-0,22	0,53	1,70	0,48	5,48	2,62	3,84
Şubat	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14	0,31	4,00	1,39	0,37	2,33	0,46	12,98	7,39	8,60
Mart	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41	0,09	4,61	2,26	1,71	2,80	1,86	27,73	9,65	16,11
Nisan	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09	1,09	6,54	5,07	5,72	2,57	3,84	34,20	15,46	
Mayıs	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	2,73	1,86	6,95	8,91	6,22	3,34	5,52	43,10	19,64	
Haziran	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	3,18	2,33	7,68	12,11	7,57	4,38	8,83	56,76	33,32	
Temmuz	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	1,90	3,23	9,29	14,64	8,72	6,44	11,26	64,93	46,53	
Ağustos	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	2,72	4,00	9,75	24,29	9,12	8,87	14,09	70,38	58,46	
Eylül	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	5,78	4,63	10,31	31,99	11,18	10,7	16,46	75,64	63,64	
Ekim	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	7,39	5,85	11,32	34,08	10,71	11,86	20,23	81,64	66,78	
Kasım	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	6,38	7,36	12,78	31,93	10,20	14,55	26,86	86,14	74,16	
Aralık	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	7,78	10,19	14,68	29,96	11,66	15,03	46,09	94,51	83,63	

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.45: KKTC ve TC Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	6,49	8,17
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5	2015	7,78	8,81
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8	2016	10,19	8,53
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4	2017	14,68	11,92
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3	2018	29,96	20,30
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7	2019	11,66	11,84
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7	2020	15,03	14,60
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4	2021	46,09	36,08
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1	2022	94,51	64,27
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5	2023	83,63	64,77
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4	2024	94,45	68,50
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB, İstatistik Kurumu

Tablo B.46: Tüketici Fiyatları Endeksi (2015 = 100)

Ana Gruplar	Ana Mal ve Hizmet Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranları											
	2024											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	10,09	8,96	3,37									
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	3,78	0,86	2,93									
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,75	5,75	18,90									
4. Konut, Su, Elekt., Gaz ve Diğer Yakıtlar	5,80	3,22	9,08									
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	5,14	4,60	12,61									
6. Sağlık	8,27	1,90	6,11									
7. Ulaştırma	2,15	3,68	5,61									
8. Haberleşme	1,47	2,95	6,51									
9. Eğlence ve Kültür	3,26	1,88	10,70									
10. Eğitim	1,49	1,04	2,52									
11. Lokanta ve Oteller	-8,83	5,44	6,31									
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	11,42	7,09	6,25									
Genel	3,84	4,59	6,91									

Kaynak: DPÖ, İstatistik Kurumu

Tablo B.47: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL)	Uygulama Tarihi
1998	50.250.000	01.01.1998
1998	67.000.000	01.09.1998
1999	85.000.000	01.01.1999
1999	103.000.000	01.01.1999
2000	137.000.000	01.01.2000
2000	160.000.000	01.07.2000
2001	200.000.000	01.01.2001
2001	240.000.000	01.08.2001
2002	320.000.000	01.01.2002
2002	380.000.000	01.10.2002
2003	440.000.000	01.01.2003
2003	500.000.000	01.08.2003
2004	550.000.000	01.03.2004
2004	627.000.000	01.07.2004
2005	720	01.06.2005
2006	780	01.01.2006
2006	860	01.08.2006
2007	960	01.02.2007
2008	1.060	01.01.2008
2008	1.190	01.09.2008
2009	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
2014	1.675	01.11.2014
2015	1.730	01.09.2015
2016	1.834	01.07.2016
2017	2.020	01.02.2017
2017	2.175	01.07.2017
2018	2.365	01.03.2018
2018	2.620	01.09.2018
2019	3.150	01.02.2019
2019	3.400	01.08.2019
2020	3.820	01.02.2020
2021	4.400	01.02.2021
2021	4.970	01.09.2021
2022	7.000	01.01.2022
2022	9.885	01.07.2022
2023	13.563	01.01.2023
2023	18.103	01.07.2023
2024	27.587	01.01.2024

Not: 2005 yılından itibaren TL'den 6 sıfır atılmıştır.

Tablo B.48: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Gazyağı
	95 Oktan	98 Oktan		
02.07.2022	24,86	25,14	25,73	24,45
08.07.2022	23,81	24,10	24,86	23,23
16.07.2022	22,52	22,82	24,86	23,23
23.07.2022	21,29	21,59	23,86	23,23
29.07.2022	22,26	22,57	25,47	25,00
03.08.2022	21,16	21,47	23,47	23,84
06.08.2022	19,64	19,95	23,47	23,84
10.08.2022	19,64	19,95	22,26	22,33
13.08.2022	20,75	21,06	23,99	23,70
23.08.2022	20,75	21,06	25,70	25,43
03.09.2022	18,42	18,73	24,70	25,43
07.09.2022	20,42	20,73	25,70	25,43
08.09.2022	20,42	20,73	24,44	25,43
10.09.2022	19,54	19,85	23,94	24,32
17.09.2022	20,29	20,60	23,69	24,16
24.09.2022	19,91	20,22	22,68	22,92
08.10.2022	20,90	21,21	24,92	23,82
15.10.2022	21,35	21,66	26,94	25,85
22.10.2022	20,87	21,18	26,10	25,10
29.10.2022	21,72	22,03	25,46	24,22
05.11.2022	22,80	23,11	25,46	24,22
19.11.2022	21,80	22,11	24,03	23,22
26.11.2022	20,50	20,81	22,73	22,60
03.12.2022	20,50	20,81	21,73	21,65
09.12.2022	18,50	18,81	20,43	20,35
16.12.2022	18,00	18,31	19,93	19,85
30.12.2022	18,57	18,88	20,54	20,27
20.01.2023	20,16	20,47	21,96	21,96
27.01.2023	21,00	21,31	22,71	23,28
03.02.2023	20,06	20,92	21,27	22,09
10.02.2023	20,26	20,57	19,68	19,39
17.03.2023	19,70	20,01	18,75	18,04
14.04.2023	21,40	21,72	19,46	19,04
21.04.2023	20,55	20,87	19,02	18,57
09.06.2023	21,97	22,32	20,64	20,64
16.06.2023	22,89	23,38	20,64	20,64
27.06.2023	24,25	24,78	22,14	22,14
07.07.2023	25,50	26,05	23,14	23,14
14.07.2023	26,50	26,60	24,11	24,11
20.07.2023	27,26	27,87	24,85	24,77
28.07.2023	28,79	29,35	27,44	26,85
04.08.2023	29,81	30,37	28,94	28,94
11.08.2023	29,23	29,79	29,65	29,65
18.08.2023	31,21	31,77	29,65	29,65
15.09.2023	32,21	32,77	31,65	31,65
14.12.2023	31,21	31,77	30,65	30,65
01.02.2024	32,21	32,77	31,95	31,95
15.02.2024	33,95	34,51	33,95	33,95
14.03.2024	34,95	35,95	34,95	34,95
21.03.2024	36,45	37,45	35,95	35,95

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.49: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.4847	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015	66.228.637	6.195.715	3.811.828	35.611.170	5.885.294	117.732.644
2016	65.926.162	10.664.066	893.816	23.981.854	4.022.010	105.487.908
2017	63.818.406	8.362.779	1.681.343	22.247.673	9.505.787	105.615.988
2018	52.127.770	10.376.400	2.536.815	26.110.465	9.700.495	100.851.945
2019	43.130.122	2.129.943	2.236.897	30.490.266	4.448.151	82.465.379
2020	49.500.656	7.309.894	10.440.836	31.554.011	7.568.755	106.374.152
2021	63.422.518	8.029.954	6.064.178	33.436.993	23.816.180	134.769.823
2022	67.452.258	17.195.832	1.142.239	36.013.419	18.609.722	140.413.470
2023	126.883.423	19.255.950	967.500	24.646.255	4.484.056	176.237.184

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (ABD doları)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	995.563.199	238.330.438	125.280.677	70.915.525	75.481.630	33.204.743	1.538.776.212
2015	967.563.226	271.360.515	115.042.857	45.084.868	70.781.057	30.744.861	1.500.577.384
2016	940.845.300	326.806.415	133.943.157	51.872.616	69.557.193	34.165.573	1.557.190.254
2017	1.043.002.512	387.506.424	150.130.828	61.166.015	87.668.520	48.929.706	1.778.404.005
2018	1.068.509.898	356.271.158	149.333.076	90.732.549	100.527.838	50.989.832	1.816.364.351
2019	927.163.386	287.971.697	152.984.913	85.855.064	95.200.820	38.744.575	1.587.920.455
2020	796.336.209	224.715.672	159.347.833	41.763.482	58.582.973	38.888.790	1.319.634.959
2021	988.219.834	235.949.063	140.221.802	58.668.671	102.825.979	46.204.460	1.572.089.809
2022	1.518.645.961	286.977.084	102.250.749	137.906.223	162.949.505	50.189.699	2.258.919.221
2023	1.971.279.640	409.120.379	94.960.644	34.438.520	113.363.272	194.199.552	2.817.362.006

Kaynak: Ticaret Dairesi

Tablo B.51: KKTC'ye Giriş Yapan Yolcuların Limanlara Göre Dağılımı

Yıllar	Ercan	Girne	Gazimağusa	Karpaz	Toplam
2017	1.794.483	71.619	21.668	283	1.888.053
2018	1.968.345	84.974	26.260	382	2.079.961
2019	1.973.844	70.097	24.575	476	2.068.992
2020	426.545	35.766	5.312	24	467.647
2021	575.044	51.815	11.189	103	638.151
2022	1.461.733	138.384	34.140	303	1.634.560
2023	1.943.554	144.053	34.233	433	2.122.273
2024 (Ocak-Mart)	495.167	23.303	7.648	34	526.152

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.52: 2023 - 2024 Yıllarında Kara Kapılarından Yapılan Toplam Girişler (Kişi Sayısı)

Uyruk	KKTC		Güney Kıbrıs		Diğer Ülkeler		Toplam	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Ocak	171.463	192.691	227.551	220.486	136.373	121.614	535.387	534.791
Şubat	185.400	232.063	204.371	207.255	123.354	126.036	513.125	565.354
Mart	198.626	215.220	232.786	246.328	153.623	154.647	585.035	616.195
Nisan	207.264		259.644		190.717		657.625	
Mayıs	216.498		245.851		191.743		654.092	
Haziran	220.276		261.418		200.782		682.476	
Temmuz	216.259		286.660		220.769		723.688	
Ağustos	204.394		315.274		241.810		761.478	
Eylül	220.224		268.529		206.317		695.070	
Ekim	209.316		259.651		202.086		671.053	
Kasım	205.102		240.215		152.023		597.340	
Aralık	230.748		251.458		138.972		621.178	
Toplam	2.485.570	639.974	3.053.389	674.069	2.158.588	402.297	7.697.547	1.716.340

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.53: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (Ocak-Mart)
Türkiye	710.889	776.428	773.936	154.686	265.911	707.284	869.133	215.854
KKTC	55.613	49.344	50.560	42.410	64.329	71.812	64.548	11.851
Diğer	348.471	317.434	336.184	68.229	71.276	251.362	306.751	49.781
Genel Toplam	1.114.973	1.143.206	1.160.680	265.325	401.516	1.030.458	1.240.432	277.486

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı' bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Banka

Şirketler Yasası ve 'KKTCC Bankacılık Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 21 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.kktccmerkezbankasi.org) yayınlanmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 21 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her

KKTC Merkez Bankası

Bülten 2024/I

Bilgi ve Önerileriniz için: <http://www.kktcmerkezbankasi.org>